WESTERN ROMAN

LIASO

Cijena 400 d broj 729

VPA

Frank Saboth:

BEZ MILOSTI

WESTERN ROMAN
LISO
1987.

Frank Saboth

BEZ MILOSTI

VPA

VJESNIKOVA PRESS AGENCIJA

Glavni i odgovorni urednik Milivoj Pašiček
Izdavač: NIŠPRO VJESNIK (v. d. predsjednika Poslovodnog odbora Vjekoslav Koprivnjak) — OOUR Informativno-revijalna izdanja (v. d. direktora Božidar Radman)
Predsjedavajući Savjeta: dr Ivan Krtalić
Adresa redakcije, izdavač i tiskare: 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4
Telefoni: 041/526-099, 515-555 i 519-555
Telex: 21 121 YU VSK
Kolegij redakcije: Berislav Grabušnik (graf. ur.), Marija Jurela (urednik), Pavle Lugarić (zamjenik gl. i odg. urednika), Milivoj Pašiček, Biserka Pupavac (pomoćnik gl. i odg. urednika)
Tisak: NIŠPRO »Vjesnik«, OOUR Novinska rotacija i OOUR TM

LASO

Urednik: Ana Hrastović
Grafički urednik: Ivica Bartolić
Tehnički suradnik: Branka Ožegić

Frank Saboth: Bez milosti
Copyright: VPA
Recenzija: Božidar Stančić
Laso broj 729 izlazi 2. 10. 1987.
u nakladi od 67.000 primjeraka

I

Kiša je polako prestajala padati i iza posljednjih tmastih oblaka pojavljivalo se slabašno predvečernje sunčevo svjetlo. Zaostali tanki mlazovi vode cijedili su mu se niz obod šešira i padali na sedlo i grivu konja što je polako koračao sredinom glavne ulice Blankladea. Korak mu je bio trom i vidjelo se da je životinja umorna. Umoran je bio i jahač koji je sjedio pogrbljen u sedlu i njihao se u ritmu konjskog hoda. Za sedlo bijaše privezan konopac na čijem je kraju bio privezan još jedan konj što je poslušno išao za njima. Preko njegovih leđa bijaše prebačeno tijelo čovjeka privezana za sedlo.

Ljudi su počeli izlaziti na ulicu. Kiša je donijela osvježenje nakon sparnoga ljetnog dana. Stajali su na nogostupima i šuteći gledali u došljaka koji je, ne obazirući se ni na koga, prolazio sredinom ulice. Tek bi poneki muškarac pokazao onome pokraj sebe beživotno tijelo i nešto mu pri tome tiho govorio.

Jahač skine šešir i strese s njega zaostale kapi kiše. Mogao je imati oko tridesetpet godina i bijaše prilično visok, crnokos, lica zarasla u nekoliko dana staru bradu. Ispod dugačke kabanice mogle su se vidjeti samo stare kaubojske čizme na čijim su se gornjim dijelovima, onim koji su kabanicom bili zaštićeni od kiše, nazirali tragovi prašine.

Opet je stavio šešir na glavu i ogledao se. Blanklade je bio grad sličan mnogima u kojima je boravio: široka glavna ulica s obaveznim salunom, prodavaonicom i malom bankom na uglu glavne i sporedne ulice. Pedesetak metara dalje vidjela se drvena ploča na nadstrešnici, na kojoj je pisalo da je tu šerifov ured. Negdje s desne strane oglasilo se crkveno zvono, ali se crkva s ovog mjesta nije mogla vidjeti.

Zaustavio se pred šerifovim uredom i sjahao. Pred nogostupom bijaše greda za privezivanje konja, ali on svojeg ne priveže. Životinja je mirno stajala na mjestu. Skinuo je kabanicu i prebacio je preko sedla. Onda popravi opasač i zakorači na nogostup.

Čovjek koji je sjedio za pisaćim stolom odmjeri ga od glave do pete kad je otvorio vrata.

– Tražim šerifa – reče došljak. Izvadio je iz džepa na košulji cigaretu i pripalio je. – Imam nešto za njega.

– Ja sam mu pomoćnik, a šerif je, pretpostavljam, u salunu. Zašto ga trebate?

Čovjek ne odgovori. Zatvorio je vrata i izišao. Uzeo je uzde u ruku i pješice krenuo natrag prema sa-

lunu kraj kojeg je već prošao. Nekoliko muškaraca krene za njim na pristojnoj udaljenosti. Dolazak stranca u grad, napose ako je u sebi imao nečega tajanstvenog poput ovoga, uvijek je značio događaj za besposličare. Konj koji je na sebi nosio mrtvaca glasno zarže.

Pred salunom su bila privezana dva konja. Stranac ni ovdje ne priveže svojeg. Pustio je uzde i pošao prema vratima saluna. U tom trenutku kroz njih iziđe visok debeljuškast čovjek uredno podrezanih brkova. Na tamnoplavoj kariranoj košulji presijavala mu se zvijezda. Zastao je na ulazu u salun. Kao i njegov pomoćnik, odmjerio je došljaka od glave do pete.

– Mene tražiš, stranče?! – upitao je gromkim glasom.

Ovaj kimne i baci opušak u blato.

– To nije bilo teško zaključiti – opet se oglasi predstavnik zakona. – Čim sam vidio da je preko drugoga konja prebačen leš, znao sam da mene tražiš. Što se dogodilo?

– Dugujete mi dvije tisuće dolara – odvratio je stranac i prekrižio ruke na prsima.

Šerif ga pogleda pomalo iznenađeno, a onda zatakne palčeve za opasač. Nakrivio je glavu na jednu stranu i zaškiljio na desno oko kao da ga sunce smeta.

– Ah, tako, znači – reče onda. – Lovac na ucijenjene. Koga si to ubio?

– Morao sam to učiniti. Da ja nisam ustrijelio njega, sad bih bio mrtav... Nemam vremena za razgovor, šerife. Isplatite mi novac pa da krenem dalje.

U glasu mu se osjećao zamor.

– Nema teškoća. Banka je još otvorena... Hej, samo trenutak... Rekao si da tvoj plijen vrijedi dvije tisuće. To je onda neka krupna zvjerka – tiho je zazviždao, a onda sišao s nogostupa, prišao mrtvacu, uhvatio ga za kosu i nimalo nježno podigao mu glavu. Nije mogao zatajiti iznenađenje. – Pa ovo je Duke Benton... Dovraga, tko si ti, stranče? Ovo ne bi mogao svatko učiniti...

Stranac ne odgovori. Odvezao je konopac na svojem sedlu za uzde, pošao natrag prema šerifovu uredu. Na vratima saluna skupilo se već mnoštvo ljudi. Gledali su za njim i u mrtvo tijelo prebačeno preko sedla. Žamor je postajao sve glasniji. Šerif nešto nerazgovijetno promrmlja i požuri za strancem, koji je već stigao pred njegov ured i stajao na nogostupu.

Šerif s treskom otvori vrata i uđe. Njegov je pomoćnik sjedio za pisaćim stolom i nešto čitao.

– Ustaj, Luc! – viknuo je šerif. – Idi odmah u banku dok još nisu zatvorili i donesi dvije tisuće dolara. Ovaj nam je čovjek donio Dukea Bentona. Mrtvog.

Posljednju je riječ posebno naglasio, dajući strancu do znanja kakvo je njegovo mišljenje o lovcima na ucjene. Šerifov pomoćnik skoči i brzo iziđe oprezno pogledavši čovjeka koji je stajao naslonjen na dovratak.

Šerif sjedne za stol i iz ladice izvadi priznanicu. Nešto je napisao, a onda podigao glavu.

– Na čije ime? Kako se zoveš, stranče?

– Taylor, Walter Taylor.

I još jednom šerif nije mogao sakriti izraz iznenađenja. Ovog čovjeka nije nikad u životu vidio, ali mu je njegovo ime bilo i te kako poznato. Walter Taylor je slovio kao lovac na glave i bio je u tome jedan od najboljih. A onda sa šerifova lica nestane izraza iznenađenja, a zami-

jeni ga neka mješavina odvratnosti i opreza.

– Rekao si da ti se žuri, Taylore. Neću zbog toga žaliti, dapače – kazao je. – Ne volim u Blankladeu revolveraše, lovce na ucijenjene glave, kockare i njima slične. Oni donose samo nevolje i nemir gdje god se pojave...

– Vaše me mišljenje, šerife, ni najmanje ne zanima – mirno je odvratio Taylor. – Čim dobijem novac, odlazim.

Šerif ga mrko pogleda, ali ne reče ništa. Gurnuo je priznanicu na drugi kraj stola, prema Tayloru, i ustao. Lovac na otkupnine pride, kratko pogleda papir i potpiše.

U tom se trenutku vrati i šerifov pomoćnik. Pružio je novac šerifu i on ga prebroji pa ga pruži Tayloru.

– Evo ti tvoje dvije tisuće. Prebroji!

– Nije potrebno, šerife. – Taylor stavi novac u džep na košulji. – Ne izgledate mi kao netko tko bi me prevario.

Ovo ne bijaše rečeno bez ironije i šerifovo se lice još više smrkne. Medutim, ne odvrati. Izišao je na prag. Taylor je već bio uzjahao i krenuo odakle je i došao.

Negdje je zalajao pas.

Šerif je gledao za jahačem sve dok se njegov lik nije počeo gubiti u predvečernjoj sumaglici. Onda je iz džepa izvadio kožnatu vrećicu s duhanom i smotao cigaretu. Kresnuo je žigicu o dovratak i, pripalivši cigaretu, zakoračao na sredinu ulice. Uvjerio se da je Taylor doista otišao, a onda se vratio u ured i zadovoljno se zavalio u stolac. Glasno je uzdahnuo s olakšanjem.

– Idem grobaru – reče njegov pomoćnik Luc. – Sigurno će biti iznenaden kad bude čuo da ima posla za njega.

Šerif ne odgovori, samo kimne.

Walter Taylor pomiluje konja po vratu i životinja tiho zarže. Konj je sporo koračao, a čovjek je osjećao neizdrživu potrebu da se, nakon tko zna koliko vremena, napokon ispruži u krevetu i da pod glavom opet osjeti mekani jastuk a ne sedlo. Prešao je rukom preko lica. I brijanje bi mu dobro došlo.

Sjene su se stapale i noć se počela neprimjetno spuštati. Blijedi mjesec počeo pomaljati iza brda.

Zastao je. Put pred njim se razdvajao. Razmišljao je nekoliko trenutaka. Ove je krajeve poznavao samo površno, ali ipak se sjećao kamo vode putovi. Lijevo je cesta vodila prema Vendgawu, a desno u Dartlay. Bilo mu je potpuno svejedno na koju će stranu krenuti jer je bio čovjek bez doma, bez prijatelja i jedan od onih koje nitko ne čeka i kojima se nitko ne raduje kad ga vidi.

Da, godinama već, činilo se da je prošla i vječnost a ne godine, njega nitko nije čekao. A i tko bi ga čekao? Kao da je doista prošla vječnost od onda kad je imao dom i prijatelje, od onda kad je i on bio čovjek. Pratio ga je glas, loš glas da je ubijanje njegov zanat i da je smrt njegov jedini prijatelj. A nije bilo tako.

Mrzio je ubijanje i pucao je samo onda kad nije bilo drugog izlaza. Ali, on u to nije mogao uvjeriti ljude, a tko zna da li je uopće to i želio? Ljudi su pričali i u njihovim je pričama on postao zvijer, krvožedna zvijer.

Stresao je glavom. Opet su ga mučile stare misli. Pripalio je cigaretu. Napokon, potjera konja u desno, prema Dartlayu. Ništa ga nije privlačilo ni tamo ni u Vendgaw, ali

je Dartlay bio bliži, a on je bio umoran.

Već se bilo potpuno smrklo kad je stigao. Obješene za nadstrešnicu pred salunom, petrolejske su svjetiljke bacale slabo svjetlo na ulicu. Iz saluna se čuo prigušeni žamor. Nedaleko od te zgrade, sa suprotne strane ulice, bila je javna staja. Potjerao je konja onamo. Životinja radosno zarže kad je osjetila miris sijena i ubrza korak. Neki je starac sjedio pred ulazom u staju i pušio lulu. Kad je opazio došljaka, ustane s tronošca.

– Dobra večer, stranče – kazao je ljubazno. – Ovo je najbolja staja u gradu i nećete se moći požaliti... Osim toga, tu je i najjeftinije: samo dolar na dan...

Taylor sjaše, protegne se i zijevne.

– Gdje se može prespavati? – upitao je.

– U salunu pokraj kojeg ste prošli. Vlasnik drži i nekoliko soba. Nije to ništa osobito, ali može poslužiti. Koliko dugo kanite ostati u Dartlayu?

– Nemam pojma.

Pružio je uzde starcu, okrene se i pođe prema salunu. Starac je gledao za njim. Onda pljune i odvede konja u staju. Zatim opet sjedne na isto mjesto. Opazio je da mu je lula dogorjela. Ispraznio ju je i stavio novi duhan.

Walter Taylor zastane pred pokretnim vratima saluna i pogleda u prostoriju. Nije vidio nikoga poznatog pa gurne vrata i uđe.

Za nekim se stolovima kartalo. Međutim, samo se za stolom u kutu skupilo mnoštvo gledalaca tako da nije mogao vidjeti igrače. Za šankom bijahu samo dvojica muškaraca: jedan sredovječni čovjek u tamnom odijelu i ridokosi kauboj koji je tupo gledao u svoju polupraznu čašu. Barmen se izdvoji iz skupine što je gledala poker i priđe šanku. Stao je pred Taylora.

– Što ćeš popiti, stranče? – upitao je nezainteresirano kao da mu je bilo sasvim svejedno da li će došljak nešto naručiti ili ne. – Viski?

– Ne, neću viski. Žedan sam. Daj mi pivo.

Napunio je čašu i stavio je pred Taylora.

– Još nešto? – upita. – Ako ne želiš više ništa, idem opet pogledati onu partiju pokera. Opasna igra...

Taylor otpije gutljaj piva i nadlanicom obriše pjenu s usana.

– Imate li praznu sobu?

– Naravno. Koliko ćeš dana ostati. Plaćanje je unaprijed. Pet dolara na dan.

Taylor izvadi dvadeset dolara i stavi ih na šank. Barmen gurne novčanicu u džep i pruži ključ.

– Soba broj četiri – reče.

Onda se okrene i ode k stolu u kutu. Netko je iz mnoštva oduševljeno zazviždao. Onda opet tišina. Samo bi je prekinuo glas nekog od igrača kad bi povisivao ulog.

Taylor popije pivo i priđe. Po visini uloga koji su igrači spominjali naslutio je da se igra u pozamašne iznose. Nekako se progura do stola.

Četvorica muškaraca su se kartala. Pred čovjekom koji je sjedio tik isred Taylora, okrenut leđima, nalazila se najveća hrpa metalnoga i papirnatog novca. Na njemu se vidjelo da živi od kockanja, i po načinu odijevanja i svakom njegovu pokretu. Mogao je imati oko trideset godina, obučen u sivo odijelo, a crni mu je šešir ležao na stolu s njegove lijeve strane. Nasuprot njemu sjedio je suhonjavi kauboj supijanog pogleda. S kockarove lijeve strane

nalazio se prosijedi muškarac u elegantnom zelenom odijelu, a sučelice njemu, s kockarove desne strane, sjedio je debeli muškarac. Imao je na sebi tamno odijelo i često je gurao prste u ovratnik košulje kao da mu nedostaje zraka. Na čelu su mu se vidjele krupne kapljice znoja. On je dijelio karte.

– Koliko? – upitao je kockara.

– Dvije karte.

Pruži mu ih, a onda pogleda prosijedoga čovjeka.

– Dvije – reče ovaj.

Budući da se nalazio tik uz kockara, Taylor opazi njegove karte: imao je par kraljeva.

– Ja ne idem – kazao je kauboj.

Onda debeli pogleda svoje karte. Za tren mu preko lica preleti izraz zadovoljstva. Promijenio je samo jednu kartu.

– Igraj, stranče – reče kockaru.

On uzme nekoliko novčanica ispred sebe i stavi ih nasred stola.

– Sto dolara.

Prosijedi igrač odbaci karte i nešto tiho opsuje.

Debeli pogleda koju je kartu dobio, a onda plati stotinu dolara i uzme još nekoliko novčanica.

– Još stotinu – reče s neskrivenim zadovoljstvom.

Njegov protivnik plati bez dvoumljenja, a onda izbroji još pet stotina dolara i stavi ih nasred stola.

Debeli ga pogleda ne vjerujući. Progutao je slinu. Izbrojio je pet stotina dolara. Ruka mu se već ispružila sredini stola, ali onda povuče novac pred sebe. Zagledao se u protivnika kao da želi iz njegovih očiju pročitati kakve karte ima. Obrisao je znoj s čela. Izvadio je iz džepa debelu cigaru i nervozno je pripalio. Još jednom izbroji pet stotina dolara i ponovo ih vrati pred sebe.

– Neću platiti – napokon procijedi kroz stisnute zube. Prošlu sam igru platio i izgubio sedam stotina...

Bijesno je bacio karte nasred stola. Imao je dva para dama i desetki.

Kockar jedva primjetno odahne. Odložio je karte i mirno pokupio novac. Složio ga je i stavio u unutrašnji džep.

– Hvala vam na ugodno provedenoj večeri – rekao je s blagim prizvukom ironije. – Ovo bi bilo sve za večeras. Morat ću vas ostaviti da igrate u troje ili da nadete nekoga drugog kao četvrtog igrača...

Stavio je šešir na glavu. Debeli odjednom problijedi. Podvoljak mu se tresao od bijesa. Ispružio je svoj debeli prst prema dobitniku.

– Ne može to tako... Ja gubim četiri tisuće i želim još igrati... Imam na to prava... Želim vratii svoj novac.

– Bio sam najavio da ću igrati još samo tri igre – mirno mu je odvratio kockar. – Osim toga, gospodine Wally, možemo igrati i do jutra a vi nećete povratiti svoj novac. Morate shvatiti da niste dovoljno dobar igrač za to i da možete izgubiti još više.

– To se tebe ne tiče – procijedio je gubitaš. – To je moj novac i ja njime mogu učiniti što mi je volja. Ako prokockam i cijeli ranč, što se to tebe tiče?

– To je točno, ali ja sam previše umoran da bih mogao dalje igrati. Znam da bih mogao još zaraditi, ali idem spavati.

– Nećeš otići – u glasu debelog rančera osjetila se neskrivena pri-

jetnja. – Ako nećeš više igrati, vrati novac. Tek onda možeš ići.

Nastala je mučna tišina. Kockarov se izraz lica nije nimalo promijenio. Taylor shvati da se ne nalazi prvi put u ovakvoj situaciji. Postao je znatiželjan da vidi kako će se kockar izvući iz gužve.

– Igrao sam pošteno – odvrati kockar hladno. – Svi ste to mogli vidjeti i nitko mi neće oduzeti novac koji sam večeras zaradio.

Onda opet tišina. Debeli se nasmijulji i okrene se oko sebe. Pogled mu se zaustavi na stolu s desne strane za kojim su se kockala trojica muškaraca.

– Johne! – viknuo je.

Jedan od one trojice ustane i priđe. Stao je kraj debelog i zataknuo palčeve za opasač. Rančer uperi kažiprst u kockara i reče:

– Ovaj mi je čovjek na prevaru odnio novac na kartama i sad ga ne želi vratiti!

Kockarov izraz lica iznenada se promijeni kad je debeli spomenuo prevaru. Tiho je uzdahnuo, polako spustio ruku sa stola i primaknuo je boku.

– To nije istina – rekao je tiho. – Igra je bila poštena. Nisam varao...

Prisutni se polako odmaknuše od stola. Taylor shvati da je odjednom ostao sam uz kockarovu stolicu. Debeli rančer ga odmjeri.

– I ti si s ovim prevarantom? – upitao je izazivački.

Taylor ne odgovori već se i on makne u stranu. U tom trenutku ustanu i ostala dvojica, koji su kartali s Johnom. Jedan stane debelom rančeru uz bok, a drugi pažljivo priđe kockaru iza leđa.

– No, hoćeš li vratiti novac ili ne? – debeli se nadmoćno nasmije i otpuhne dim.

Čovjek iza kockarovih leđa primakne ruku bliže dršku revolvera.

– Čujte me dobro, gospodine Wally – kockar je govorio polako, naglašavajući svaku riječ. – Znam da mi se iza leđa nalazi jedan vaš čovjek koji će na vaš znak zapucati, ali znajte: ja već držim u ruci revolver i, bez obzira na to da li će me vaš plaćenik već prvim metkom usmrtiti ili ne, uvjeravam vas da ću imati još toliko snage da povučem okidač i prosviram vam srce.

Debeljko odjednom problijedi. Stajao je nekoliko trenutaka kao oduzet. Onda je duboko uzdahnuo i bacio cigaru na pod. Gledao je neko vrijeme kockara, a onda dade glavom znak svojim ljudima da se udalje. Oni se poslušno vrate za stol i nastaviše se kockati. Wally pocrveni kao rak.

– Neće to ovako završiti, stranče – zaprijetio je.

Kockar ga hladno odmjeri i gurne revolver za opasač. Pogledao je prema stolu za kojim su sjedili debeljkovi ljudi. Oni kao da više nisu pokazivali nikakvog zanimanja za njega. Ustao je. Držeći ih na oku, pošao je k izlazu. Ruku je i dalje držao na dršku revolvera.

Metalni zvuk zapinjanja kokota odjekne u grobnoj tišini. Kockar se ukoči. Opsovao je u sebi i polako se okrenuo. Debeli Wally je u desnici držao mali revolver kakvim su se na Divljem zapadu obično služile žene, deringer sa dva metka.

Wally teško uzdahne i ispusti revolver na stol. Gledao je bijesno nekamo kraj kockara. Slijedeći njegov pogled opazi Taylora koji je u ruci držao oružje čija je cijev bila uperena u rančera.

– Dakle, ipak ste zajedno – procijedio je Wally.

– Ne poznajem ovog čovjeka i sad sam ga prvi put vidio – odvratio je Taylor i spremio oružje za opasač – ali ne volim da netko nekome puca u leđa.

Debeli rančer ga prostrijeli pogledom. Pobrao je sa stola novac koji mu je bio još preostao i izjurio van. John i ostala dvojica podoše za njim.

Kockar pride Tayloru.

– Hvala ti, stranče – reče. – Možda bih sad već ležao mrtav da se niste umiješali... Pogrešno sam procijenio Wallyja. Mislio sam da mi od njega ne prijeti nikakva opasnost već od njegovih ljudi, i da on ne nosi sa sobom oružje.

Taylor ne odvrati. Prišao je šanku i nalaktio se. Pripalio je novu cigaretu. Kockar dođe za njim i pruži mu ruku.

– Ja sam Jeffrey Harper.

Taylor ga odmjeri. To mu ime nije baš ništa govorilo. Nekoliko je trenutaka razmišljao, a onda pruži ruku i reče svoje ime. Kockarov se izraz lica ne promijeni. Činilo se da mu Taylorovo ime nije poznato.

– Mislim da bih mogao barem platiti piće – reče Harper. – Što ćete popiti?

– Pivo. I prestani me već jednom oslovljavati s »vi«. Nisam navikao na to.

– Dobro. I ti si stranac u Dartlayu?

– Lovac na ucjene kimne i otpuhne dim.

– Koliko još ostaješ u ovoj rupi? – upita kockar.

Taylor neodređeno slegne ramenima.

– Nisi baš razgovorljiv – promrmlja Jeffrey Harper. – Ipak, još ti jednom zahvaljujem na pomoći. Barmenu, imaš li koju praznu sobu.

Barmen nervozno zatrese glavom.

– Ne, nemam više praznih soba – procijedio je i obrisao čelo iako na njemu nije bilo znoja. Onda se okrene Tayloru. – I vas bih, gospodine, molio da mi vratite ključ. Sad sam se sjetio da je ta soba rezervirana.

Taylor ga šutke pogleda. Kockar zaobiđe šank i iza barmenovih leđa dohvati ključ na kojem je na maloj limenoj pločici bio utisnut broj tri. Gostioničar glasno proguta slinu.

– Gospodine Wally – pokušao je prosvjedovati. – On...

– Njega se ne moraš plašiti – nehajno ga je prekinuo kockar i pošao uza stube.

Taylor popije piće i pođe za njim.

II

Pucanj!

Taylor zbaci pokrivač sa sebe. Na naslonu stolca koji je stavio pored uzglavlja nalazio se opasač s revolverom. Izvuče ga i otkoči.

Netko je kriknuo i srušio se na pod.

Čekao je nekoliko trenutaka. Svuda oko njega vladala je neprozirna tama. Onako bunovan nije mogao odrediti odakle je dopro pucanj. Prišao je prozoru i pažljivo pogledao van. Bilo se naoblačilo i vani se gotovo ništa nije moglo vidjeti. Nije mogao nikoga opaziti na ulici.

Držeći i dalje oružje u ruci, pričekao je još nekoliko trenutaka. Netko je dotrčao uza stube do sobe kraj njegove i prigušeno kriknuo. Taylor se brzo obukao i izišao na hodnik.

Barmen je stajao na hodniku držeći u visoko podignutoj ruci petrolejsku svjetiljku. Iz sobe kraj Tayloreve vidjele su se nečije noge. Prišao je vratima. Na podu je ležao

mrtvac široko raširenih ruku. Na prsima je imao krvavu mrlju.

– Opomenuo sam vas... – šaputao je barmen.

Taylor gurne oružje za pojas. Kockar je pušio sjedeći na krevetu obučen. Kraj njega revolver. Kad je opazio Taylora, ustane i pride mu. U sobi se osjećao opori miris baruta.

– Očekivao sam nešto ovakvo – reče Harper.

– Poznajete li pokojnika? – Taylor se okrene vlasniku saluna.

– Ne. Nikad ga nisam vidio – tiho je odgovorio. – Nije iz Dartlaya...

I pri slabašnom svjetlu petrolejke vidjelo se da je problijedio i ustuknuo jedan korak.

– Wallyjev čovjek – reče kockar tiho, više za sebe.

Taylor kimne. Istinu nije bilo teško dokučiti.

Netko snažno zakuca na vrata saluna. Onda tišina. Vlasnik saluna prestravljeno pogleda Taylora i Harpera. Obrisao je kapljice znoja s čela. Opet se začuje kucanje. Barmen side teška koraka niz stube.

– Što se ovdje događa? – upitao je netko. – Čuo sam pucanj i dotrčao...

– Ovamo gore... – rekao je vlasnik saluna.

Trenutak zatim jedan se starac popne uza stube. Pod rukom je nosio sačmaricu. Pri slabom svjetlu iz kockarove sobe na prsima mu se opažala metalna zvijezda. Šerif se nakašlje.

– Što se ovdje dogodilo? – ponovio je pitanje.

Harper stane pred njega. Čuvar zakona spusti oružje.

– Ležao sam u krevetu, ali nisam spavao – reče kockar. – Za to je postojao jak razlog. Naime, sinoć sam jednom vašem sugrađaninu, koji se zove Wally, odnio veću svotu novca i on mi je počeo prijetiti... Zato sam bio oprezan... Čuo sam kako se netko prikrada mojim vratima. Sklonio sam se u kut. Nepoznati je otvorio vrata i odmah pucao prema krevetu jer u tami nije mogao nazreti da tamo nema nikoga. Možete pogledati: na pokrivaču se vidi rupa od metka. Viknuo sam mu neka baci oružje, ali je okrenuo cijev prema meni. Zapucao sam. Sada leži ovdje pred vama.

Taylor shvati kako je zapravo bio umoran i koliko je tvrdo spavao kad nije čuo prvi pucanj.

Šerif uzme svjetiljku od vlasnika saluna, zaobiđe Harpera i nagne se nad mrtvacem. Nešto je tiho promrmljao, a onda se opet okrene Harperu.

– Poznajete li ga? – upitao je.

– Naravno da ne poznajem – kockara iznenadi pitanje. – Nikad ga u životu nisam vidio. Vi biste ga morali poznavati, a ne ja. Pretpostavljam da je to Wallyjev plaćenik.

– Vi se sigurno šalite, gospodine!

– Harper, Jeffrey Harper.

– Dakle, gospodine Harper, vi se zacijelo šalite. Gospodin Wally je toliko bogat da mu gubitak pri kockanju ne bi bio povod da nekome prijeti. Na kraju krajeva, o kojem se iznosu radi? Koliko ste mu odnijeli?

– Oko četiri tisuće.

Šerif tiho zazviždi i zavrti glavom.

– Dobra zarada – reče – ali ipak...

– Poznajete li ovog čovjeka? – prekinuo je Taylor i pokazao leš. – Da li je iz Dartlaya?

Šerif odmjeri lovca na ucjene od glave do pete.

– A tko ste sad vi, dovraga?

– Zovem se Walter Taylor. Moja

je soba pokraj ove i pucanj me probudio.

– Taylor? Walter Taylor? – šerifovo se lice smrknulo. – Da niste vi onaj Taylor, poznati lovac na ucijenjene glave?

Taylor ne odgovori. Vidio je čak i u polutami kako ga je Harper iznenađeno pogledao. Tayler se okrene i ode u svoju sobu zalupivši vratima. Šerif se obrati barmenu.

– Andy, izvuci mrtvaca iz sobe. Poslat ću nekoga da ga odnese grobaru čim svane – reče, a onda doda: – Možda bi morao pripaziti kakve goste primaš.

Okrenuo se i sišao niz stube. Trenutak zatim čulo se kako je zalupio vratima.

Kockar i vlasnik saluna ostadoše sami na hodniku. Harper šuteći uhvati mrtvaca ispod pazuha i izvuče ga iz sobe, pa zatvori vrata. Vlasnik saluna je ostao sam. Razmišljao je nekoliko trenutaka a onda, proklinjući svoju zlu sudbinu, odloži svjetiljku na pod, uhvati mrtvaca za noge i odvuče ga niz stube.

Zidni sat iznad tezge otkucao je četiri sata. Sive sjene zore počele su se pomaljati iza obzorja.

Taylor je sjedio na rubu kreveta i pušio. Pogledao je vrh cigarete. Kao što se taj vrh žario u tmini sobe razbijajući djelomično tu tamu, tako se osjećao i on: kao da je baš on nešto posebno što se izdvaja od drugih ljudi. A tako bi želio da je i on sâm samo dio tmine. U posljednje su ga vrijeme sve više opsjedale takve misli, ali o tome nikome nije govorio. Za sve je i dalje bio usamljenik koji uživa u svojoj samoći.

Tiho je opsovao. Ugasio je cigaretu i legao na krevet. Znao je da više neće moći zaspati. Stavio je ruke pod glavu i bezizražajno se zagledao u tamni strop.

Negdje u blizini kukurikne prvi pijetao.

* * *

Kad je Taylor ujutro izišao iz sobe, Harper je već doručkovao i gledao nekamo pred sebe pušeći.

Dvoumeći se nekoliko trenutka, Taylor mu priđe i sjedne za njegov stol. Kockar ga samo kratko pogleda, pa se okrene prema prozoru.

– Požuri s doručkom – reče. – Pretpostavljam da će uskoro doći predstavnik zakona i pozvati nas da damo izjave. Već sam to nekoliko puta činio i mogu ti reći da je užasno zamorno. Sve su to gluposti.

Taylor ne odgovori. Barmen mu priđe i on naruči doručak. Začudujućom brzinom jelo se našlo na stolu. Ugodan miris šunke s jajima i bijele kave širio se prostorijom.

– Odakle si, Harpere? – upita Taylor.

– Odakle sam? – kockar se iznenađeno trgne. Začudi ga ovo pitanje jer je zapazio da je njegov sugovornik šutljiv. – Iz Soccora sam, Novi Meksiko. A ti? Odakle si ti?

– Ja sam sa sjevera, iz Billingsa u Montani. Zanimljivo, ne sjećam se kad me je netko posljednji put upitao odakle sam... – jedva se primjetno nasmiješio. – Uvijek su me pitali neke gluposti o tome kako sam uspio uhvatiti toga ili onoga zločinca. Ipak, moram priznati da su me najčešće pitali kad ću odjahati iz grada.

Preko lica mu preleti tamna sjenka. Gurnuo je posuđe nasred stola i pripalio cigaretu.

– Nisi baš razgovorljiv – primjeti kockar.

Taylor ne odvrati. Samo je slegnuo ramenima.

– Ti si doista lovac na ucjene? – ponovo se oglasi Harper i baci opu-

šak na pod. – Baviš se opasnim poslom.

Taylor uzdahne. Ustao je i prišao prozoru. Preko puta je trgovac otvarao radnju. Neki stariji muškarac side s kola što su stajala pred prodavaonicom. Dva jahača prodoše ulicom i skrenu ulijevo. Na ulici još nije bilo mnogo ljudi. Bilo je još rano, ali uskoro će nastati uobičajena vreva. Taylor se vrati za stol. Polako je pušio i dalje gledajući kroz prozor.

– Kako si postao lovac na otkupine? – oprezno upita Harper.

Taylor ga umorno pogleda. Zašto ljude uvijek zanima život njihovih bližnjih? Zar se ne mogu brinuti samo o svojemu? Glasno je uzdahnuo i ustao.

– To nije tvoja stvar – procijedio je.

Baci dopola popušenu cigaretu na pod i zgazi je. Popravio je opasač, izišao i naslonio se na stup nadstrešnice. Sve je više ljudi izlazilo na ulicu. Neki pijanac prođe kraj njega i uđe u salun.

Krenuo je polako niz ulicu. Dartlay je bio sasvim običan grad, sličan tolikima u kojima je bio. Nije u njemu bilo ničega što bi ga zadržalo da ostane. Odlučio je ostati još samo jedan dan da se odmori, a onda će krenuti dalje. Kamo će otići, ni sâm nije znao, a bilo mu je i potpuno svejedno.

Pred šerifovim uredom bio je privezan konj. Tayloru ne promakne da je životinja oznojena. Jahač je bio negdje vrlo rano. Otvore se vrata ureda i šerif izađe na ulicu. Prišao je konju i već htio uzjahati kad opazi Taylora. Gledao ga je nekoliko trenutaka, a onda uzjaše i uz težak uzdah potjera konja.

Nizak debeljuškast čovjek s tankim brkovima izađe na nogostup s metlom u ruci. I on je na prsima imao šerifsku zvijezdu. Bijaše to šerifov pomoćnik. Zatvorio je vrata ureda da ne ulazi prašina, a onda počeo mesti ispred ureda. Tayloru se učini smiješnom marljivost kojom je to šerifov pomoćnik činio.

Dalje u ulici nije bilo ničega zanimljivog. Taylor se okrene i pođe natrag. Sjeti se da bi morao navratiti u prodavaonicu i kupiti duhana. Šerifov je pomoćnik i dalje vrijedno mahao metlom dok je Taylor prolazio kraj njega.

Onih kola nije više bilo pred prodavaonicom. Taylor zastane pred izlogom prodavaonice u kojem se bila izložena dva revolvera čiji su držci bili ukrašeni ručnim radom, nekakvom rezbarijom koja je prikazivala glavu jelena. On ne bi nikad kupio to oružje. Bilo je lijepo na izgled, ali on ocijeni da ne bi dobro ležao u ruci. Ljudima poput njega nije bilo potrebno lijepo oružje, već ono koje je bilo djelotvorno, ono koje ubija...

Iz prodavaonice se začuje krik žene. Gurnuo je vrata i ušao. Neki je krivonogi kauboj držao za ruku mladu djevojku i pokušavao je privući sebi. Stari prodavač je stajao iza pulta i bespomoćno gledao što se događa.

– Pusti me, pusti me! – vrištala je djevojka.

Kauboj se opako nasmijao i dalje je pokušavajući privući k sebi. Taylor zatvori vrata za sobom i nakašlje se. Kauboj ga odmjeri, a onda opet pokuša privući djevojku, koja se žestoko opirala. Kauboj je izgledao pijan iako je još bila jutro.

I djevojka pogleda Taylora. U njenim očima su se vidjeli strah i nada da će joj došljak pomoći. Taylor pride bliže.

– Jesi li gluh, čovječe? – upita tiho. U glasu mu se osjećala odluč-

nost. – Zar nisi čuo da želi da je pustiš?! Učini to!

Kauboj ga pogleda gotovo zaprepašteno i još ga jedanput odmjeri od glave do pete.

– A što ako to ne učinim? – nasmijao se izazivački i dalje držeći djevojku za ruku. – I tko si ti, do vraga? Gubi se dok si još živ!

– Rekao sam da je pustiš!

Iz Taylorova glasa izbijala je neka ledena hladnoća. Kauboj je stajao neodlučno, a onda ipak pusti djevojku. Ona odmah pobjegne iza pulta trljajući zglob za koji ju je napadač bio stezao.

Kauboj je ljutito gledao lovca na glave. Odjednom je skočio kao oparen i široko zamahnuvši ljevicom poletio prema Tayloru, koji je bio udaljen nekoliko koraka.

Taylor se nije dao iznenaditi. Blokirao je udarac i ljevicom pogodio kauboja u nos. Ovaj krikne i zatetura nekoliko koraka. Uhvatio se za nos i zaprepašteno gledao krv na dlanu. Zastenjao je od bijesa i ponovo se zaletio na protivnika, koji je bio gotovo za glavu viši od njega. No njegov udarac odleti u prazno, a krivonogi kauboj osjeti snažan udarac u bradu. Nije se više mogao održati na nogama. Stresao je glavom i oslonio se na koljeno pokušavajući ustati. Taylor mu brzo priđe, uhvati ga za ovratnik, dovuče do vrata i podigavši ga s tla, pljusne ga preko usta. Kauboj zatetura i pade u prašinu. Teško je disao.

Naslonjen na lakat lijeve ruke, kauboj je s mržnjom gledao čovjeka koji ga je udario. Iz pogleda mu nestade onog supijanog izraza. Polako je počeo spuštati ruku k oružju, a onda odjednom zastane. Opazio je da je strančev revolver nisko pripasan. Znao je da obični kauboji ne nose oružje na taj način. Shvatio je da je ovaj čovjek vičan baratanju revolverom. Bijesno je pljunuo i odmaknuo ruku od oružja.

– Još ćemo se sresti, stranče – procijedio je kroz stisnute zube i obrisao krv što mu je curila iz nosa.
– Onda ćeš mi platiti za ovo...

Taylor ne reče ništa. Iako se na njemu to nije moglo zapaziti jer je znao skriti osjećaje, u njemu je ključalo od bijesa kad je vidio kako krivonogi kauboj napada djevojku. Sad se već malo primirio.

Kauboj ustane, pažljivo opipa okrvavljeni nos i ustane, još jednom ljutito pogleda Taylora, a onda odgega prema salunu pred kojim mu je bio privezan konj. Odvezao ga je i skočio u sedlo. Životinja zarže od bola kad ju je podbo ostrugama i potrči u galop.

Harper je stajao pred salunom i gledao što se događa pred prodavaonicom. Onda prijeđe preko ulice.

Talyor opet uđe u prodavaonicu. Djevojka i prodavač još su stajali iza pulta. Ona pogleda svog spasioca u oči.

– Hvala vam – tiho je rekla. – Zaista je prava sreća što ste naišli.

– Ne morate zahvaljivati – odvratio je nehajno, a onda se okrene prodavaču: – Imate li duhana?

– Naravno. Možete li pričekati samo trenutak dok naplatim robu gospodici Quinsly?

Kimnuo je. Ispod oka pogleda djevojku. Mogla je imati oko dvadeset dvije godine. Bila je obučena u plavu haljinu, pripijenu uza struk, a na glavi je imala šešir iste boje, koji joj je pao na pod kad ju je kauboj napao. Ispod šešira je provirivalo nekoliko pramenova crne kose. Bila je zaista lijepa. Taylor shvati da i ona gleda njega, pa brzo skrene pogled u stranu.

Platila je i uzela košaru u kojoj je bila kupljena roba. Prolazeći kraj

Taylora, zastala je na trenutak i pogledala ga zahvalno, a onda pošla prema izlazu. Harper je stajao naslonjen na dovratak. Maknuo se u stranu i propustio je da prođe.

Taylor uzme duhan i izađe. Harper je stajao vani i pušio.

– Lijepa je – reče. Jesi li zapazio kako te gleda? Ako se malo potrudiš, mogla bi biti tvoja. Imam ja nos za to... Kad se jednog dana budem oženio, želio bih da moja izabranica bude lijepa kao ova djevojka. Bio bi lud, Taylore, ako ne bi pokušao. Spasio si je od nasilnika, a žene to vole.

– Ušuti već jednom, Harpere – Taylor se osmijehne s gorčinom i prođe kraj kockara. Već je zaboravio kako je to nekoga voljeti. Prošle su godine... Proveo si noć ili dvije, najviše tri, s nekom ženom, ali tu nije bilo ljubavi, tek potrebe za društvom ili potreba i požuda za ženskim tijelom. Rano ujuro bi nestajao i nekoliko novčanica na noćnom stoliću ili krevetu u kojem je još bila usnula žena, bile su jedina uspomena na njegov boravak. Znao je da djevojka kojoj je pomogao u prodavaonici nije od tih žena.

Otišao je u svoju sobu, izuo čizme i ispružio se na krevetu. Stavio je ruke pod glavu i sklopio oči nastojeći izbaciti iz glave sve misli, ne razmišljati baš ni o čemu.

Već se smračilo kad je izišao iz sobe. U salunu je vladala uobičajena gužva. Pogledao je prisutne, ali ne opazi nikoga poznatog osim Harpera, koji je sjedio za stolom u kutu i slagao karte. Ni Wallyja ni krivonogoga kauboja nije bilo u salunu. Uzdahnuo je olakšano. Nije mu bilo do gužve. Priđe Harperovu stolu i sjedne.

– Netko te je tražio – reče kockar na dižući pogleda s karata. Zatim je dodao: – Muškarac.

– Opet neka gužva?

– A, ne – Harper se zagonetno nasmiješi. – Ovaj put je nešto sasvim drugo u pitanju. Rado bih bio na tvojem mjestu. Rekao sam ti da uvijek nanjušim kad...

– Skrati priču! Tko me je tražio?

– Djevojka kojoj si jutros pomogao kad ju je napao onaj kauboj u prodavaonici preko puta. Njen te otac traži. Pitao me gdje te može pronaći. Valjda je čuo da se poznajemo.

– Što je htio?

– Nije rekao, ali pretpostavljam, Taylore, da bi mogao dobiti poziv na večeru ili nešto slično tome.

– Večeru? To su gluposti.

– Možda, Taylore. Ne mora značiti da te traži baš zbog toga. To je samo pretpostavka, ali poznavajući ljude u ovim krajevima, ne bih se začudio da imam pravo.

Harper pokupi karte na hrpu, složi ih i stavi u unutrašnji džep tako pažljivo kao da se plaši da bi ih mogao ozlijediti.

– Sjećaš li se kad si posljednji put jeo u nekoj kući a ne u nekom hotelu, salunu ili u preriji? – upitao je.

Taylor slegne ramenima. Zaista se nije mogao sjetiti. To je bilo zaista divno. Harper ustane.

– Evo ga opet. Neću smetati...

Taylor se ogleda. Priđe mu prosijedi muškarac u smeđim hlačama i kariranoj košulji.

– Vi ste gospodin Taylor? – upitao je.

Lovac na glave neodlučno kimne i došljak mu pruži ruku.

– Ja sam Greg Quinsly, otac djevojke kojoj ste danas pomogli u prodavaonici. Cynthia mi je sve ispričala.

Taylor prhvati ispruženu desnicu i rukuje se. Pokaže Quinslayju da sjedne.

– Čujem da ste me već tražili.

– Istina je. Gospodine Taylor, moja žena i ja mislimo da je red da vas pozovemo na večeru i barem nekako se odužimo za ono što ste učinili. Cynthia je naše jedino dijete i ne bismo podnijeli da joj se nešto dogodi. A Wallyjevi ljudi su postali u posljednje vrijeme veoma drski...

Taylorovo se lice za trenutak smrkne. Opet taj Wally! To ga je ime već počelo zamarati.

– Hoćete li prihvatiti naš poziv, gospodine Taylor i doći na večeru?

Trgnuo se iz razmišljanja i odmahnuo glavom.

– Mislim da to nije potrebno – reče. – Isto bi učinio bilo tko da se našao na mojem mjestu.

– Sumnjam u to – odvrati Greg Quinsly a na licu mu se pojavi čudan izraz, neka mješavina mržnje i žalosti. – Ljudi se plaše Wallyja i vjerojatno bi šutke prošli kraj prodavaonice i ne bi se mijašali u ono što ih se ne tiče. Barem misle da ih se to ne tiče. Ne misle da će se isto dogoditi i njima danas ili sutra. Vi ste zacijelo dobar čovjek čim ste se suprotstavili nasilju. Moja žena i ja bismo vas zaista vrlo rado ugostili.

– Dobar čovjek? – Taylor se kiselo osmijehne i ustane. – Ja vam se zahvaljujem, gospodine Quinsly, ali zaista se ne morate truditi.

Okrenuo se i pošao prema šanku. Harper je već stajao tamo i pio pivo.

– Čekat ćemo još jedan sat ako se predomislite! – doviknuo je Quinsly za Taylorom. – Kuća mi se nalazi oko stotinjak metara iz šerifovog ureda, s iste strane ulice!

Taylor naruči piće. Harper mu priđe bliže. Okrenuo se i leđima se naslonio na tezgu.

– Hoćeš li prihvatiti? – upitao je. – Mislim da to zaista ne treba propustiti.

– Naravno da neću prihvatiti. Na kraju krajeva, što se to tebe tiče?

Taylor plati piće i vrati se u sobu. Sjeo je na krevet i razmišljao što da učini. Možda je Harper imao pravo: kad je zaista posljednji put okusio jelo što su ga spremile vrijedne ruke neke domaćice? S druge strane, nije smatrao ničim osobitim to što je pomogao djevojci. Ustao je i prišao ogledalu. Bio je prilično zarastao i brijanje bi mu dobro došlo.

Onda priđe prozoru i pogleda van. Brijačnica je još bila otvorena. Znao je da se u njima na Zapadu obično može i okupati. Valjda je tako i u Dartlayu.

Stavio je šešir na glavu i izišao iz sobe.

III

Obitelj Quisly nije bila bogata, ali su za večeru ponudili od srca ono što su imali i vidjelo se da su sretni što je Taylor prihvatio njihov poziv.

Pri blagoj svjetlosti petrolejke Cynthia se činila još ljepšom i Taylor je često uhvatio sâm sebe kako je kradom gleda dok su večerali.

Bio je svjestan činjenice da se bavi poslom koji su mnogi prezirali i u jednom je trenutku pomislio da bi možda ipak bilo bolje da nije dolazio. Trudio se da više ne gleda djevojku.

Kad su večerali, gospođa Quinsly pobere posuđe sa stola i odnese ga u kuhinju, a Cynthia donese kavu. Muškarci pripale cigarete. Taylor opet osjeti kako mu se bude davnašnje želje za toplinom doma. Osjećao je nemir. Čim su popili kavu, ugasio je cigaretu i ustao.

– Zar već morate ići? – iznenadeno je upitao domaćin. – Mislio sam da ćete još ostati.

– Ostanite još – rekla je gospoda Quinsly. – Uskoro će i kolači biti ispečeni.

– Hvala vam za sve. I ovo je previše. Rado bih još ostao, ali zaista moram krenuti.

Nekoliko trenutaka su šutjeli. Taylor uzme šešir.

– Ja ću ispratiti gosta – reče Cynthia.

Na licima gospode i gospodina Quinsly mogla se pročitati iskrena ožalošćenost što gost tako brzo odlazi. Taylor bijaše zatečen. Pitao se da li je to istina. Zar je nekome zaista stalo do njegove prisutnosti? Pozdravio je domaćine i izišao. Cynthia pode za njim.

– Hvala vam još jedanput, gospodine Taylor – rekla je stojeći na pragu.

Zastali su na kapiji. Blijedi se mjesec počeo pojavljivati iz brda u daljini.

– Lijepa noć – primijetila je.

Kimnuo je i nervozno pripalio novu cigaretu. Tražio je prave riječi. Pogledao je za trenutak u oči. Osjećao je silnu želju da je privuče sebi i poljubi.

Da, zaista je lijepa noć – reče on. – Idem. Ne bih vam želio smetati... Vjerojatno čekate nekog momka. Ne bi bilo dobro da nas vidi na ulici i pogrešno protumači.

Nije odgovorila. Samo se nasmiješila.

– Inače, čime se bavite? – odjednom je upitala. – Ne sjećam se da sam večeras čula.

Ugrizao se za usnu. Odjednom je želja da je zagrli i poljubi postala beskrajno daleka. Sve se počelo rušiti kao kula od karata.

– Nije važno – napokon je odgovorio tiho. – Laku noć. Zaista moram krenuti.

– Laku noć. Nadam se da ćemo se još vidjeti.

Pružila mu je ruku i on je prihvati. Bila je tako topla. Vrhovima usana ovlaš poljubi njenu ruku. Obuzeo ga je neki davno zaboravljeni osjećaj. Pomisli da je poludio.

– Nećemo se više vidjeti – reče. – Rano ujutro odlazim iz Dartlaya... Vjerojatno se nikad više nećemo sresti.

– Morate otići? – upitala je. – Radi nekog posla?

– Nazovite to kako hoćete – osmjehnuo se s gorčinom. – Preda mnom je još dug put i tko zna gdje će se završiti i na kakav način.

– Ne shvaćam.

– Nije ni važno. Hvala na večeri. Laku noć.

Okrenuo se i brzo pošao natrag prema salunu. Teško je uzdahnuo. U jednom se trenutku ogledao preko ramena. Još je stajala na istom mjestu i gledala za njim.

Opsovao je u sebi. Bijaše ljutit sam na sebe. Zašto li je uopće prihvatio poziv? Odlučio je još prije zore otići iz Dartlaya... Ne, učinit će to odmah čim stigne u salun. Pokupit će svoje stvari, platiti račun i otići iz Dartlaya zauvijek.

Neki mu je muškarac dolazio u susret. Taylor ga odmah prepozna. Bijaše to šerif. Nosio je pod rukom sačmaricu. Kad je opazio lovca na glave, zastane i pričeka da mu ovaj priđe bliže.

– Još si u gradu? – grubo je upitao. – Volio bih da što prije odeš!

– Zašto? Ne stvaram neprilike.

– Zasad ne. Ali kad neprilike započnu, bit će prekasno. Bolje je da odeš iz Darylaya!

– Možete mirno spavati, šerife. Kad ujutro budete ustali iz kreveta, više neću biti ovdje – reče Taylor i kradom pogleda prema Quinslyjevoj kući. Cynthije više ne bijaše na kapiji. Onda doda: – Sad će i Wally moći mirno spavati.

– Što ti imaš s gospodinom Wallyjem? – upita šerif srdito. – Nemoj vrijeđati! On je pošten stanovnik ovoga grada i uz to vrlo cijenjen.

Taylor baci opušak u mrak i pogleda šerifa sažaljivo. Čuvar zakona se prkosno isprsi.

– Čujte me, šerife. Nisam rođen jučer. Vidio sam mnogo toga u životu i mnogo sam proživio. Nije teško dokučiti da igrate onako kako Wally svira. Vidio sam to već u mnogim gradovima. Ali pripazite: jednog dana Wally će zaključiti da mu više niste potrebni ili da previše znate. Onda će se i vas otarasiti.

Šerif problijedi.

– Pričaš gluposti, Taylore. Ja ne igram ni po čijoj svirci, a i gospodin Wally nije takav kakvim ga zamišljaš. Osim toga, kad bi me se on zbog nečega i želio otarasiti, budi uvjeren da se još mogu brinuti sm za sebe. Kako ti ono kažeš: nisam jučer rođen. A nisam od jučer ni čuvar zakona. Poslušaj moj savjet i odjaši iz grada što prije!

Taylor ga pogleda.

– Želio bih vam dati jedan svjet, šerife – reče. – Vi ste već star čovjek, htjeli to priznati ili ne. Ostavite tu prokletu zvijezdu i uživajte u toplini doma i mirno proživite starost. Ovaj posao više nije za vas. Zar vam je potrebno da vas neki pijani kauboj ustrijeli samo zbog toga što na prsima nosite taj komad lima?

– To nije tvoja stvar – odvrati čuvar zakona, a onda otrovno dodao: – Ako me netko ustrijeli, postoje ljudi poput tebe koji će ustrijeliti njega za šaku dolara.

– Ubijanje je uvijek ubijanje – u Taylorovu se glasu osjetila ogorčenost. – Samo netko to čini nezakonito a netko u ime zakona ili za novac. Međutim, rezultat je uvijek isti. Nema nikakve razlike. Ako ja nekoga ustrijelim, on nije ništa više ni manje mrtav od onoga kojeg ste vi ubili – u ime zakona.

Šerif zausti da mu nešto odbrusi, ali se predomisli. Samo je odmahnuo rukom i namjestivši sačmaricu pod pazuhom, pošao prema uredu. Taylor krene u suprotnom smjeru.

Čuvar zakona zastane pred vratima svog ureda i gurne ruku u džep tražeći ključ. Pušku prisloni na zid.

Odjednom se kroz noć prolomi topot kopita.

Šerif gurne ključ u bravu i ogleda se. Taylor, koji nije još bio odmaknuo ni dvadesetak metara, zastane i hitro se okrene. Rukom nagonski posegne za oružjem.

Dvojica jahača dojuriše iza ugla. Preko lica su imali navučene marame a u rukama su držali oružje. Ne zaustavljajući konje, zapucali su prema čuvaru zakona.

Šerif je izgledao više iznenađen nego uplašen. Uhvatio se za prsa, na licu mu se pojavi grč, zaljulja se i sruši se u prašinu.

Jahači se nisu zaustavljali. Onda jedan od njih divljački krikne kad je opazio Taylora. Okrenuo je oružje prema njemu i odmah pucao.

Taylor se baci na tlo i u padu izvadi revolver.

Jahačev metak udari u zid kuće. Drugi jahač na trenutak zastane. Činilo se da je zbunjen razvojem događaja. Onda i on zapuca.

Tada je Taylor povukao okidač. Jahač koji je prvi pucao propne se u sedlu kao da ga je podigla neka nevidljiva sila. Kriknuo je i stropo-

štao se na zemlju. Njegov konj odgalopira u noć uplašeno rzajući.

Drugi jahač ponovo zapuca i njegov se metak zabije u zemlju tik do Taylora koji se baci iza bačve za kišnicu, zapuca, ali i njegov metak promaši.

Jahač nešto bijesno opsuje. Onda podbode konja i potjera ga u galop. Zapucao je još jednom preko ramena, ali bez nišanjenja, tek toliko da zadrži čovjeka na kojeg je pucao. Taylor izađe iz zaklona i nanišani. Onda spusti oružje. Jahač je već bio predaleko da bi ga mogao pogoditi.

Uskoro se topot kopita izgubi u noćnoj tišini.

Taylor spremi revolver u navlaku. U šerifovom uredu upali se svjetlo i pomoćnik čuvara zakona istrči na ulicu. U desnici je držao revolver. Opazi šerifov leš pred uredom i priđe. Opipao mu bilo, a onda priđe Tayloru.

– Mrtav je – reče. – Nisam ga odmah opazio, a mogao sam se na nj spotaknuti. Što se dogodilo?

– Dva jahača su pucala na šerifa i na mene. Jednog sam pogodio – odgovori Taylor i pokaže prema lešu udaljenom tridesetak metara.

Šerifov pomoćnik se pospano ogleda. Gomila znatiželjnika već se skupila oko njih. Šerifov pomoćnik se okrene jednom muškarcu:

– Idi šerifovoj ženi i reci joj što se dogodilo.

Čovjek se progura između okupljenih i otrči. Pomoćnik šerifa zatakne revolver za hlače, a onda priđe lešu na sredini ulice. Taylor pođe za njim. Šerifov pomoćnik strgne mrtvacu maramu s lica i tiho opsuje.

– Joe Glover – reče. – I on je mrtav.

Lovac na ucjene ga je prepoznao i prije no što je marama bila skinuta s lica. Bio je to onaj krivonogi kauboj koji je bio napao Cynthiju Quinsly.

– Dakle, ipak je gospodin Wally imao pravo – reče pomoćnik više za sebe, a onda vikne na prisutne: – No, što je sad?! Vratite se u salun! Neka dvojica odnesu ovog zločinca pogrebniku.

Ljudi se raziđoše. Pomoćnik i Taylor ostadoše sami na ulici. Harper je na čas proviro iz saluna preko pokretnih vrata, a onda i on ode unutra. Šerifov pomoćnik pogladi svoje tanke brkove i neodređeno pogleda u nebo pa u Taylora.

– Vi ste stranac, zar ne? – upitao je. – Vidio sam vas jutros kad ste prolazili kraj ureda... Dođite ujutro da načinimo zapisnik o ovome događaju.

Mislim da neću biti ovdje ujutro.

– Zaista? Onda dođite da to obavimo odmah. Oh, bože, već su mi dojadili ti zapisnici. Zapravo, možda je bolje odmah to obaviti. Sutra vraćam zvijezdu. Neka si Dartlay traži drugog šerifa.

– Zar nećete vi zauzeti to mjesto?

– Ja? Mislite da sam poludio? Ja sam povučen čovjek koji živi samo za svoju obitelj. Pomagao sam šerifu oko tih zamarajućih zapisnika jer mu pisanje nije bilo jača strana, a pomogao bi mu i čistiti ured. Ionako sam već htio dati ostavku otkako su se duhovi u gradu i okolici uznemirili, ali me je šerif nagovarao da pričekam još koji dan... Sad sigurno neću ni časka čekati.

Ušli su u ured, oskudno uređenu sobu s velikim pisaćim stolom. Nasuprot ulazu bila su još jedna vrata koja su vodila u prostoriju s ćelijama.

Šerifov pomoćnik izvadi komad papir iz ladice i nešto napiše. Onda gurne papir pred Taylora.

– Ovdje potpišite – pokaza prstom.

Taylor letimice pogleda što je napisano, a onda potpiše i vrati mu papir. Pomoćnik ga stavi u ladicu.

– Evo, i to smo obavili – uzdahnuo je olakšano kao poslije nekog napornog posla. – Jadni šerif. Znate li da je cijelu noć proveo u zasjedi ne bi li uhvatio kradljivce stoke? Gospodin Wally je još prije tri dana prijavio krađu i rekao da sumnja u Joea Glovera, koji je bio zaposlen kod njega na »Red Eagleu«, a već se dva dana nije pojavljivao. Čini se da je gospodin Wally imao pravo, jer ne vidim drugog razloga zašto bi Glover pucao u šerifa. Sjećam se da je šerif, kad se jutros vratio, napomenuo da osjeća da ovaj posao više nije za njega.

Taylor se sjeti oznojenog šerifovog konja kojeg je jutros vidio pred uredom. Ustao je.

– Ne zanima me ni najmanje tko kome krade stoku – odbrusio je. – Baš me briga i za vaš grad i za vaše teškoće. Rješavajte to sami!

Zalupio je vratima i izišao na ulicu. Godila mu je noćna hladnoća. Na ulici više nije bilo nikoga. Iz saluna se čuo žamor glasova i veselo podvriskivanje. Građani Dartlaya nisu, čini se, mnogo žalili za pokojnim šerifom. Taylor pomisli s gorčinom kako je ljudski život malo vrijedan.

U tom trenutku Harper izide iz saluna. Taylor stane pokraj njega.

– Odlazim – reče.

– I ti? – kockar ne bijaše iznenađen. – Kad polaziš?

– Kanio sam noćas, ali ću pričekati do jutra.

– I ja odlazim iz Dartlaya. Nema više nikoga s kim bih se mogao kockati. Nisam još odlučio kamo ću. A ti?

– Ni ja ne znam. Potpuno mi je svejedno.

Prošao je pokraj Harpera i otišao u sobu. Zatvorio je vrata, kresnuo žigicu i pripalio petrolejku.

Iza njegovih leđa netko otkoči revolver.

IV

Polako je podigao ruke.

– Otkopčaj opasač i baci ga na krevet – reče muški glas iza njegovih leđa. – I ne pokušavaj ništa jer bi mogao dobiti metak u leđa!

Taylor učini ono što mu je bilo naređeno, a onda opet podigne ruke. Netko se glasno nasmije.

– Sad možeš spustiti ruke i okrenuti se – reče drugi, ovaj put poznati glas.

Taylor se okrene. Wally je sjedio zavaljen u visokom naslonjaču. S njegove desne strane stajao je John s revolverom u ruci. On bijaše prisutan one večeri kad je rančer napao Harpera zbog novca koji je izgubio na kartama. Wally izvadi iz unutrašnjeg džepa debelu cigaru i pripali je.

– Razočarao si me, Taylore – kazao je podrugljivo. – Mislio sam da si oprezniji, a ti ovako lako ulijećeš u klopku.

Taylor ne odvrati. Wally dade znak svojem plaćeniku da spremi revolver za opasač. Šutio je nekoliko trenutaka pozorno gledajući Taylora. Bilo je očigledno da se dvoumi oko nečega. Onda duboko i glasno uzdahne:

– Johne, idi dolje i donesi nam piće.

Taylor bijaše iznenađen, ali to ne pokaže. I John je bio zatečen. Pogledao je zbunjeno svojeg poslodavca i tiho se nakašljao.

– Ne nakašljavaj se, Johne – reče Wally nemarno. – Znam što želiš reći. Idi po piće!

John ga još jednom pogleda neodlučno, a onda slegne ramenima i izide.

Taylor je grozničavo pokušavao dokučiti što sprema Wally, ali mu to nije polazilo za rukom. Nije mu mogao na um pasti nikakav razlog kojim bi mogao sve ovo objasniti. Prvo je pomislio da rančer traži osvetu zbog toga što je pomogao Harperu kad ga je Wally napao u salunu ili zbog toga što mu je pretukao kauboja, ali to nije bio razlog. Da je to posrijedi Wally zacijelo ne bi naredio Johnu da spremi oružje i još ga poslao po piće. Ne, Wally je smislio nešto drugo. Ali što?

Rančer je mirno i šuteći pušio cigaru, gledajući nekamo kraj Taylora.

– Što sve ovo znači? – Taylor prvi prekine tišinu.

– Strpi se još malo – preko debeljkovog lica se razvuče osmijeh nadmoćnosti. Uživao je držati Taylora u neizvjesnosti. – John će uskoro donijeti piće. Onda ćemo razgovarati.

Onda je zašutio i zagledao se u isto mjesto kao i prije. Otvore se vrata, uđe John i stavi bocu viskija i dvije čaše na stol. Wally mu pokaže rukom da izide.

Kad su se vrata za njim zatvorila, Wally ustane. Nalio je piće u obadvije čaše i jednu uzeo. Popio je njen sadržaj u jednom gutljaju. Onda je opet napunio i držeći je u ruci, vratio se u naslonjač.

– Mogli bismo početi – reče onda. – Ja nisam čovjek koji mnogo okoliša. Najkraće rečeno: nudim ti posao šerifa u Dartlayu.

Taylor nije mogao sakriti izraz iznenađenja. Na ovo ne bi pomislio ni u snu. Pogledao je sumnjičavo Wallyja.

– Kakve su to gluposti? – upitao je.

– Gluposti? Ne bih to tako nazvao – odvratio je rančer prijekorno. – Mjesto čuvara zakona ne bi trebala biti glupost, dapače. Ja sam član gradskog vijeća, i ako to budem predložio, nitko se neće usprotiviti. Bio bih previše skroman kad ne bih priznao da ih sve držim u šaci. Moraju mi se pokoravati iako me ne vole. Znam to. No to se tebe i ne tiče.

Taylor izvadi cigaretu.

– Ako je to jedini razlog posjeta – reče – onda možete odmah otići. Takav posao ne bih nikad prihvatio, ni u Dartlayu ni bilo gdje drugdje. To me nimalo ne privlači.

– Već nekoliko dana razmišljam o tome – nastavio je Wally kao da nije čuo odgovor sugovornika. – Ionako sam htio predložiti gradskom vijeću da starog šerifa pošaljemo u mirovinu. Bio je prestar za ovakav posao. Večeras sam se slučajno zatekao u gradu i čuo da je Glover ustrijelio šerifa. Odmah sam se sjetio tebe.

– Ne morate se više truditi, gospodine Wally – prekinuo ga je Taylor. – Moj je odgovor: ne! A sad izidite iz sobe jer želim spremiti svoje stvari. Ujutro odlazim.

Wally otpije gutljaj viskija. Pogleda sugovornika preko ruba čaše.

– Petsto dolara mjesečno – reče. – Mislim da je to vrlo dobra ponuda. Osim toga, dobit ćeš još po deset dolara za svako hapšenje koje se pokaže opravdanim te još deset dolara ako si se morao služiti oružjem. Dakle?

Pet stotina. Taylor ga pažljivo odmjeri. Ponuda je zaista bila primamljiva i da nije bio ono što jest,

bio bi to dovoljan razlog da se čovjek pokoleba.

– Petsto dolara? – ponovio je. – To je mnogo novca. A zašto baš ja?

Debeli rančer nije žurio s odgovorom. Popio je piće i stavio čašu na stol. Ugasio je cigaretu u pepeljari, a onda opet sjeo.

– U okolici Dartlaya su tri velika ranča i nekoliko manjih. Kao što već rekoh, pokojni je šerif bio star i od njega, iskreno govoreći, nije bilo neke velike koristi. Mi, vlasnici velikih rančeva, spoznali smo da nam se više isplati izdvojiti veću svotu novca za nekoga sposobnijeg čovjeka nego za manje novca držati bilo koga. Već sad su se počele pojavljivati skupine kradljivaca stoke, kojima bivši šerif nije mogao stati na kraj. Osim toga, Dartlay sve više raste i postaje veliki grad, ako se to može tako nazvati. To sa sobom ne donosi samo blagodati već i nevolje: kradljivce stoke, pljačkaše, lopove, prostituciju i štošta drugo što je ovdje nepoželjno.

Taylor odmahne glavom i sjedne na krevet.

– Skratite pričanje, gospodine Wally. Dobar ste govornik i lijepo ste sve to ispričali, ali vam nisam sve povjerovao. Mislim da vlasnici ostalih dvaju velikih rančeva nemaju pojma o vašim namjerama da postavite novog šerifa, koji bi plesao onako kako vi svirate. I što bi kazao grad? Petsto dolara je previše novca da povjerujem da uz to ne bih morao zatvoriti oči pred nekim činjenicama.

– Možda samo ponekad, vrlo rijetko. Nije uopće vrijedno spomena.

– Ne prihvaćam ponudu – prekine ga Taylor. – Znam da ste gospodar ovoga kraja i mislite da možete sve. Ali kad bih prihvatio taj posao i želio biti pošten prema sebi i zakonu, morao bih prvo uhapsiti vas. Osim toga, tko mi može dokazati da ste večeras zaista slučajno došli u grad baš u vrijeme kad je ubijen šerif, i tko mi može dokazati da to nije učinjeno po vašem naređenju? Tko mi može reći da i ja neću isto tako skončati...?

Taylor je govorio brzo, u jednom dahu. Iz svake njegove riječi izbijala je gorčina. Uvijek je osjećao odvratnost prema ljudima poput Wallyja, koji misle da novcem mogu baš sve na svijetu kupiti.

– Toga sam se i plašio – rančerov se izraz lica ni najmanje ne promijeni. – Za ovo malo vremena koliko si u našem gradu došao si do nekih pogrešnih zaključaka. Zapravo, kad malo bolje razmislim i nisi mogao ništa drugo zaključiti: prvo ona gužva u salunu, pa noćni napad na Harpera, onda se Joe Glover s tobom sukobio u prodavaonici i na kraju ustrijelio šerifa. Ipak, nije sve tako. Sve manje mogu svoje ljude držati na uzdi. I to je jedan od razloga zbog kojega želim dobrog šerifa.

Tayloru se učini na trenutak da je rančer iskren. Ipak, to nije moglo promijeniti njegovu odluku.

– Nisi jedini koji ima takvo mišljenje – nastavo je rančer. – I mnogi građani misle da George Wally naređuje svojim ljudima da čine svakojaka zlodjela, ali to nije istina. Nisam takav čovjek. Više volim sam rješavati svoje probleme.

Taylor ustane s kreveta, priđe prozoru i kroz njega izbaci opušak. Onda se okrene.

– Ponuda je zaista primamljiva, ali moj odgovor je isti. Odlazim iz Dartlaya, i to možda još noćas. Ako ne odem u toku noći, ujutro ću sigurno napustiti grad. Ako želite da budem iskren, reći ću još nešto: ne

volim nasilje i nasilnike i ne želim vam staviti svoj revolver u službu. Nikad nisam bio plaćeni revolveraš niti ću to ikad biti.

– Već sam ti spomenuo da imaš pogrešno mišljenje o meni. Doduše, nekad pretjeram, takav sam po prirodi, ali ti se kunem da su mnoga zla moji ljudi učinili bez odobrenja.

– To baš ništa ne mijenja na stvari. – Taylor uzme opasač i prispaše ga. – Nemam što više reći.

Debeli Wally ustane iz naslonjača. Gledao je Taylora razočarano. Onda se okrene i šuteći izide iz sobe. Miris dima njegove debele cigare još je lebdio u sobi.

Taylor legne na krevet i stavi ruke pod glavu. Razmišljao je. Znao je da nije smio prihvatiti ponudu. Za Dukea Bentona je dobio u Blankladeu dvije tisuće, ali je izgubio nekoliko mjeseci dok ga je uhvatio. Osim toga, malo je zločinaca bilo ucijenjeno na veće iznose kao Benton. Ovdje bi te dvije tisuće dolara zaradio za četiri mjeseca i to ako nikoga ne uhapsi, a ne bi se morao potucati po prerijama i danonoćno paziti na trag i na vaku stijenu, na svako drvo da se iza njega nije sakrio bjegunac i čeka ga u zasjedi.

Pripali cigaretu. Mnogo je pušio posljednjih dana. Možda bi i prihvatio posao, ali nije mogao znati da li bi mogao i koliko dugo bi mogao biti vezan za jedno mjesto. Osim toga, u Dartlayu mu se nije dopadalo. Onda se sjeti Cynthije Quinsly i osjeti kako mu u glavu udara neka vrućina. Ustao je i protrljao čelo. Nije se smio zanositi takvim mislima. Cynthia mu se dopadala, morao je to priznati, ali je znao da ona prema njemu nikad ne bi mogla osjetiti ništa osim, možda, zahvalnosti što joj je pomogao kad ju je napao Joe Glover.

Netko pokuca i vrata se odmah otvore. Harper je stajao na pragu.

– No, što je? Što si zamišljen? Hoćemo li krenuti ujutro na put?

– Ja hoću, a za tebe ne znam. Ali ne idemo zajedno. Ti idi svojim putem, a ja ću svojim.

Harper uđe i zatvori vrata.

– George Wally je dolje – reče. – Sišao je s kata, ali nisam vidio kad je ušao u salun.

– Bio je kod mene u sobi. Ponudio mi je mjesto šerifa.

Herper ga pogleda iznenađeno, gotovo bi se moglo reći zaprepašteno, a onda prasne u smijeh.

– Taj je čovjek zaista lud – rekao je kad je došao do daha. – Naravno, ti nisi prihvatio, zar ne? To je zaista smiješno. Nikako te ne mogu zamisliti sa značkom na prsima.

Začuđeno je zavrtio glavom i kratko se nasmijao.

– Idem spremiti svoje stvari – reče – pa ću na spavanje. Krenut ću na put čim svane.

Pozdravio je i izišao iz sobe.

Taylor priđe stolu i ugasi cigaretu. Wallyjeva debela cigara nije bila potpuno ugašena i iz nje se izdizao tanak pramen dima. Ugasio je i nju.

Pucanj! Negdje s ulice.

Taylor pritrči prozoru, ali s tog mjesta nije mogao vidjeti što se dogodilo. Dva muškarca otrčaše udesno prema ulazu u salun.

Dvoumio se nekoliko trenutaka, a onda je prevladala znatiželja. Stavio je šešir i sišao. Barmen se baš vraćao u salun odmahujući rukama. S ulice se čuo žamor.

– Što se dogodilo? – upita Taylor barmena.

Ovaj ne odgovori. Još je jedanput odmahnuo rukama i prošao pokraj lovca na glave.

Taylor izide. Nekoliko je muškaraca stajalo oko čovjeka koji je klečao u prašini pred salunom, držao se za okrvavljeno lijevo rame i glasno stenjao. Bio je to George Wally.

Nekoliko koraka od njega stajao je Greg Quinsly. U desnoj ruci, koja je visila uz tijelo, držao je revolver i gledao u zemlju.

Onda raširi prste i oružje padne u prašinu.

Taylor priđe Gregu Quinslyju. Ovaj ne podigne pogled.

– Liječnika! – zavapio je ranjeni Wally. – neka netko dovede liječnika. Iskrvarit ću...

V

Taylor podigne Quinslyjev revolver i zatakne ga za pojas. U tom se trenutku pojavi šerifov pomoćnik, bosonog i raščupan. Gledao je bezizražajno Quinslyja i ranjenog Wallyja i nemoćno stegnuo šake.

– Dovraga, što je to s ovim gradom? – procijedio je. – Najprije ubiju šerifa, a sad evo još jedne pucnjave i sve to za samo jednu jedinu večer. Što je ovo, ljudi?!

Nitko mu ne odgovori. John uhvati svog poslodavca ispod pazuha i pomogne mu ustati. Pri tom je ljutito gledao Taylora i Quinslyja.

– Vjeruješ li mi sad, Taylore? – upitao je tiho Wally. – Zar nisam mogao narediti Johnu da ga ustrijeli? Hoćeš li sad prihvatiti moj prijedlog?

Taylor odlučno odmahne glavom. Stavio je ruku na Qunslyjevo rame i ovaj podigne glavu.
Cynthia i vaša žena su zacijelo zabrinute za vas.

Greg Quinsly ga bezizražajno pogleda, a onda kimne. Okrenuo se i pošao kući troma koraka, pognutih ramena, kao da je na njima neki golem teret.

Hoće li mi napokon netko objasniti što se dogodilo?! – vrištao je šerifov pomoćnik.

I opet nije dobio odgovora. John povede Wallyja u salun i ostali pođoše polako za njima.

– Neka sve ide dovraga! – pomoćnik problijedi i strgne s prsa šerifsku zvijezdu. – Baš me briga za ovaj prokleti grad! Neka se snalazi kako zna!

Bacio je značku na tlo i otišao prema uredu.

Taylor ostane sam na ulici. Puše-ći cigaretu, Harper izide iz saluna i ostane stajati na nogostupu.

– Zašto li je pucao? – reče Taylor tiho, više za sebe. Prošao je bez riječi kraj kockara, otišao u sobu i spremio svoje stvari. Platio je račun i izišao. Harper je još stajao na istom mjestu. Gledao je za Taylorom sve dok nije ušao u javnu staju, a onda i on pođe za njim. Čekao je dok nije izišao vodeći konja za uzde.

– Nećeš čekati jutro? – upita kockar.

– Zar bi to nešto promijenilo? – upita Taylor umjesto odgovora i uzjaše. – Idemo li u istom smjeru Harpere?

Taylor ga je pogledao iznenađeno, a onda mu se lice razvuče u osmijeh.

– Nisam razmišljao o tome – reče – ali mi se čini da bi taj prijedlog mogao biti dobar. Kamo ćeš?

– Ne znam. Možda u Vendgaw...

Harper je razmišljao nekoliko trenutaka.

– Dobro. Idem s tobom – reče, a onda se nasmije: – Možda će mi opet biti potreban netko tko će me spasiti iz nevolje: Možda i u Vendgawu naiđem na nekoga tko ne može podnijeti gubitak novca. Pričekaj. Odmah se vraćam.

Okrenuo se i brzo otišao prema salunu. Taylor je gledao za njim. Ni sam još nije shvaćao zašto je ponudio kockaru da pođu zajedno. Možda se poželio društva i možda mu je već dosadila usamljenost. Zaista nije znao. Onda se sjeti da mu je za pojasaom još zataknut Quinslyjev revolver. Poći će onamo i vratiti mu ga. To mu je bilo usput, a možda će vidjeti i Cynthiju. Stresao je glavom i otjerao te misli iz glave. Nije se smio time zanositi.

Harper se brzo vrati. Potjerali su konje ka Vendgawu. Zastali su pred Quinslyjevom kućom i Taylor sjaše.

Vrata se otvore istog trenutka i izađe Greg Quinsly s puškom u ruci.

– Mislio sam da su Wallyjevi revolveraši – reče.

– Došao sam vam vratiti oružje – reče Taylor, izvuče revolver i pruži mu ga. Cynthia se pojavi na vratima. Pogledala ga je iznenađeno, ali ne reče ništa. U očima joj je bio primjetan strah.

– Hvala –. reče kratko Greg Quinsly i ne pozdravivši uđe u kuću.

Cynthia zatvori vrata za njim i ostane stajati na pragu. Njen pogled prođe pokraj Taylora i zaustavi se na Harperu i Taylorovu konju.

– Odlazite? – tiho je upitala.

– Da, odlazim. – Nisam navikao ovako dugo se zadržati na jednom mjestu.

– Kamo ćete sad?

– Vjerojatno u Vendgaw na nekoliko dana, a onda ne znam kamo će me put odnijeti.

– Neki posao je u pitanju? – blago je upitala.

Osjetio je neku slabost. Nije znao što bi joj odgovorio. Ona je u njemu vidjela samo svojega spasioca i tko zna kako bi reagirala kad bi saznala pravu istinu o tome tko je Walter Taylor. Onda on vrhovima prstiju dodirne rub šešira u znak pozdrava i okrene se. Uzjahao je i potjerao konja. Harper na isti način pozdravi djevojku, a onda pođe za Taylorom, koji bijaše odmakao dvadesetak metara.

Taylor se ogleda. Cynthia je stajala na kapiji. Vidjevši da se okrenuo, mahne mu.

– Jednoga ćeš se dana vratiti u Dartlay – reče Harper proročanski. – Zbog ove djevojke.

Taylor ga bezizražajno pogleda. Onda udari konja po sapima i životinja ubrza korak.

VI

Taylor otvori oči. Kucanje se ponovi. On izvuče revolver ispod jastuka i otkoči ga. Onda ustane i oprezno priđe vratima. Nasloni se leđima na zid uz dovratak.

– Tko je? – upitao je.

– Još jednom kucanje umjesto odgovora. Pričekao je nekoliko trenutaka, a onda polako odškrine vrata. U tami hodnika jedva je uspio raspoznati da pred vratima stoji žena. Koliko je mogao nazrijeti, bila je sama.

– Gospodin Taylor? – tiho je upitala.

Iako je jedva mogao čuti tiho pitanje, ipak je prepoznao glas. Bila je to Cynthia Quinsly. Zbunjeno je zakočio revolver i gurnuo ga za pojas, otvorio vrata i pustio je u sobu.

Gurnuo je stolicu pod stol i namjestio pokrivač na krevetu. Odjednom se osjeti nelagodno što je u sobi nered. Prišao je petrolejki i pojačao plamen.

Ona je još stajala kod vrata. Tek sad on opazi da je obučena u crninu. Pokazao joj je rukom da sjedne. Uplašeno ga je pogledala i sjela.

– Što se dogodilo, gospođice Quinsly? – upitao je. – Što vas dovodi ovamo u ovaj prljavi salun i u

ovo vrijeme? Koliko je sati? Sigurno je blizu ponoć...

Tiho je zaplakala:

– Moj otac... Mrtav je... Uzeo je stolicu kraj kreveta i sjeo joj suče-lice. Pripalio je cigaretu.

– U ovih nekoliko dana otkako ste otišli iz Dartlaya – nastavila je – mnogo se toga dogodilo... Liječnik je izvadio metak Georgeu Wallyju, metak koji je ispalio moj otac, ali je utvrdio da se rančer više neće moći služiti lijevom rukom. Metak je pogodio neki živac, što li... Ne razumijem se baš u to. Tada je Wally poludio. Njegovi ljudi su svakodnevno u gradu i zlostavljaju svakoga tko im nije po volji.

Za trenutak je zastala i obrisala oči.

– Jedne su me noći iz sna probudili pucnji. Istrčala sam iz sobe. Moj je otac ležao u dvorištu... mrtav... Nisam mogla vidjeti tko je to učinio... Jahači su se već udaljili i samo se još čuo udaljeni topot kopita.

Ponovo je zaplakala. Ugasio je cigaretu.

– Shvaćam vašu tugu, gospođice Quinsly, ali ne vidim što bi se to trebalo mene ticati...

Obrisala je suze i zagledala se u njega. U očima joj se vidjela odlučnost.

– U Dartlayu nema šerifa – rekla je – i zato Wally može činiti što mu je volja. Odlučili smo, mi građani Dartlaya, skupiti novac i pronaći dobrog šerifa koji će naš grad očistiti od tog šljama. Nismo se mogli odlučiti kome ćemo ponuditi taj posao, a onda se netko sjetio vas.

Nelagodno se nakašljao i provukao prste kroz kosu.

– Ja... ja nikad nisam bio čuvar zakona niti sam to ikad želio postati. Ja sam samo... lovac ... na otkupnine...

Jedva je uspio istisnuti čime se bavi. Očekivao je prezir u njenim očima.

– Zar je to važno? – upitala je. – Nisam ni znala tko ste dok netko nije, predloživši vas za šerifa, spomenuo da ubijate zbog novca... Nisam ni onda, a ni sad ne mogu u to povjerovati. Vjerojatno nekad i jeste nekoga ubili, ali to nije bilo ubijanje radi ubijanja ili radi novca već u samoobrani, zar ne? Čovjek koji ubija sračunato samo zbog novca, nikad se ne bi izložio opasnosti i pomogao djevojci koju je napao neki pijani kauboj, riskirajući pri tom da ga pogodi metak... Tako ja mislim...

Gledao ju je kao opčinjen. Nije mogao povjerovati u ono što je čuo. Očekivao je da će čuti razočaranje, grdnju, prezir ili bilo što drugo, ali ne i ovakve riječi, riječi razumijevanja kojima ga je pogađala pravo u srce.

– Zašto je vaš otac pucao u Wallyja one večeri?

Sagnula je glavu i porumenila.

– Moj otac nije otišao od kuće s namjerom da puca u njega. Potpuno slučajno su se sreli. Rančer je dobacio ocu da sam lijepa i da će se potruditi da postanem njegova snaha kad mu se sin vrati iz škole na Istoku. Otac je dovrato da bi me radije ubio nego što bi dopustio da ponesem prezime Wally. Onda mu je rančer nešto odbrusio, otac je odgovorio i – krv je uzavrela...

– Dakle, rančer ima sina? Nisam čuo da ga je itko spomenuo za mojeg boravka u gradu.

– Ne čudim se. Malcolm je odavno otišao, mislim u Boston, i već godinama nije dolazio kući. Ljudi su ga već zaboravili, a i ja ne znam da li bih ga prepoznala.

Taylor ustane i priđe prozoru. Još su mu u ušima odzvanjale djevojči-

ne riječi kad je govorila o njemu s razumijevanjem. Osjećao je kako mu u glavu navire neka vrućina. Zapitao se da li je poludio. Duboko udahne svježi noćni zrak i okrene se prema njoj.

– Tko je došao s vama? – upitao je.

– Nitko. Sama sam došla.

Pogledao ju je ne vjerujući. Zar bi se usudila putovati sama noću?

– Hoćete li prihvatiti našu ponudu? – upitala je. – Mjesečno ćemo vam platiti...

– Novac nije u pitanju – prekinuo ju je i sjeo na stolac. – Mislim da ipak neću moći prihvatiti. Novac nije sve u mojem životu niti mi je najvažniji. A i Dartlay mi ne znači ništa da bih zbog njega izgubio život. Osim toga, i kad bih prihvatio, što bih mogao učiniti? Koliko sam shvatio, vi pretpostavljate da su vašeg oca ubili Wallyjevi plaćenici. Ali imate li za to dokaze? A zakon ih traži.

Gledala ga je preneraženo. Onda je polako ustala.

– Žao mi je što se nismo mogli dogovoriti – tiho je rekla i otvorila vrata. – Bila sam uvjerena da ćete prihvatiti. Možda sam vas, ipak, pogrešno ocijenila. Možda ste ipak onakvi kakvim vas ljudi opisuju...

Njene su riječi pogađale ravno u srce. Progutao je slinu i ustao.

– Otpratit ću vas do Dartlaya – reče. – Ne biste smjeli sami putovati, osobito ne noću.

– Nije potrebno – gorko se nasmiješila. – Snaći ću se i sama. Vaša mi pomoć nije više potrebna...

Vrata su se zatvorila za njom. I opet je bio sam. Bijesno je izvukao revolver iza pojasa i bacio ga na krevet. Osjećao je da ne može prihvatiti taj posao i boriti se protiv Georgea Wallyja.

Onda opsuje. Ne može se doista boriti protiv njega? A što je onda bilo suprotstavljanje kad je rančer htio pucati Harperu u leđa? Ili što je bilo ono kad je pretukao Joea Glovera i poslije ga ustrijelio kad je ovaj ubio šerifa? Što je to drugo bilo nego borba protiv Wallyja, iako to nije tako objašnjavao... Samo, tada mu nitko za to nije plaćao.

Bijesno je otpuhnuo, a onda pripašao oružje i izjurio iz sobe. Kakogod bilo, nije mogao dopustiti Cynthiji da se sama vrati. Noć je mogla skrivati mnoge opasnosti.

Harper je stajao za šankom i gledao začuđeno za Taylorom kako se gura između mnoštva muškaraca u salunu i kako žurno izlazi iz saluna. Razmišljao je nekoliko trenutaka, a onda odmahne rukom i okrene se barmenu pa naruči piće.

Noć bijaše vedra i Taylor još izdaleka opazi jahača koji je jurio galopom, ali, – to nije bila žena. Na konju je bio muškarac. I on je gonio konja u istom smjeru. Da li je to bila slučajnost ili je taj čovjek pratio Cynthiju još iz Dartlaya, želeći vidjeti kamo se i kome uputila?

Taylor podbode konja. Zastao je na vrhu brežuljka i opazio u podnožju kako jahač sustiže Cynthiju. Uhvatio je njenoga konja za uzde. Pokušala ga je udariti, ali je on pljusne preko lica i ona padne na zemlju.

Taylor potjera konja. Jahač ga nije opazio sve dok se nije približio na pedesetak metara. Nepoznati je odmah izvukao pištolj i zapucao, ali je promašio.

Taylor se priljubi konju uz vrat i nastavi jahati ravno na napadača. Cynthyia vrisne kad je nepoznati ponovo zapucao. Taylor skoči s konja i baci se iza stijene pokraj puta.

Metak udari u kamen i odbije se nekamo u noć zlokobno fijuknuvši. Taylor pažljivo proviri iz zaklona i nepoznati zapuca istog trenutka.

Taylor uzvrati. Čovjek odskoči unatrag, a onda uperi oružje prema Cynthiji.

– Baci revolver, Taylore, ili ću je ubiti!

Taylorovo lice se izobliči od bijesa. Povukao je okidač. Nepoznati zaječi i uhvati se za prsa. Taylor zapuca još jednom. Metak pogodi nepoznatog u vrat. Srušio se kao pokošen i ostao ležati.

Taylor izide iz zaklona. Cynthia mu plačući pritrči i baci mu se u zagrljaj. Osjećao je kako mu srce ludački udara.

– Wallyjev plaćenik? – upitao je.

Slegnula je ramenima ne dižući glavu s njegovih prsa. Ramena su joj se tresla od plača.

– Rekao je da će me naučiti pameti, da ne guram nos tamo gdje mu nije mjesto.

Nježno joj je provukao prste kroz kosu i privukao još bliže sebi.

– Poći ću s tobom u Dartlay, Cynthia – rekao je. – Neću dopustiti da ti itko nanese zlo...

Čini se da je građanima Dartlaya zaista dozlogrdilo, jer iako su Taylor i Cynthia stigli pred samu zoru, odmah su se skupili članovi gradskog vijeća. šerifska zvijezda je zasjala na Taylorovim prsima.

Kad je sve bilo završeno, Taylor i Cynthia ostadoše sami. Sjeo je na stolicu i pogledao što se sve nalazi u ladicama pisaćeg stola. Zatim je provjerio ispravnost pušaka što su bile obješene na zidu. Cynthia ga je gledala znatiželjno i zadovoljna.

– Mislim da bi ovdje trebalo pomesti i pospremiti – kazala je – a trebat će i obrisati prašinu.

– Radije podi spavati – odvratio je. – Zacijelo si umorna poslije neprospavane noći i svih onih uzbuđenja i dugog jahanja. Ako već želiš pospremiti, dodi poslije podne.

Pogledala ga je neodlučno, a onda kimnula. Pozdravila je i otišla. On izvadi revolver i očisti ga. I sâm je bio umoran, ali nije želio leći. Vijest o imenovanju novog šerifa brzo će se proširiti, a tada će se vjerojatno pojaviti Wallyjevi ljudi, a možda i on sam.

Izišao je. Već je bilo svanulo i grad se počeo buditi. Negdje je zarzao konj. Barmen izide iz saluna s metlom u ruci i počne mesti. Negdje s druge strane ulice zalajao je pas.

Zatvorio je vrata i krenuo prema salunu. Barmen je širom otvorenih očiju gledao zvijezdu na Taylorovim prsima. Taylor je prošao kraj barmena i produžio dalje niz ulicu. Onda se polako vratio. Barmen opet zastane u pola pokreta dok je novi šerif prolazio ispred saluna.

Taylor se vratio u ured i sjeo za pisaći stol. Ponovo osjeti da mu se spava. Dobro bi mu došla jaka kava. Ustao je, prišao umivaoniku, umio se hladnom vodom i odmah se osjetio svježijim.

Uzeo je iz jedne ladice zapisnike i čitao ih da mu brže prode vrijeme i da zaboravi na san. Bilo je tu i nekih zanimljivih događaja, ali velika većina su za njega bila samo zamorna zapisivanja beznačajnih zbivanja. Zgrozio se pri pomisli da će i on morati pisati takve stvari poput ovih što ih je našao u ladici: neki M. Berger je optužen da je susjedu L. Draytonu ukrao pijetla, a on mu je za osvetu razbio prozor. Ili, C. Satler je te i te noći prespavao u zatvoru jer je bio pijan i stvarao nered u salunu i tome slično. Nađe i zapisnik o ubojstvu šerifa, sa svo-

jim potpisom na dnu papira. Pročita i njega. Prelistao je sve zapisnike koje je pronašao u ladicama, ali ni u jednom se nije spominjalo ime Georgea Wallyja. Sjeti se kako je pokojnom šerifu, one večeri kad će biti ubijen, rekao da pleše kako Wally svira, a ovaj je to kategorično odbio. Složio je papire i spremio ih u ladicu, pa opet izišao na ulicu. Opazi Cynthiju kako dolazi s velikom pletenom košarom u ruci. Kad se približila, osjetio je miris spremljenog jela i kave.

– Nisam mogla zaspati prije nego što ti donesem nešto za jelo – kazala je.

Stavila je košaricu na stol i otišla. Miris hrane ga podsjeti da je gladan kao vuk i počeo je halapljivo jesti.

Netko snažno zakuca. Taylor obriše ruke i otvori vrata. Na pragu je stajao George Wally. Rančer bez pitanja prode pokraj njega i stane na sredinu sobe.

– Tako dakle – reče bijesno. – Ipak je istina. Vratio si se, Taylore. Medutim, od onda su se mnoge stvari promijenile. – više me nije briga za ovaj prokleti grad i zakon.

– Što ste htjeli? – hladno ga prekine Taylor.

Što sam htio?! – ponovio je Wally čudeći se. – Došao sam rano jutros u grad zbog nekog posla i čuo novost o tvojem imenovanju. Samo sam ti došao reći da bi ti najbolje bilo da smjesta odeš iz Dartlaya.

– Nitko me neće otjerati!

– Misliš, Taylore? – Wally ga sumnjičavo odmjeri. – Ako želiš poživjeti, otići će, i to odmah. Nemoj mi stati na žulj!

Taylor širom otvori vrata i pomakne se u stranu.

– Gubi se iz ureda dok te nisam strpao u zatvor! – procijedio je.

– Nikada se to ne bi usudio učiniti – rančer problijedi. – I dobro upamti: ja sam sad zakon i svi će odsad plesati onako kako ja budem želio. Predugo sam poštovao te vaše zakone i što imam od toga?

Pokazao je glavom svoju lijevu ruku, koja je nemoćno visila uz tijelo. Ubrzano je disao.

– Rekao sam da izideš! U Taylorovu glasu se osjetila neskrivena prijetnja. – I da ti kažem: tvoj čovjek, koji je pratio Cynthiju Quinsly, sad je mrtav.

– Moj čovjek! Šta ja imam s tim? I da dovedeš vojsku u Dartlay, ne možeš mi ništa. Nikome nisam naredio da prati tu djevojku, a i da jesam, nikad ne bi uspio dokazati da sam to učinio. Uvijek mogu reći da je to učinio na svoju ruku. Nemaš nikakvih dokaza za to, Taylore. Što ti uopće znaš o zakonskim pravilima i dokazima? Ti si samo običan lovac na glave i uvijek ćeš to ostati!

– Meni nisu potrebni dokazi – hladno će Taylor. – Ako se Cynthiji bilo što dogodi, s tvojim naređenjem ili bez njega, znaj da ću te ubiti.

Činilo se da je iz Wallyjeva lica nestalo i posljednje kapi krvi. Bio je blijed poput mrtvaca.

– Zažalit ćeš, Taylore, budeš li ostao – procijedio je kroz stisnute zube. – Sad si na pogrešnoj strani.

Bijesno je otpuhnuo i izjurio van. Taylor s treskom zatvori vrata za njim i priđe prozoru. Wally se popne u dvokolicu i potjera konja. Za njim odjaše i muškarac koji uvijek bijaše uz njega: John.

Taylor se vratio za stol i sruši se u stolicu. Sukobio se s Wallyjem i prije nego što je pretpostavljao. Pogledao je jelo što je stajalo pred

njim na stolu. Više nije imao teka. Ustao je i podložio vatru. U ormaru je pronašao lončić, nalio vode i skuhao si kavu.

Cynthia je došla pospremiti ured oko podneva. Iskoristio je priliku dok je ona bila prisutna da odspava. Osjećao se umornim i želio je sklopiti oči barem na pola sata. U kutu je bio krevet na kojem je pokojni šerif noćivao kad bi imao nekon zatvorenika. Ispružio se na njemu i gotovo istog trenutka zaspao.

Kad je otvorio oči, Cynthia je sjedila za stolom i gledala kroz prozor.

– Koliko je sati? – upitao je.

– Oko pet. Bilo mi te žao probuditi kad sam vidjela kako slatko spavaš. Osim toga, nije se dogodilo ništa zbog čega bih te trebala buditi.

– Hvala – provukao je prste kroz kosu. – Sad se osjećam mnogo bolje. I nekoliko prethodnih noći proveo sam više budan nego u snu.

Zjevnuo je, protrljao oči i umio se. Ona je već spremila ostatke hrane u košaricu i otvorila vrata.

– Idem – rekla je, a onda zabrinuto dodala: – Pazi na sebe.

Dugo je gledao u zatvorena vrata i razmišljao o Cynthiji. Zavalio se u stolac i podigao noge na stol. Opet je bio sam. Tako bi volio da je Cynthia još ovdje, ali je nije želio zadržavati. Zacijelo je imala posla i kod kuće. Od prethodne noći, kad ju je spasio, osjećao je da ga ona gleda drugačijim očima i počeo je vjerovati da je zaista govorila istinu kad je spomenula da u njemu ne vidi samo nekoga tko ubija za nekoliko zelenih novčanica već čovjeka. Sve više i više mu se dopadala.

Ostao je u uredu sve dok se nije spustila noć. Povremeno bi prišao prozoru i pogledao što se događa na ulici. Sve je izgledalo mirno. Napokon provjeri da li su mu svi meci u bubnjiću, popravi opasač i iziđe u toplu ljetnu večer.

Stari je prodavač upravo zatvarao radnju. Zastao je i pozdravio novog čuvara zakona. Dva jahača se zaustaviše pred salunom. Jedan nešto pokaže prema vratima. Drugi radosno vrisne i sjaše. Privezali su konje za gredu pred salunom i ušli.

Taylor krene za njima. Salun još nije bio pun kao što je bio svake večeri. Bilo je još rano. Ipak, bilo je tu već dvadesetak ljudi: nekoliko ih je stajalo za šankom, za jednim su se stolom kartala četvorica, a ostali su sjedili za svojim stolovima i uz piće razgovarali. Barmen se nelagodno promeškolji i počne brisati čašu kad Taylor priđe šanku.

– Ima li nečega novog? – upita čuvar zakona.

– Ne, nema. Sve je mirno...šerife – odgovorio je barmen izgovorivši poslije stanke posljednju riječ i posebno je naglasivši.

– Nadam se da će tako i ostati – Taylor se nalakti na šank. – Daj mi pivo. Samo požuri, jer moram dalje.

Barmen donese piće i stavi ga pred Taylora. Onda ode na drugi kraj šanka i počne slagati čaše. Šerif otpuhne pjenu i otpije gutljaj piva. Onda se okrene i osloni se leđima na tezgu. Pogleda prema stolu za kojim su se četvorica muškaraca kartali. Sjeti se Harpera. Da li je kockar mogao naslutiti kamo je on nestao? Vjerojatno će se sjetiti kad bude vidio da se Taylor više ne vraća u sobu.

Onda šerif prepozna jednog od te četvorice. Do tada mu je bio okrenut leđima zato ga nije mogao dobro vidjeti. Bio je to John, Wallyjev čovjek. Taylor se zapita da li je i rančer u gradu.

U tom se trenutku John ogleda preko ramena i opazi šerifa. Brzo

je skrenuo pogled i nešto šapnuo čovjeku koji mu je sjedio s lijeve strane, visokom i zaista snažnom čovjeku, za kakve su na Zapadu ljudi obično govorili da su »jaki poput grizlija«..

Taylor se opet okrene šanku i popije pivo. Čuo je iza leđa kako netko ustaje. Stolica je strugnula po podu. Osjećao je da će se uskoro nešto dogoditi i okrenuo se. Gorostas mu je polako prilazio. Napokon se zaustavio na dva koraka ispred Taylora i zagleda u šerifsku zvijezdu.

– Dakle, ti si taj novi šerif – reče podrugljivo. Glas mu bijaše snažan kao i on sâm. – Mislio sam da zvijezdu nosi neki čovjek, a ne nešto što tome nije ni slično.

Taylor ne uzvrati na uvredu. Odmjerio je kauboja. Iako je i sam bio visok, ovaj je čovjek bio još za pola glave viši od njega. Imao je sitne škiljave oči, a nos mu bijaše malo iskrenut u jednu stranu, vjerojatno kao posljedica neke tučnjave. Kauboj ga je pozorno gledao.

– Ne znaš govoriti? – gorostas se podrugljivo nasmije i okrene se ostalim u salunu: – Hej, ljudi, znate li da nam je novi šerif nijem?! Šuti kao riba.

Taylorove se oči suziše u tanke proreze. Odgurnuo se leđima od tezge i primaknuo ruku revolveru.

– Ušuti, kauboju! – procijedio je. – I ohladi glavu ako ne želiš prenoćiti u zatvoru!

Gorostas ustukne jedan korak glumeći preplašenost. Liznuo je usne.

– U zatvor?! Mene u zatvor? – rekao je, a onda mu se lice smrkne. – Mislim da to nećeš moći učiniti, šerife. To nije uspjelo ni boljima od tebe.

Jedan se kraj Taylorovih usana podigne u jedva zamjetan osmijeh. Da je kauboj znao što to znači, možda bi i odustao od namjere da ga izazove. Taylor je opet u sebi osjećao onaj gotovo životinjski nagon da ustraje do kraja, makar došlo i do pucnjave. Bio je to onaj isti osjeća kao i onih dana kad je tražio nekoga ucijenjenog zločinca. Ovaj bi ponekad uspio zametnuti trag, ali bi ga Taylor uvijek pronalazio i uvijek je pobjeđivao.

– Ohladi glavu, čovječe – reče Taylor prijeteći tiho.

Kauboj je još stajao na istom mjestu. Šerif korakne prema njemu, ali se gorostas ne pomakne u stranu. Taylor ga zaobiđe i pođe k izlazu.

Tada osjeti ruku na ramenu. Znao je što slijedi: gorostas je htio da se on okrene prema njemu pa da ga udari. Ali sagnuo se i kaubojeva ruka poleti u prazno. Taylor odmah zabije iz sve znage desnicu u napadačev trbuh.

Gorostas zastenje i ustukne jedan korak. Bijaše iznenađen, i to mu se vidjelo na licu. Očekivao je da će šerif biti lak plijen. Glasno je udahnuo zrak i zaletio se prema Tayloru široko zamahnuvši desnicom. Ali Taylor je bio iskusan borac i znao je kako će se obraniti. Vješto je izbjegao udarac, a onda podigne koljeno i iz sve snage udario gorostasa u želudac. Istog trenutka ispružio je desnicu i bridom šake udario u napadačev grkljan.

Kauboj problijedi od bola, zakrklja i ustukne nekoliko koraka. Držao se za vrat i bolno ječao. Borio se za dah kao riba na suhom. Napokon se primirio i očiju zakrvavljenih od gnjeva i bola pogledao šerifa.

– Ubit ću te zbog ovoga – istisnuo je. – Zgnječit ću te kao crva.

Koraknuo je naprijed, a onda zastao kao ukopan. U Taylorovoj se ruci odjednom našao revolver. Go-

rostasovo oko nije moglo slijediti taj pokret. Cijev je bila uperena u njegov trbuh.

– Dosta je bilo tučnjave, kauboju! – šerifov glas nije trpio pogovora. – Pažljivo izvadi revolver iz korica i baci ga na pod. Večeras ćeš prenoćiti u zatvoru.

Gorostas pogleda krajičkom oka prema Johnu i ostaloj dvojici muškaraca s kojima je dosad sjedio. To ne promakne Tayloru. I on pogleda onamo. Trojica muškaraca mirno su sjedila na svojim mjestima. John čak skrene pogled u stranu.

Gorostas pogleda u crni otvor cijevi uperene u njega i onda sa dva prsta neodlučno uhvati držak revolvera. Izvukao je oružje iz opasača i bacio ga pred Taylorove noge.

– Neće to tek tako završiti – gnjevno je procijedio. – Još ćeš ti mene upamtiti...

Taylor se sagne, uzme gorostasovo oružje i zatakne ga za pojas. Onda se pomakne u stranu i vrhom cijevi svojeg revolvera pokaže kauboju da pođe prema vratima. Ovaj još jednom kratko pogleda prema Johnu, a onda krene k izlazu. Prolazeći pokraj šerifa, prostrijeli ga pogledom.

Taylor krene za njim držeći ga na oku i nastojeći u isto vrijeme imati na vidiku i Johna i ostalu dvojicu s njim. Nije želio dobiti metak u leđa.

Gorostas je poslušno išao pred njim. Samo se jednom ogledao preko ramena, ali je šutio. Taylor ga zaključa u ćeliju i stavi ključeve u ladicu. Sjeo je za stol i pripalio cigaretu. Znao je da će noćas smjeti spavati samo na jedno oko. To mu nije ni najmanje smetalo. Život lovca na otkupnine već ga je odavno na to navikao. Zadovoljno je otpuhnuo dim. Ocijeni da se večeras dobro iskazao kao novi šerif. Bilo bi vrlo loše da je pokleknuo na prvoj prepreci. Zaključi da je, bez samohvale, djelovao brzo i uspješno. Zapravo, ovo mu je bilo i dobro došlo. Poznavao je vrlo dobro zakon gomile: pobijedi najjačeg i ostali će biti poslušni. Važno je bilo pokazati zube.

Popušio je cigaretu, pa opet izišao na ulicu. Zastao je na nogostupu razmišljajući nekoliko trenutaka kamo da krene. Napokon pođe opet prema salunu.

Zastao je pred ulazom i pogledao unutra. Sve je izgledalo mirno. Johna i druge dvojice muškaraca više ne bijaše u salunu. Za tim su stolom sjedila dva muškarca koje nije poznavao. Bili su obučeni u kaubojsku odjeću.

Nastavio je dalje niz ulicu. I ondje je sve bilo mirno. Građani Dartlaya već su spavali ili su se spremali leći. Tek bi se ponegdje kroz prozor naziralo titravo svjetlo petrolejke. Došao je do kraja glavne ulice, a onda se vratio. Dok je prolazio kraj saluna, zastane i još jednom s nogostupa pogleda unutra i zatim produži dalje.

Stigao je do svojeg ureda. Već je bio uhvatio za kvaku, a onda se predomisli. Krenuo je prema drugom kraju ulice i došao do Cynthijine kuće. Svjetlo u njoj više nije gorjelo. Osjetio je želju da i sâm ima ovakav dom, u kojem bi ga čekali djeca i žena, žena koju bi volio, a poželio je i da nema ovakvu prošlost kao što je ima...

Uzdahnuo je i pošao dalje. I ovdje je sve bilo mirno. U planu je imao još jedno patroliranje oko ponoći, ali mu se učini da za to nema potrebe.

Stigao je do kraja ulice i zastao. Naslonio se na zid jedne kuće i u sjeni nadstrešnice zagledao se u mjesečinom obasjanu krošnju drveta s druge strane ulice. Još nije

mogao povjerovati da mu je na prsima šerifska zvijezda. Činilo mu se sve užasno dalekim i kao da se to događa nekom drugom.

Odgurnuo se ledima od zida i pošao prema uredu. Prolazeći pokraj Cynthijine kuće, pomisli na djevojku: zacijelo već spava.

Iako je osjećao umor, san mu nije dolazio na oči. Sjedio je u uredu i pušio. Pogleda zatvorenika. Okrenut licem prema zidu, gorostas je blaženo hrkao.

Taylor se vrati za stol. Bližila se i ponoć. Ustao je i napunio pušku. Odluči ipak još jednom pogledati grad. Ugasio je svjetlo i izišao.

U zraku se osjećao miris nadolazeće kiše. Crni su oblaci prekrili veći dio večernjeg neba i mjesec bi se samo pokatkad pojavio iza njih.

Namjestio je pušku pod pazuhom i izišao. Polako je krenuo lijevo.

Onda odjekne pucanj iza njegovih leđa.

Uz ogradu kraj koje je prolazio bilo je zasađeno drvo. Iza njega izide čovjek s revolverom u ruci. Cijev oružja bila je uperena u šerifa. Onda nepoznati zastenje i posrne. Ostane nepokretan, presavijen preko niske drvene ograde.

S druge strane ulice tamna siluета nekog muškarca približavala se Tayloru. Mjesečina na trenutak obasja njegovo lice. Bio je to Jeffrey Harper.

– Bio je skriven iza drveta dok si prolazio – reče – pa ga nisi mogao opaziti. Htio ti je pucati u leđa.

Taylor osjeti laganu drhtavicu. Spustio je pušku i prislonio je uz nogu.

– Ne znam odakle si se stvorio, Harpere – uzdahnuo je olakšano – ali si se pojavio u pravom trenutku.

Kockar pripali cigaretu i plamen šibice obasja njegovo lice.

– Stigao sam u Dartlay još prije jednog sata – rekao je. – Slutio sam što se dogodilo s tobom kad si nestao iz Vendgawa. Vidio sam onu djevojku kako izlazi iz saluna i znao sam da ću te pronaći ovdje, ali ne kao šerifa. Dolazeći, opazio sam kako se neki neznanac prikrada šerifovu uredu. Vrag bi ga znao, valjda se to zove predosjećaj, odjednom sam osjetio da si u uredu baš ti. Odjahao sam dalje, a onda sam se pješice vratio, sakrio i čekao što će se dalje dogoditi.

– Sreća je što si naišao – reče Taylor tiho. – Sad bih već ležao u prašini.

– Nisam smio dopustiti da te ustrijeli, barem dok mi ne vratiš novac – odvratio je kockar, a onda se nasmije: – Otišao si iz Vendgawa ne plativši račun za sobu, pa sam to morao ja učiniti – Dugуješ mi dvadeset dolara.

VII

Taylor otvori vrata i propusti gorostasa na ulicu. Naslonio se na dovratak i gledao za njim. Kauboj zastane na sredini ulice. Nekoliko je trenutaka bijesno gledao u šerifa. Činilo se da želi nešto reći. Onda ljutito stisne šake i ode prema salunu, ali prođe kraj njega.

Taylor zaključa ured i ode u salun. Barmen je brisao čaše podižući ih u zrak da vidi jesu li dobro oprane. Harper bijaše jedini gost. Sjedio je za stolom u kutu i slagao karte. S lijeve strane mu se nalazila čaša u kojoj je bila neka tamnosmeđa tekućina. Taylor priđe kockaru i sjedne za stol.

– Kako si spavao? upita Harper.

– Dobro. Sumnjao sam da bi Wallyjevi plaćenici mogli noćas napasti, ali se to, na sreću, nije obistinilo... Pošao sam pogrebniku. Želio

bih još jednom pogledati čovjeka kojeg si sinoć ustrijelio.

– Što imaš gledati? Kao da ne znaš da je to Wallyjev plaćenik?

– I ja pretpostavljam da je tako, ali želim vidjeti da li ga poznajem. Hoćeš li sa mnom?

Harper odmahne glavom.

– Neću. Dobro mi je i ovdje. Hoćeš li nešto popiti?

– Ne bih ništa. Rano mi je za piće – odgovori Taylor i ustane. – Nešto bih te upitao kad se vratim. Hoćeš li biti u salunu?

– Naravno. A kamo bih otišao? Ovo je jedino mjesto u Dartlayu gdje se može nešto popiti i uz to, što mi je važnije, i kockati.

Barmen isprati šerifa pogledom, pa nastavi brisati čaše. Iz kuhinje su počeli dopirati ugodni mirisi. Harper popije piće i naruči doručak.

Pogrebnik bijaše visok suhonjav čovjek. Bio je obućen, kao i većina ostalih koji su se bavili ovim poslom, u crno odijelo i blistavo bijelu košulju. U prostoriji, koja mu je služila i kao ured i kao radionica, nalazilo se već nekoliko kovčega. Neki su već bili završeni i obojeni te ukrašeni raznim sakralnim ukrasima. Jedan nedovršeni kovčeg ležao je na dugačkom stolu. Oko njega su bili razbacani čavli. Miris svježe obojenog drva širio se prostorijom. Pogrebnik je upravo nešto upisivao u bilježnicu s tvrdim uvezom kad su se vrata otvorila. Podigao je glavu.

– To ste vi, šerife – reče. – Očekivao sam vas.

Taylor opazi u kutu stolac od grubo tesanog drveta, uzme je i sjedne sučelice pogrebniku.

– Poznajete li pokojnika? – upitao je.

Pogrebnik odmahne glavom, gurne bilježnicu u jednu od ladica i ustane.

– Ako mi vjerujete na riječ, šerife, nikad ga nisam vidio u Dartlayu. Uh, tako mi se spava. Radio sam cijelu noć i sad me hvata san.

– Mislio sam da je neki od Wallyjevih ljudi – primijeti čuvar zakona.

– Uvjeren sam da nemate pravo – odvrati pogrebnik bez oklijevanja. – Već godinama živim u ovom gradu i poznajem sve kauboje i građane Dartlaya. Kažem vam: ovaj čovjek nije odavde. Siguran sam u to.

Taylor pripali cigaretu. Razmišljao je.

– Da li ste pronašli nešto zanimljivo među njegovim stvarima? – upitao je.

– Ne znam što je za vas zanimljivo, šerife – odgovori pogrebnik. Ponovo je sjeo. – Sve su to uobičajene potrepštine, koje gotovo svaki muškarac nosi sa sobom: vrećica duhana, nekoliko šibica, jedna požutjela fotografija koja pokazuje vojnika Juga iz građanskog rata i desetak dolara. Osim toga ništa.

Zašutio je i nalaktio se na stol. Značajno je pogledao Taylora i dodao:

– U revolveru mu je nedostajao jedan metak. U tom praznom ležištu pronašao sam smotanu novčanicu od dvadeset dolara. Vi znate što to znači, zar ne?

Taylor zamišljeno kimne. Vrlo dobro je znao što to znači. Na Zapadu nije bila nikakva rijetkost da revolveraši, lovci na glave i ostali čiji su životi neprestano bili u opasnosti, ne stavljaju sve metke u bubnjić. U jednom ležištu metka ostavili bi smotanu novčanicu, koja bi bila plaća pogrebniku. Bilo im je to jamstvo da će biti sahranjeni kao i drugi ljudi. Taylor je nekad davno i sam običavao činiti isto. Onda je prestao. Zaključio je da je to po-

trebnije onima koje lovi nego njemu.

Dakle, pokojnik je bio plaćenik koji je trebao dobiti novac kad ga ustrijeli s leđa. Ili mogao je to biti i rođak ili prijatelj nekog od ljudi koje je Taylor uhvatio i predao zakonu ili ih ustrijelio. Šerifovo lice se odjednom smrkne. Dosad nije ni pomislio na tu mogućnost.

Pogrebnik ga je znatiželjno gledao. I on je opazio promjenu na Taylorovu licu. U dubini duše osjećao je zadovoljstvo što je šerifu ovako oštroumno iznio svoj zaključak da je pokojnik bio plaćeni ubojica.

Taylor ustane i ugasi cigaretu.

– Mogu li pogledati pokojnika? – upitao je.

– Naravno da možete, šerife – pogrebnikovo lice je bilo samozadovoljno. – Kod mene nema greške. Još ga nisam sahranio. Učinit ću to tek poslije podne. Običavam čekati, za svaki slučaj. Uvijek postoji mogućnost da se pojavi netko od pokojnikove rodbine i poželi ga sahraniti na nekom drugom mjestu ili u drugom gradu.

Ustao je i otvorio mala vrata iza Taylorovih leđa. Šerif pođe za njim. Vrata su vodila u malu prostoriju punu cvijeća. Podignut na dvije stolice s naslonom, na sredini sobice nalazio se mrtvački kovčeg. Iznad uzglavlja gorjele su dvije svijeće.

Taylor priđe bliže i pogleda leš. Ne, nije poznavao pokojnika. Bio ga je odmah sinoć pogledao. I tada mu se učinio nepoznatim, ali ga je želio još jednom vidjeti pri dnevnom svjetlu i uvjeriti se.

Okrenuo se i izišao. Pogrebnik pođe za njim. Pažljivo je zatvorio vrata za sobom i tiho se nakašljao.

– Poznajete li ga, šerife? – upitao je.

Taylor odmahne glavom. Još je nekoliko trenutaka razmišljao ne bi li se možda, ipak, sjetio pokojnikova lica, ali nije uspio. Onda otvori vrata i izađe na ulicu. Pogrebnik ga isprati do praga.

– Ako bi netko dolazio po leš – reče Taylor – odmah me obavijestite.

– Naravno, šerife, naravno.

Taylor pozdravi i pođe prema salunu. Osjeti jezu. Činilo mu se da na leđima osjeća pogrebnikov pogled kojim mu ovaj uzima mjeru za kovčeg. I nehotice ubrza korak.

Harper je još i sad bio jedini gost u salunu. Barmen je drijemao za šankom. Kockar samo kratko pogleda šerifa kad je ušao i nastavi slagati karte. Taylor sjedne do njega i pogleda karte na stolu.

– Kako ti ne dosadi cijeli dan to isto činiti? – upitao je. – Ja bih već poludio...

– Vidim ti po izrazu lica – reče Harper umjesto odgovora – da ga nisi prepoznao.

– Imaš pravo. Ožednio sam. Da probudimo barmena?

Kao da je čuo pitanje, barmen se trgne iz drijemeža i priđe stolu.

Čuvši narudžbe, barmen se vrati za šank i donese piće.

– Što si me htio pitati? – reče kockar.

Taylor otpije iz čaše, a onda se neodređeno nasmiješi i stavi čašu na stol.

– Znam da ćeš se nasmijati, ali želio bih ti nešto predložiti. Tražim pomoćnika. Usprkos svemu, sumnjam da ću sve moći stići sam. Ne mogu istovremeno biti i u gradu i na nekom od rančeva. Razumiješ, zar ne? Da li bi možda ti htio prihvatiti taj posao?

Harper nije bio iznenađen. Prasnuo je u smijeh.

– Vjerovao ili ne, očekivao sam tu ponudu – reče – i već sam promislio o tome. Nažalost, neću moći prihvatiti.

– Pretpostavljao sam da će odgovor biti negativan. Da li je u pitanju novac? Ako jest, reći ću ti da dobjvam tri stotine dolara mjesečno, a isto nudim i tebi. Mislim da ću se moći dogovoriti s vijećnicima.

– Ne, novac nije u pitanju i ti to znaš, Taylore. Mi smo u dubini duše vrlo slični: lutanje mi je u krvi i ne mogu biti duže vrijeme vezan za jedno mjesto. Takav sam. Ne želim danas prihvatiti značku, a već sutra dati ostavku. Ali, dok budem u Dartlayu, možeš računati na moju pomoć. Nisam zaboravio da si mi pomogao, iako me nisi ni poznavao, kad mi je Wally htio pucati u leđa.

– Dovraga i Wally – Taylor će zamišljeno. – Uopće nije sporno da me se želi riješiti, ali su neke stvari ipak čudne. Prvo je bio onaj čovjek koji te noću želio ustrijeliti na spavanju, a sad i onaj od sinoć. Nitko ih ne poznaje, nikad prije nisu viđeni u Dartlayu.

– Možda Wally uzima nove ljude i priprema se za obračun s Dartlayem. I s tobom i sa mnom.

– Da, to je moguće. Ni onaj muškarac koi je pratio Cynthiju do Vendgawa nikad nije bio u Dartlayu. Barem djevojka tako misli.

Taylor pripali cigaretu. Harper skupi karte na hrpu i ostavi ih nasred stola. Ustao je i prišao prozoru.

– Čini mi se da imaš posjet, šerife – reče.

Taylor odmah pomisli na Cynthiju. Brzo je prišao pomičnim vratima i pogledao prema uredu, ali ne opazi djevojku već Georgea Wallyja, koji je nervozno šetao po nogostupu. John je stajao naslonjen na gredu za privezivanje konja.

Taylor razmakne vrata i iziđe na ulicu. George Wally se zaustavi kad ga je ugledao. Smrknuto je gledao šerifa dok mu se približavao.

– Došao sam platiti kaznu za Stanforda – procijedio je. – Čuo sam što se dogodilo. Reci koliko ti moram platiti pa ga pusti iz zatvora!

Taylor ga pogleda s gađenjem. Činilo se da rančer vjeruje da novcem može baš sve postići.

– Nije potrebno ništa platiti – odvrati šerif. – Proveo je u zatvoru jednu noć i to mu je dovoljna kazna, zasad. Ako me ponovo bude izazvao, neće se ovako završiti. Onda će u zatvor i on i onaj koji mu bude naredio da me napadne!

Rančer ga prostrijeli pogledom.

– Ne izazivaj me, šerife – rekao je naglasivši podrugljivo posljednju riječ. – Bolje bi ti bilo da potražiš kradljivce stoke. Noćas mi je opet nestalo dvadesetak grla. »Red Eagle« je za posljednjih mjesec dana već izgubio stotinjak goveda. I to je tvoj posao.

– Takvima kao što si ti nije potrebna pomoć zakona – odvrati hladno Taylor. – Po mojem mišljenju, ja sam ovdje da bih štitio mirne građane koji poštuju zakon, a ne one, poput tebe, koji ga krše.

Wally ga otrovno pogleda, a šerif uzvrati istim pogledom.

– Već sam ti rekao, Taylore, da ovo nije posao za tebe i da ćeš uvijek ostati samo lovac na glave. Vrati se svojem poslu i ostavi Dartlay na miru.

– A zašto Dartlay mene ne ostavi na miru? Bolje rečeno: zašto me George Wally ne ostavi na miru? – Šutio je nekoliko trenutaka, a onda dodao: – Ako želiš sahraniti svojeg plaćenika koji me noćas trebao ustrijeliti s leđa, još nisi zakasnio. Leš je kod pogrebnika. Kao što vidiš, na

tvoju veliku žalost, i to sam preživio.

– Nije meni nitko potreban – promrsio je rančer kroz stisnute zube. – Kad mi jednom budeš nagazio na žulj, sam ću se pobrinuti za tebe. Nikad se nisam plašio borbe. Da sam bio plašljivac, »Red Eagle« nikad ne bi postao ono što je danas. Osim toga, nikad ne napadam s leđa.

– Možda, osim onda u salunu, pri kockanju... Pripazi dobro što radiš. Samo jedan dokaz i strpat ću te u zatvor. I nemoj da izgubim živce gledajući u svaku sjenku i iza svakog drveta da li je tamo skriven neki tvoj plaćenik. Ako je potrebno, ustrijelit ću te i bez dokaza da si kriv.

– Ni najmanje ne sumnjam u to – dobaci otrovno rančer. – Ti si luđak, Taylore. S tobom se ne može razgovarati kao s čovjekom. Nudio sam ti petsto dolara da postaneš šerif i ti si odbio. Sad si ipak prihvatio ponudu i želiš se boriti protiv mene. Koliko te plaća grad?

– Sasvim dovoljno – odvrati šerif neodređeno. – Nemamo više što razgovarati. Što se tiče Stanforda, on je zacijelo već na ranču. Pustio sam ga iz zatvora prije jednoga sata...

– Zaista mi počinješ ići na živce, Taylore – procijedio je Wally. – Zar ne možeš shvatiti da se ne možeš boriti sam protiv mene, protiv »Red Eaglea«, a imat ćeš protiv sebe i ostale rančere ako ih samo poželim nagovoriti. Cijeli Dartlay će biti moj ako to budem htio. Isto tako ga mogu i sravniti sa zemljom. Nitko me u tome ne može spriječiti, pa ni ti!

Rančer ga još jednom bijesno odmjeri. Činilo se da bi zdrobio Taylora pogledom kad bi to bilo moguće. Ljutito je otpuhnuo. Onda uzjaše. Isto učini i John.

– Posljednji te put opominjem, Taylore – dobacio je preko ramena. – Ako želiš živjeti, makni mi se s puta!

Potjerao je konja u galop. John je ostao na istom mjestu i gledao čuvara zakona. Njegov pogled bijaše bezizražajan i Taylor nije mogao naslutiti što misli. Onda mu pade na um da još nije čuo Johnov glas iako su se već nekoliko puta susreli kad je bio u Wallyjevoj pratnji. Tada i John polako okrene konja i potjera ga za svojim poslodavcem.

Taylor ga isprati pogledom. Otključa zatim vrata i širom ih otvori. Onda opazi Cynthiju s košaricom u ruci. Osjetio je kako mu kroz cijelo tijelo struji neka čudna toplina. Nasmiješio se. Ako se Cynthia nastavi ovako brinuti o njemu, zacijelo će se udebljati, i to vrlo brzo.

Pričekao ju je. Bila je obučena u onu istu plavu haljinu koju je nosila i onog jutra kad ju je napao krivonogi kauboj i kad ju je Taylor prvi put vidio. Nije mogao skinuti pogleda s nje.

– Donijela sam ti doručak – rekla je. – Već sam dolazila prije pola sata, ali je bilo zaključano.

– Imao sam nekog posla – odvratio je neodređeno i otvorio vrata. Uđoše u ured i ona stavi košaricu na stol. Pratio je netremice svaki njen pokret. Zatvorio je vrata i leđima se naslonio na njih. Izvadio je iz džepa cigaretu i pripalio je. Ona se nasloni na stol.

– Dođi na večeru – nježno je rekla. – Osjećam neku obavezu prema tebi jer sam te baš ja nagovorila da se vratiš u Dartlay. Zato se moram i brinuti o tebi.

Vragolasto je zavrtjela glavom. Prišao joj je. Podigla je glavu i zagledala mu se u oči. I on je nju ne-

tremice gledao. Osjećao je kako se nešto u njemu slomilo.

– Cynthia... ja... – prošaptao je.

Odjednom nije mogao pronaći prave riječi. Gledala ga je u oči čekajući da nastavi. Stavio joj je ruke na ramena. Nije se opirala.Onda ju je privukao k sebi. Uhvatio ju je nježno za bradu i spustio usne na njene. Znao je da to možda ne bi trebao učiniti, ali se nije mogao suzdržati. Luđački ju je želio poljubiti, a njene su usne bile tako lijepe i poželjne kao i ona.

Činilo se da nije bila nimalo iznenađena. On se polako odmakne od nje, odmahne glavom i ode k prozoru. Naslonio se na zid i zagledao se u Cynthiju.

– Nisam to trebao učiniti – tiho je rekao. U glasu mu se osjećao samoprijekor. – Sve ovo nema smisla.

– A zašto? – upitala je i dalje stojeći na istom mjestu. – Zašto misliš da nema smisla?

. Nije odmah odgovorio. Opazi u ruci netom pripaljenu cigaretu, koja mu se ugasila, i baci je na pod.

– Nismo mi jedno za drugo, Cynthia. Nažalost... ja sam čovjek čija je prošlost sve prije nego lijepa svi bi ti prigovarali kad bi saznali da između nas postoji nešto, bez obzira na to što sam sad šerif. Ljudi nikad neće zaboraviti da sam ja Walter Taylor, lovac na ucjene... Osim toga, možda sam i prestar za tebe. Koliko imaš godina? Zacijelo sam stariji trinaest-četrnaest godina od tebe.

Prišla mu je i nježno ga pomilovala po obrazu.

– Zar je sve to važno? Što znači to što si bio lovac na otkupnine? I što znači ako si stariji... ako to meni ne smeta?

Osjećao je kako mu se vrti u glavi. Činilo mu se da Cynthijin glas dolazi iz neke velike udaljenosti. Zagrlio ju je, grozničavo ju je ljubio po vratu i obrazima, tražeći toplinu usana.

– Ovo želim od prvog trenutka kad sam te ugledao u prodavaonici – rekao je spuštajući nakon svake riječi poljubac na njene usne.

Netko snažno zakuca na vrata. Taylor pusti Cynthiju i ona brzo ode k stolu. Prišao je vratima i bijesno ih otvorio. Tko je da je, zar je morao baš sad naići?

Na pragu je stajao mladić, još gotovo dječak, u crvenoj kariranoj košulji i smeđim hlačama. Držeći šešir za obod, vrtio ga je u ruci.

– Dobar dan, šerife – kazao je. – Ja sam Tim MacFlugger. Moj otac, Ian MacFlugger, vlasnik je ranča »Two Stars«...

– Što želiš, momče? – upitao je Taylor.

Mladić stavi šešir na glavu i nelagodno se premjesti s noge na nogu.

– Pa, ovaj... moj otac je čuo da je Dartlay dobio novog šerifa. Želio bi vas upoznati, pa vas poziva da dođete na večeru ili na ručak.

Taylor se sjeti Cynthijina poziva na večeru.

– Mislim da neću moći doći, momče – odvratio je. – Sutra ću posjetiti rančeve, pa ću navratiti i k vama.

– Dobro, šerife. Reći ću to ocu.

Mladić brzo ode prema prodavaonici. Tamo ga je u kolima, natovarenim svakojakom robom, čekao starac obučen u iznošenu kaubojsku odjeću.

Taylor zatvori vrata i okrene se Cynthiji. Ona je vadila iz košarice namirnice koje je donijela i pri tome se zadovoljno smiješila.

VIII

Taylor je sljedećeg jutra rano ustao. Doručkovao je i obrijao se. Još je na usnama osjećao Cynthijine sinoćne poljupce. Dok se umivao, veselo je pjevušio neku staru kaubojsku pjesmu. Cynthia mu nije izlazila iz glave. Počeo je vjerovati da su čuda ipak moguća.

Otvore se vrata i uđe Harper.

– Barmen mi reče da si me sinoć tražio.

– Jesam. Gdje si bio? Dolazio sam tri puta, ali nijednom nisi bio u salunu, a ni barmen mi nije znao ništa reći.

– Nisam bio u gradu cijeli dan. Kad si se vratio od pogrebnika, palo mi je na um da odem u Vendgaw po neke stvari koje sam tamo ostavio. Morao sam to učiniti prije ili poslije. Vratio sam se kasno noćas. Zbog čega si me tražio?

Taylor zakopča košulju i pripali cigaretu.

– Danas idem u posjet rančevima reče. – Hoćeš li poći sa mnom?

– Prihvaćam poziv – odgovori kockar nakon nekoliko trenutaka dvoumljenja. – Doduše, vani je toplo, možda i previše, ali danju se dosađujem u gradu. Uvečer je ipak koliko-toliko zanimljivije.

Taylor odluči najprije posjetiti »Two Stars«. Raspitao se kod barmena gdje se nalazi ranč, pa Harper i on potjeraše konje u tom smjeru.

Iako nisu gonili konje, životinje se vrlo brzo počeše znojiti. Bilo je sparno. Nigdje ni daška vjetra. Sve je ukazivalo na to da će dan biti paklenski vruć.

Uskoro su ugledali prvo stado goveda koje su čuvala trojica kauboja. Sumnjičavo su odmjerili Taylora kad su na prsima ugledali šerifsku zvijezdu. Taylor ih upita gdje je »Two Stars«.

– Rančo nije daleko – odvratio je riđokosi kauboj. – Ova cesta vodi ravno do njega i ne možete pogriješiti. Imate donde desetak kilometara.

Taylor i Harper nastaviše put. Skupljeni oko male vatre, na kojoj su kuhali kavu, kauboji su gledali za njima sve dok nisu nestali iza jednog od mnogobrojnih brežuljaka.

Rančo se nalazio u maloj udolini. S vrha brežuljka, na kojem su Taylor i Harper zastali, mogao se vidjeti cijeli. Velika bijela glavna zgrada na kat nalazila se na sredini prostranog dvorišta. Iza nje se vidjela staja, obojena istom bojom. Dvadesetak metara udesno, u sjeni hrastova, bila je smještena dugačka prizemna zgrada u kojoj su obitavali kauboji. Nedaleko od nje bilo je još nekoliko manjih dvorišnih zgrada. U najdaljem dijelu dvorišta nazirao se sjenik, a tik do ulaza u dvorište, koji je bio ukrašen dvjema crvenim zvijezdama, nalazio se bunar i dugački valov za napajanje konja. Taylor skrene pogled na desnu stranu. U stotinjak metara udaljenom koralu nekoliko kauboja je žigosalo stoku.

Ian MacFlugger sjedio je u sjeni nadstrešnice i pušio lulu. Bio je to visok i prosijed, još snažan čovjek pedesetih godina.

Taylor i Harper sjahaše pred kućom. MacFlugger ustane i priđe im.

– Dobro došli, šerife – pozdravio je i pružio ruku.

Taylor se rukuje s njim i predstavi kockara. MacFlugger pozove jednoga kauboja i naredi mu da šerifovu i Harperovu životinju odvede u hladovinu.

Zatim uvede goste u kuću. Prostorija u koju su ušli bijaše prilično

velika. U njoj nije bilo mnogo pokućstva, ali se moglo reći da je bila ukusno namještena. Na zidovima su bile obješene samo dvije požutjele fotografije. Ispred ozidanoga kamina bilo je položeno medvjeđe krzno. Na stolu se odmah nađe boca viskija, a MacFlugger ova žena uskoro donese i kavu.

– Hoćete li ostati na ručku, šerife? – upita rančer.

– Nažalost, neću moći – odgovori čuvar zakona. – Naime, danas bih trebao posjetiti i ostale rančeve. Želio bih upoznati njihove vlasnike i saznati njihove poteškoće. Na kraju krajeva, grad me za to i plaća.

Rančer isprazni lulu u pepeljari i ponovo je pripali.

– Nećete ništa značajno vidjeti, šerife – reče. – Osim mojeg ranča, u okolici Dartlaya su još dva veća: Wallyjev »Red Eagle« te »Carolina«, vlasništvo Boba Creeda. Osim ovih postoji još nekoliko manjih posjeda, ali oni nisu vrijedni spomena. Broj ljudi zaposlenih na njima kao i njihove površine manje su od bilo kojeg od ova tri ranča koje sam spomenuo.

– A koji je od ta tri ranča najveći? – upita Harper.

– Najveći je »Red Eagle«, i po površini i po broju kauboja koji tamo rade, a i po broju goveda... To nije čudno ako se zna da je George Wally prvi stigao ovamo. Kad smo se Creed i ja doselili, nekako u isto vrijeme, već tada je »Red Eagle« bio velik i bogat ranč.

– A kakvi su vaši odnosi sa susjedima? – upitao je Taylor pažljivo gledajući kako će rančer reagirati.

– Nemojte okolišati, šerife – odvratio je MacFlugger prostodušno. – Recite otvoreno: zanima vas kakvi su odnosi između mene i ostalih rančeva, s jedne strane, i Georgea Wallyja s druge. Imam li pravo?

Taylor je vrlo dobro znao ocijeniti ljude. Tome ga je naučio posao lovca na otkupnine. Iako MacFlugger to još nije spomenuo, šerif je znao da on ne voli Wallyja.

– Moram priznati da imate pravo, gospodine MacFlugger. Georgeu Wallyju smeta moja prisutnost u gradu i jednom prilikom mi je napomenuo da može sve rančere okrenuti protiv mene. Zato sam vas i pitao kakav je vaš odnos prema susjedima, a ne baš prema Wallyju.

Rančer duboko povuče dim i odmahne rukom.

– Poznajem ga već godinama – reče. – Oduvijek se volio hvaliti i razmetati velikim riječima. Što se tiče njegova odnosa prema meni, ne bih se mogao potužiti da sam imao nekih većih neugodnosti: sve se završavalo na ponekom grlu koje bi odlutalo na njegovu zemlju, ili obrnuto, i bilo žigosano žigom onoga drugog ranča. To je bilo sve. Međutim, i sam sam opazio da se već nekoliko mjeseci neke stvari mijenjaju. Ljudi s »Red Eaglea« postali su drskiji, a moji ljudi viđaju sve više novih lica među njima. Ti novaci nose revolver vrlo nisko... Ništa se još nije dogodilo, ali imam dojam da je potrebna samo jedna iskra pa da dođe do požara...

– A kakav je odnos drugih rančeva prema »Red Eagleu«? – upita čuvar zakona.

– Pa, naši se kauboji često susreću na pašnjacima. Sudeći po pričama tih momaka, i njihovi poslodavci imaju slično mišljenje kao i ja.

Taylor zadovoljno popije viski. Osjećao je da bi mu MacFlugger mogao biti koristan u borbi protiv Wallyja. Ustao je, pa ustane i Harper.

– Zaista ste mogli ostati na ručku – navaljivao je domaćin. – Moja je žena izvrsna kuharica...

– Moramo ići dalje – odvratio je šerif. – Htio bih stići i na Creedov ranč prije podneva, dok vrućina još ne postane nepodnošljiva.

MacFlugger mu objasni kako će stići do »Caroline«. Ispratio ih je do vrata. Jedan kauboj dovede konje, pa Taylor i Harper uzjašu. Potjerali su konje prema izlazu. U susret im je dolazio Tim MacFlugger, rančerov sin. Dignuo je šešir u znak pozdrava i progalopirao kraj Taylora i Harpera.

Ian MacFlugger opet sjedne u sjenu nadstrešnice. Njegov sin skoči s konja i priđe mu.

– Što misliš, oče? – upitao je. – Kakav je novi šerif?

Rančer ne odgovori odmah. Dugo je gledao za dvojicom jahača koji su se gubili u daljini.

– Opasan čovjek – napokon je odvratio. – George Wally je naišao na tvrd orah na kojem bi vrlo lako mogao polomiti zube. Ima u njemu nešto od čega se čovjeku ledi krv u žilama. A i onaj Harper, kako li se već zove, nije ništa bolji od njega. Kao da su izišli iz samoga pakla.

Pokazalo se da je Ian MacFlugger imao pravo kad je tvrdio da i ostali rančeri imaju slično mišljenje o Georgeu Wallyju kao i on. Dapače, Bob Creed, vlasnik »Caroline«, visok i suhonjav čovjek, koji je u građanskom ratu izgubio lijevu ruku, ponovio je gotovo do riječi do riječi ono i što i MacFlugger. I on je predosjećao da bi se uskoro moglo nešto dogoditi.

– Ali ja se ne plašim Wallyja – rekao je prkosno. – Cijelog sam se života borio da nešto postignem i nitko mi to neće oduzeti dok sam živ.

Sunce je neumoljivo grijalo dok su se Taylor i Harper vraćali u Dartlay. Ipak, čuvar zakona bijaše zadovoljan. Wally nije imao pravo kad je rekao da će i ostali rančeri biti na strani »Red Eaglea«. Dapače, ostali bi mogli biti protiv njega.

Kad su stigli u grad na ulici nije bilo gotovo nikoga. Ljudi su se sklonili u svoje domove i čekali da zahladi. Harper odmah ode u salun. Taylor se nekoliko trenutaka dvoumio da li da pođe za njim, a onda ipak ode u ured. Umio se i legao na krevet.

Odmarao se neko vrijeme, a onda se osjetio da ga je Cynthia pozvala na večeru. Ustao je, protegnuo se i pogleda na sat. Bilo je još rano da krene. Navukao je zavjese na prozore, zaključao vrata i ponovo legao.

Iz sna ga je probudila buka s ulice. Otvorio je oči. Vani se smračivalo. Ustao je i protrljao oči. Galama na ulici postajala je sve glasnijom.

Taylor priđe prozoru i razmakne zavjesu. Pred uredom nije bilo nikoga. Gužva je dolazila s one strane na kojoj se nalazio salun. Izišao je. Mnoštvo ljudi stajalo je pred salunom. Jedan je muškarac izišao na sredinu ulice i zagledao se prema kraju ulice. Šerif ga odmah prepozna: George Wally!

Vratio se u ured, pripalio cigaretu i ponovo izišao. Mnoštvo je još bilo pred salunom. Pošao je onamo.

Wallyjevi kauboji sjedili su pred salunom. Njihov poslodavac je još stajao nasredi ulice i gledao prema njenom kraju. Onda razočarano odmahne rukama i pođe prema salunu.

– Dolazi šerif – reče jedan kauboj.

Rančer zastane i okrene se prema Tayloru. Pričekao je da mu ovaj priđe. Šerif zastane nekoliko kora-

ka od Wallyja. Odmah je zapazio da je rančer pripit jer je zateturao i koraknuo prema njemu.

– Ne plaši se, Taylore – rekao je zaplećući jezikom. – Nećemo stvarati ńered, barem ne danas. Danas slavimo.

– To je vaša stvar – odvrati šerif hladno. – Meni je jedino važno da ne dođe do gužve.

– Gužve? Kakve gužve, čovječe? Danas je moj sretan dan. Sve na ranču je spremno za slavlje. Čim dočekamo kočiju, vraćamo se na »Red Eagle« – rekao je Wally, a onda mu se pogled odjednom razbistri kao da je potpuno trijezan. Uperio je kažiprst u Taylora i dodao: – Slušaj me dobro. Svojeg sam sina posljednji put vidio prije tri godine, a već je prošlo deset godina kako nije dolazio kući. Malcolm treba večeras stići kočijom. Ostat će oko mjesec dana i dobro pazi kako ćeš se ponašati prema njemu.

– Ne volim kad mi netko zapovijeda – reče Taylor mrko.

– Potpuno mi je svejedno što ti voliš. Imaš sreće što sam dobre volje jer bih te ovog časa izbacio iz grada... Već si mi dojadio, šerife!

Taylor primakne ruku revolveru.

– Zašto ne pokušaš? – procijedio je prijeteći.

– Baš si lud, čovječe – nasmijao se Wally. – Zar misliš da bi nas sve mogao pobiti?! Ne možeš to učiniti.

– Znam, ali bi moj prvi metak pogodio tebe. Dobro znaš, kao i ja sam, da će do toga morati doći, bilo kad.

– Ali, taj dan nije danas, Taylore. Idi svojim putom i ostavi me na miru.

John i još jedan od rančerovih kauboja, visok muškarac s crnim velikim brkovima, ustanu. Wally im pokaže rukom da sjednu.

Taylor još jedanput ispitivački odmjeri Wallyja. Onda se okrene i pođe natrag prema uredu.

Obrijao se, obukao drugu košulju i pošao Cynthiji. S drugoga kraja ulice čulo se škripanje kotača. Ogledao se. Poštanska kočija se zaustavi pred salunom.

– Malcolme! Je li moguće? – čuo se Wallyjev glas.

Veselo podvriskujući, kauboji okružiše došljaka.

IX

Kad je ujutro Taylor ušao u salun, Harper je, kao i obično, sjedio sâm za stolom i slagao karte. Čuvar zakona sjedne kraj njega. Kockar ga kratko pogleda.

– Jesi li vidio mladog Wallyja? – upitao je.

– Nisam. Bio sam na večeri kod Cynthije.

– Radujem se što je došao – rekao je kockar i zagonetno se nasmiješio. – Mcj boravak u Dartlayu postat će zanimljiviji.

– Kako to misliš?

– Vidjet ćeš, Taylore – odgovorio je neodređeno Harper – i to uskoro.

Ne obraćajući više pažnju na čuvara zakona, skupio je karte na hrpu, promiješao ih i počeo ih ponovo slagati. Više nije bio voljan razgovarati.

Taylor ustane i iziđe na ulicu. Iako je još bilo jutro, u zraku se osjećala sparina. Na obzorju se nazirało nekoliko crnih oblaka, ali bilo je malo nade da će pasti kiša i donijeti osvježenje.

Patrolirao je gradom. Sve je bilo mirno. Možda čak i previše mirno. Otkako je postao šerif, stalno je čekao neku borbu. Kao što je rekao Wallyju: do toga će doći prije ili poslije. Nije se plašio, ali ga je već počelo iscrpljivati ovo čekanje i neiz-

vjesnost. Nije na to bio naviknut. Sad je znao kako su se osjećali ljudi koje je progonio dok je bio lovac na glave. Čekanje je bilo gore nego sama borba. Opsovao je u sebi i vratio se u salun.

* * *

Uzeo je pušku i pošao u večernju patrolu. Još je jedan dan protekao u miru. Po običaju je navratio prvo u salun. Ako bi negdje došlo do gužve, to bi se najprije dogodilo baš u salunu. Pijane glave spremne su na sve.

Začudo, za gredu su bila privezana samo četiri konja, a ni u samom salunu nije bilo mnogo ljudi, tek petnaestak. Za jednim stolom Harper se kockao s trojicom muškaraca. Ostali su sjedili za stolovima ili za šankom i pili.

Taylor priđe stolu za kojim se kockalo. Dvojicu Harperovih protivnika poznavao je iz viđenja, bili su iz Dartlaya. Trećeg je vidio prvi put u životu, ali ga odmah prepozna. Bio je vrlo sličan svojem ocu i nije bilo teško pogoditi da je to Malcolm Wally.

Jedna je igra upravo završila. Harper pokupi novac sa sredine stola i privuče ga k sebi. Pred njim i pred igračem koji je sjedio između njega i mladog Wallyja nalazilo se mnogo novca. Rančerov sin nešto tiho opsuje i zavali se u stolcu.

Muškarac koji je sjedio između njega i Harpera uzme karte i promiješa ih. Taylor ga pogleda malo bolje. Bio je to čovjek tridesetih godina. Na lijevom obrazu imao je ružan ožiljak, vjerojatno od posjekline nožem.

– Dovraga, Widdlere, hoćeš li već podijeliti? – nervozno promrmlja Malcolm Wally.

Muškarac s ožiljkom ga odmjeri i počne dijeliti. Rančerov sin pogleda karte koje je dobio i bijesno ih odbaci.

– Odigrajte nekoliko igara bez mene – procijedio je. – Idem nešto popiti pa ću nastaviti. Možda ću biti bolje sreće.

Ustao je i prišao šanku. Taylor ga isprati pogledom. Sad je shvaćao zašto je Harper napomenuo da će mu biti manje dosadno. Ruke Malcolma Wallyja šerifu su dovoljno govorile: rančerov sin se volio kartati. Tako njegovane ruke nije mogao imati netko tko se bavi nekim teškim poslom. Ali, da li je moguće da su se Harper i on već prije susreli i igrali jedan protiv drugog ili je kockar samo čuo da Malcolm Wally voli kockanje? Sumnjao je u ovo drugo jer, kako je kazao George Wally, njegov sin nije bio deset godina u gradu i nitko nije mogao znati za njegovu strast i reći Harperu...

Uzdahnuo je i izišao. Nije više želio razmišljati o tome. Imao je i drugih briga. Sad je bilo najvažnije da Malcolm Wally ne stvara neprilike poput svojeg oca.

Stigao je do kraja glavne ulice. Dvojica kauboja su dolazila u grad. Kad su prišli bliže, prepoznao je riđokosog kauboja s MacFluggerova ranča. Prošli su pokraj njega i produžili.

Naslonio je pušku na nisku drvenu ogradu i pripalio cigaretu. Dok je pušio, gledao je zamišljeno prema brdima koja su se u predvečerju jedva nazirala na obzorju. Začudo, nije osjećao potrebu da krene prema njima, prema nepoznatom, prema novim izazovima, novim lovinama... Jedino što je želio bilo je da bude uz Cynthiju.

Trgnuo se iz razmišljanja, bacio opušak i pošao natrag. Neki starac prođe kraj njega i pozdravi.

Odjeknuo je pucanj, pa još jedan. Šerif je zastao. Nije bilo sumnje odakle se čuje pucnjava – iz saluna.

Potrčao je. Onda odjeknuše još dva pucnja, gotovo stopljena u jedan, a zatim tišina.

Taylor gurne pomična vrata saluna i ona s treskom udare u zid. Zastao je na ulazu i otkočio pušku.

Malcolm Wally je stajao na sredini prostorije leđima okrenut izlazu. Nekoliko koraka ispred njega na podu je ležao riđokosi kauboj s MacFluggerova ranča. Niz čelo mu je curio tanak mlaz krvi, a crvena mrlja na prsima postajala je sve veća. Wally je u desnici držao revolver iz čije se cijevi izvijao tanak pramen dima. U zraku se osjećao opori miris baruta.

– Baci oružje, Malcolme Wally! – viknuo je Taylor i podigao pušku.

Rančerov sin se polako okrene i pogleda ravnodušno šerifa. Spustio je ruku uz bok, ali nije odbacio revolver. Dva čovjeka se odmaknu od šanka i stanu uz njega. Jedan je bio John, a drugog Taylor nije poznavao.

– Ovaj riđokosi me je izazvao, šerife – reče Wally. – Da ja nisam pucao u njega, on bi u mene. Svi u salunu mogu potvrditi moje riječi.

Čuvar zakona preleti pogledom preko prisutnih. Tek sad opazi da se čovjek s ožiljkom, koji se bio kockao s mladim Wallyjem, drži za rame. Prsti su mu bili krvavi. Barmen skrene pogled u stranu.

– Vidite da nitko ne poriče ono što sam rekao – zadovoljno se nasmijao mladi Wally i gurnuo revolver u korice. – Bila je to samoobrana.

Taylor još jednom pogleda prisutne. Nitko nije zanijekao ono što je rekao rančerov sin. Onda ustane Harper, priđe šerifu i stane uz njega.

– Malcolm Wally laže! – reče.

Rančerov sin problijedi i polako spusti ruku prema revolveru. John i muškarac kojeg Taylor nije poznavao, kao po komandi odmaknuše se po jedan korak u stranu. I njihove se desnice nađoše opasno blizu držaka revolvera.

– Što se dogodilo, Harpere? – upitao je Taylor ne skidajući oka s Wallyja i dvojicu pokraj njega.

– Najprije je pucao u onog tamo čovjeka za stolom. Optužio ga je da vara na kartama – odvratio je kockar, a onda ironično dodao: – Vidi se da ima očeve krvi. Riđokosi, koji je bio promatrao nekoliko igara, dobacio je, stojeći uz šank, da Malcolm Wally nema pravo. Onda je ovaj prišao riđokosom i pucao u njega dva puta prijeteći da će tako proći svatko tko se bude miješao u njegove stvari.

– Tako je bilo. To je istina! – rekao je iza Wallyjevih leđa drugi kauboj s MacFluggerova ranča.

Lice Malcolma Wallyja se odjednom promijeni. Iz njega je izbijala prijetnja.

– I što ćeš sad, šerife? – hladno je upitao.

– Znam što mi je posao – odvratio je Taylor bez oklijevanja. – Baci oružje. Poći ćeš sa mnom. Zbog ovoga će ti biti suđeno. Dok sudac ne stigne, bit ćeš u zatvoru.

Rančerov sin se nasmiješi. Činilo se da gà ovo zabavlja. Pogledao je Johna, pa drugog muškarca.

– Johne, Rogere – upitao ih je – što vi kažete na ovo? Zar ćete dopustiti da me šerif zatvori? Što bi rekao moj otac kad biste se vratili na »Red Eagle«?

– Nećeš ga zatvoriti, Taylore – reče John. – On će poći s nama na ranč.

Bilo je to prvi put otkako su ga viđali s Goergeom Wallyjem da je nešto izgovorio. Taylor već bijaše pomišljao da je John možda i nijem.

Onda nastane ona čudna vrsta tišine koja je predznak nadolazeće bure. Harper se odmakne jedan korak u stranu. Zabacio je rub sakoa iza drška revolvera i polako ispružio i savio prste.

– Odustani, šerife! – procijedio je Malcolm Wally.

Taylor odlučno odmahne glavom.

Odjednom se John baci u stranu. Još nije bio ni pao na pod, a u ruci mu se već našao revolver. Bio je vraški brz. Odmah je pucao.

Metak proleti tako blizu šerifova lica da je mogao osjetiti njegovu vrelinu. Spustio je cijev puške i zapucao prema Johnu, koji se kotrljao po podu nastojeći se sakriti iza šanka. Metak se zabije u pod. John se uspio dokotrljati do šanka. Skočio je i ponovo pucao. Njegov metak udari u zid i otkine nekoliko komadića iverja.

Onda Taylor još jednom pritisne okidač. John je bio još samo jedan korak udaljen od šanka. Odjednom kao da se sapleo, zastao, zateturao unatrag i udario leđima u zid. Ispustio je oružje, uhvatio se rukama za prsa i polako skliznuo niz zid.

Malcolm Wally i Roger se trgnuše kao opareni. Ruke im istovremeno posegnuše za oružjem.

Taylor okrene cijev prema njima. I Harper je već držao u ruci otkočen revolver.

– Dosta je bilo! – viknuo je šerif odlučno. – Odbacite oružje! I ne pokušavajte ništa!

Rančerov sin je zastao u pola pokreta. Roger ga je upitno pogledao. Wally je s mržnjom gledao šerifa i Harpera. Napokon otkopča opasač i baci ga Tayloru pred noge. Onda to isto učini i Roger.

– Neće se to ovako završiti – procijedio je Malcolm Wally. – Kad moj otac bude saznao što se dogodilo, odmah će doći u Dartlay... Požalit ćeš zbog ovoga, šerife...

Taylor se sagne, uzme odbačene opasače i prebaci ih preko ramena. Pomaknuo se u stranu i vrhom cijevi pokazao rančerovu sinu i Rogeru da krenu prema izlazu.

Prisutni su ih ispratili pogledima. Nitko nije progovorio ni riječi. Bili su uvjereni da Taylor neće uspjeti uhapsiti Malcolma Wallyja. Čim je šerif izišao s dvojicom zatvorenika, svi počeše razgovarati, pokušavajući pogoditi što će se dogoditi u nekoliko sljedećih sati kad George Wally sazna da mu je sin u zatvoru.

Harper se mirno vratio za svoj stol. Muškarca s ožiljkom, koji bijaše ranjen, više nije bilo za stolom, kao ni onoga drugog muškarca iz Dartlaya koji se kockao te večeri.

Pomisli na Malcolma Wallyja. Deset godina nije bio u Dartlayju. Sad se vratio i hladnokrvno ubio čovjeka. Bude li sudac pravičan, kazna bi mogla biti i vješanje. Ako to dopusti George Wally.

X

Puni mjesec obasjavao je puste ulice Dartlaya. Samo bi se ponegdje moglo iza prozora nazrjeti slabašno svjetlo petrolejke.

Taylor i Harper sjedili su u šerifovu uredu. Plamen svjetiljke bio je smanjen i jedva je osvjetljavao prostoriju. Sjedili su za stolom, okrenuti prozoru.

– Kad si prvi put vidio Malcolma Wallyja? – upitao je Taylor i nalaktio se na stol.

– Ne bih znao točno, ali sam siguran da su od tada prošle najmanje tri godine. Bilo je to u Abileneu.

U to doba godine, kad rančeri dotjeruju stoku radi prodaje, tamo se može naći mnoštvo ljudi koji misle da im je to prilika da se brzo obogate na bilo koji način. Možda ga i ne bih zapazio da se nismo kockali u istom salunu. Stolovi su nam bili jedan kraj drugog. Za tim se stolovima kockalo gotovo do same zore. Onda je iznenada za susjednim stolom došlo do prepirke. Jedan od igrača skočio je i pokušao prevrnuti stol. Pri tom je bijesno psovao govoreći da ga ostala trojica varaju i da su se uortačili protiv njega da mu odnesu sav novac koji je zaradio prodajom stoke. Izvadio je i revolver. Onda je i Malcolm Wally iznenada skočio. U ruci mu je bio nož. Onaj čovjek nije imao vremena upotrijebiti svoje oružje, a Wally mu je već zabio bodež u trbuh... Dok se on previjao na podu, ostala trojica su uzela novac sa stola i nestala iz grada... Po tom sam shvatio da je ranjenik imao pravo kad ih je optužio da su se uortačili da bi mu odnijeli novac... Onda. Malcolma Wallyja više nisam vidio.

– I kad si ga večeras vidio kako izlazi iz kočije, odmah si se sjetio tog događaja...

– Jest. Čovjek koji je kadar kockati se do ranog jutra, kao što je to bilo u Abileneu, mora imati mnogo novca ili biti strastveni igrač. Zato sam i rekao da bi uskoro u Dartlayu moglo postati zanimljivije.

Taylor odjednom stavi prst na usta pokazujući mu da ušuti. Kroz noćnu tišinu jasno se čuo udaljeni top kopita koji se brzo približavao. Konj zarže.

– Jedan jahač – reče Taylor.

– Da, samo jedan – kimnuo je kockar. – Čini mi se da je zastao pred salunom.

Taylor osjeti kako mu se znoje dlanovi. Obrisao ih je o hlače i izvadio revolver. Samo jedan jahač. Očekivao je da će George Wally doći zajedno sa svim svojim ljudima i pokušati osloboditi Malcolma... Prišao je prozoru i pažljivo provirio van. Ulica je bila pusta.

– Možda nije Wally – primijetio je kockar sjedeći za stolom. – Možda je neki slučajni prolaznik ili je neki stranac stigao u grad.

– Moguće je – odvratio je šerif zamišljeno. – A možda je ovo i klopka...

Ulica i dalje bijaše prazna. Ništa se više nije čulo. Šerif je napregnuto gledao prema drugoj strani ulice ne bi li u mračnoj sjeni nadstrešnice opazio neki pokret. Ništa nije mogao opaziti.

Prošlo je desetak minuta. Oči ga počnu boljeti od naprezanja. Protrljao ih je i spremio revolver u koricе. Vratio se za stol i sjeo.

– Čini se da ipak nije Wally – reče i pripali cigaretu. Onda ustane i pođe da pogleda zatvorenika. Malcolm Wally je bezbrižno spavao. Bio je uvjeren da će se uskoro pojaviti njegov otac i izvući ga odavde. Taylor se vrati za stol. Kockar mrzovoljno otpuhne.

– Gdje li su? – promrmljao je. – Pretpostavljao sam da će Wally već stići...

Jedva čujno jedna daska na nogostupu zaškripi pred samim ulazom. Taylor polako ustane pazeći da stolac pod njim ne zaškripi.

Vrata se zatim s treskom otvorišе!

Na pragu je stajao muškarac s oružjem u ruci. Mjesečina se sablasno svjetlucala na cijevi njegova revolvera uperenog u Taylora i Harpera.

– Ne pokušavajte dohvatiti oružje! – viknuo je i ušao. – Opazim li bilo kakav sumnjiv pokret, pucat ću bez opomene!

Taylor polako odmakne ruku od drška revolvera. Opsovao je u sebi. Uhvaćen je poput početnika.

Ne skidajući oka s šerifa i Harpera, nepoznati gurne vrata nogom i ona se zatvore.

– Okrenite se prema zidu i naslonite se dlanovima na njega! – naredio je i vrhom cijevi im pokazao da krenu.

Onda im oprezno priđe, izvadi njihove revolvere iz korica i baci ih na stol, pa pojača plamen petrolejke. Stao je nekoliko koraka od Taylora i Harpera.

– Sad se možete okrenuti – rekao je.

Okrenuli su se. Nepoznati je bio Taylorovih godina, obučen u kaubojsku odjeću, na glavi mu izbljijedjeli šešir, a oko vrata plava marama. Ispod oboda šešira nazirala se kratko ošišana riđa kosa.

– Tko si ti? – upitao je šerif.

– Moje vam ime ništa ne govori – odgovorio je. – Gdje su ključevi Wallyjeve ćelije?

Taylor ga pažljivo odmjeri od glave do pete: sličnost je bila primjetna.

– Ti si brat onoga kauboja kojeg je Wally ustrijelio? – upitao je.

– Ako vas baš zanima, jesam – odvratio je riđokosi. Iz svake riječi mu je izbijala gorčina. – Onaj prokletnik je ustrijelio Todda i za to će mi platiti. S vama dvojicom nemam ništa. Samo mi dajte ključeve. Odvest ću Wallyja izvan grada i obračunati se s njim. Onda ću ga prebaciti preko konja i poslati na »Red Eagle«.

Nekoliko trenutaka je vladala tišina.

– A što će biti ako se ja tome usprotivim? – poluglasno je upitao Taylor.

Kaubojevo lice se iskrivi od gnjeva.

– Niste u položaju da možete birati, šerife – procijedio je. – Pokušate li me spriječiti, ako bude potrebno, pucat ću i u vas dvojicu!

– Njemu će biti suđeno i... – pokušao je Taylor.

– Ne zanima me – prekinuo ga je riđokosi. – Znam kako bi se suđenje završilo: George Wally bi potkupio suca i neke svjedoke, a druge bi zaplašio. Njegov bi sin bio oslobođen... Dosta sam već vremena izgubio. Gdje su ključevi?!

Taylor je neodlučno stajao na mjestu. Znao je da je trenutno bespomoćan i da riđokosi može činiti što mu je volja. Krajičkom oka pogledao je Harpera. Kockar je mirno stajao i gledao kauboja. Taylor zaključi da nema smisla opirati se kaubojevom naređenju i koraknuo je prema stolu.

Kauboj glasno otkoči revolver.

– Ostanite na istom mjestu, šerife! – zagrmio je. – Na stolu su još vaši revolveri. Ne bih želio da umjesto ključeva dohvatite njih... Osim toga, tko zna što još skrivate u ladicama.

Taylor zastane. Uzdahnuo je i opet stao kraj kockara.

– Gornja ladica s desne strane – rekao je.

Držeći ih na nišanu, riđokosi priđe stolu i izvuče ladicu. Na svežnju listova papira ležao je metalni kolut na kojem su bili nanizani ključevi. Izvadi ih i dobaci šerifu.

– Vas dvojica pođite naprijed – naredio je. – I nemojte zaboraviti da vas držim na nišanu!

U hodniku što je vodio do ćelije bilo je polumračno. Taylor se nadao da bi tu mogao nešto pokušati, ali kauboj se nije dao navući na tanak led. Išao je na dovoljnoj udaljenosti da ne bi mogli skočiti na njega prije nego što povuče okidač.

Prošavši kroz taj pet-šest metara dugačak hodnik, ušli su u prostoriju u kojoj se u polutami naziralo nekoliko vrata.

– Gdje je? – upitao je riđokosi.

Taylor pokaže glavom posljednja vrata s lijeve strane. Kauboj pokaže vrhom cijevi na vrata iza Harperovih leđa.

– Otključaj ih! – naredio je glasom koji nije trpio nikakvog pogovora.

Taylor ga posluša. Otključao je vrata i otvorio ih. Riđokosi pokaže glavom kockaru da uđe. Harper se dvoumio nekoliko trenutaka, a onda nemoćno slegne ramenima i uđe.

– Zaključaj! – reče riđokosi oštro.

Taylor okrene ključ i okrene se kauboju. Čekao je i najmanju grešku da bi je iskoristio. Opet je u sebi osjetio onaj gotovo životinjski nagon za samoodržanjem. Vrh cijevi okrene se prema vratima iza kojih je bio zatvoren Malcolm Wally. Šerif polako krene.

Gurnuo je ključ u bravu, okrenuo ga, otvorio vrata i pomaknuo se u stranu. Svjetlo mjesečine provlačilo se između rešetki na prozoru i padala na ležaj u kutu obasjavajući zgrčeno tijelo.

Riđokosi dade Tayloru znak da se pomakne u stranu. Onda priđe vratima i pogleda unutra.

– Ustaj, prokletniče! – zagrmio je. – Vidi se da nemaš savjesti čim možeš mirno spavati poslije onoga što si učinio!

Malcolm Wally zbaci pokrivač sa sebe, protrlja oči, sjedne na rub kreveta i pogleda prema vratima. Odjednom se potpuno rasanio. Čak se i pri svjetlu mjesečine vidjelo da je problijedio.

– Brian O'Stolmer – procijedio je, a onda mucajući od straha dodao: – Što hoćeš od mene?

Preko lica Briana O'Stolmera kao da je za trenutak preletjela tamna sjenka smrti.

– Obuj čizme! – istisnuo je gotovo ne pomičući usne. – Poći ćeš sa mnom... Platit ćeš mi za Toddovu smrt!

Malcolm Wally ga je prestravljeno gledao. Nije više bilo ni najmanjeg traga onoj nadmenosti koju je pokazao kad ga je Taylor htio uhapsiti.

– Ne čini to, Briane – mucao je boreći se za dah. – To nije rješenje. To...

– Ušuti, prokletniče! – hladno ga je presjekao riđokosi kauboj. – Ostao si isti onakav kao i prije nego što si otišao na Istok. Nimalo se nisi promijenio. Uvijek sam govorio Toddu da u tebi ima nečega zlog. Obuvaj čizme!

Wally je sjedio na istom mjestu kao da je oduzet.

– Neću nikamo ići... ti... ti ćeš me...

O'Stolmer krene prema njemu.

– Neću više ponavljati. Posljednji put ti kažem da se obuješ – zaprijetio je. – Ako ne poslušaš, prostrijelit ću ti stopala...

Polako je spustio cijev nišaneći u Wallyjeve noge. Taj trenutak je Taylor čekao.

Brian O'Stolmer nije uspio zapaziti kad je šerif krenuo prema njemu. Odjednom je osjetio čelični stisak ruke oko vrata i bolan udarac u potiljak.

Nagonski je pritisnuo okidač, oružje zagrmi i metak udari u strop. Malcolm Wally krikne.

Revolver polako klizne iz O'Stolmerove šake i s treskom pade na pod. Kauboj se pokuša okrenuti, ali

Taylovor stisak nije popuštao. Otpor je postajao sve slabiji.

Taylor pusti O'Stolmera. Kauboj zastenje i sruši se.

Taylor se hitro sagnuo i dohvatio O'Stolmerov revolver. Malcolm Wally ga pogleda neodređeno, ali ne reče ništa. Riđokosi je počeo dolaziti k sebi. Oslonio se na lakat lijeve ruke i protrljao vrat.

– K vragu sve – promrmlja tiho. – Potcijenio sam vas, šerife. Kad sam vas onako lako iznenadio, pomislio sam da niste opasni kao što se priča....

Ustane držeći se za vrat. Pogledao je s mržnjom Wallyja. Činilo se da će se svakog časa zaletjeti na njega pa Taylor otkoči oružje.

– Dosta je bilo, O'Stolmere – reče oštro. – Izazi van!

Riđokosi sagne glavu i poslušno izađe iz Wallyjeve ćelije. Šerif otključa kockara i zatvori O'Stolmera.

– Platit ćeš mi za ovo, kauboju! – Wally je skupio hrabrost. – Kad dođe moj otac...

– Umukni, čovječe! – viknuo je Taylor. – Dosta mi je već i tebe i tvog oca!

Malcolm Wally ušuti. Čulo se kako sjeda na krevet.

– A i ti pripazi, šerife! – dodao je prkosno.

Taylor provjeri da li su vrata dobro zaključana, pa se vrati u ured. Harper je već sjedio za stolom i mirno pušio kao da se ništa nije ni dogodilo.

– Znao sam da ćeš ga nadmudriti – primijetio je uvjeren u ono što govori.

Taylor sjedne sučelice njemu, uzdahne i također pripali cigaretu. Onda priđe prozoru. Ulica je i dalje bila pusta.

Vrijeme je sporo prolazilo.

Taylor napuni sve puške i ponovo ih objesi na zid. Svaki čas bi prišao prozoru i pogledavao van. Harper je, oslonjen na stol laktom lijeve ruke, drijemao ili se samo pretvarao da drijema.

Taylor izađe na nogostup. Negdje je lajao pas. Pomisli na Cynthiju. Da li je zaspala ili bdije očekujući da svakog trena začuje pucnjavu?

Lagani ljetni povjetarac donese zvuk udaljenog topota kopita, ali ovaj put ne samo jednog jahača. U to nije bilo nikakve sumnje. Harper izađe na prag i pažljivo osluhne.

– Dolaze – reče tek toliko da se nešto kaže.

Čuvar zakona je šutio. Sišao je s nogostupa i stao nasred ulice. Okrenuo se u smjeru iz kojeg su se trebali pojaviti jahači. I nehotice približi ruku revolveru.

Ogledao se. Pročelja zgrada s lijeve strane bila su obasjana mjesečinom, a ona sa suprotne strane bila su u sjeni. Ni u jednoj kući nije gorjelo svjetlo, nigdje ni znaka života.

Obuzimao ga je čudan osjećaj. Sâm nasred prostrane ulice, oko njega mnogo zgrada, u njima još više ljudi, a on sam. Nitko od vrlih građana Dartlaya nije se našao da ponudi pomoć. On, donedavna samo stranac u prolasku, sad se trebao boriti za njih. Možda i umrijeti. Samo je Harper bio uz njega. A i on je bio samo stranac u gradu.

Nikad dosad nije bio u ovakvom položaju. Uvijek su drugi čekali njegov dolazak strepeći i plašeći se tog trenutka. Sad je on čekao, ali nije se plašio.

Trgnuo se iz razmišljanja. Topot kopita je bivao glasniji. Jahači su zacijelo već ušli u grad. Udaranje kopita u tvrdu zemlju bio je jedini zvuk koji je narušavao noćni mir.

Vratio se u ured i uzeo pušku. Isto učini i Harper.

Jahači su već bili sasvim blizu. Onda su zastali. Čulo se kako razgovaraju, a zatim su krenuli dalje, zastali ispred ureda i raširili se.

Taylor je ne vjerujući gledao kroz prozor. Ovo nisu bili Wallyjevi plaćenici već ljudi s ranča »Two Stars«, na čelu s Ianom i Timom MacFluggerom.

– Šerife! – viknuo je stariji MacFlugger. – Nemojte pucati! Moram razgovarati s vama!

Taylor otvori vrata i izide.

– Što želite, MacFluggere? – upitao je.

– Tražim Briana O'Stolmera, jednoga riđokosog momka. Imam razloga za sumnju da se uputio baš ovamo. Da li ste ga možda vidjeli?

– Vaš kauboj je u zatvoru. Pokušao je Malcolma Wallyja izvesti iz zatvora i sâm se s njim obračunati.

Rančer nešto tiho opsuje.

– Baš je budala – kazao je. – Bio sam posumnjao da bi mogao takvo nešto pokušati. Bratova smrt ga je duboko potresla. Nego, nisam došao samo zbóg toga da vidim što je bilo s O'Stolmerom. Imam još jedan razlog.

Namjerno je zašutio želeći pridati veću važnost svojim riječima. Sjahao je i prišao bliže.

– Kauboj, koji je bio s Toddom O'Stolmerom kad je ovaj ustrijeljen, ispričao mi je što se dogodilo i da je Malcolm u zatvoru, i odmah sam znao što moram uraditi. Jedan moj čovjek je odmah otišao blizu »Red Eaglea« da promatra što se tamo događa. Javio mi je da George Wally skuplja ljude i da će uskoro biti u gradu da oslobodi svojeg sina. Šerife, moji ljudi i ja ćemo vam vrlo rado pomoći ako bi George Wally pokušao upotrijebiti silu.

Taylor ga sumnjičavo odmjeri. Nije bio naviknut da mu drugi pružaju pomoć, a osobito ne da je sami nude.

– Zašto da to učinite i time izložite opasnosti svoj život i živote ljudi s »Two Stars«?

MacFlugger je neko vrijeme šutio, a onda reče:

– Odgovorit ću vam iskreno. Kad ste bili na mojem ranču, kazao sam vam da još nisam imao ozbiljnijeg sukoba s Wallyjem ali da osjećam da će se to uskoro dogoditi. Ako je to već neizbježno, onda više volim udariti prvi i iznenaditi protivnika. Osim toga, Malcolm treba da bude kažnjen. Već je krajnje vrijeme da pravda i zakon stignu i u Dartlay. Evo, zbog toga vam želim pomoći.

Nasmiješio se. Međutim, u tom osmijehu bilo je nečega što je govorilo da rančer nije iskren, ali Taylor nije znao što je to.

– Hvala vam, gospodine MacFlugger – odvratio je prkosno nakon nekoliko trenutaka dvoumljenja. Osjećao je da ga rančer želi nekako iskoristiti, iako nije znao kako, a to je mrzio. – Ne mogu to prihvatiti. Vratite se na ranč. Ja ću već sam izići na kraj s Wallyjem i njegovim ljudima.

Rančer razočarano odmahne glavom. Uzjahao je, a onda ispružio kažiprst i uperio ga prema Wallyjevu ranču.

– Prekasno je, šerife – kazao je. – Čujete li ih? Uskoro će biti ovdje.

– Idite na ranč – odvratio je šerif tvrdoglavo. – Sam ću to riješiti.

– Daj, ohladi glavu, čovječe – i MacFlugger bijaše uporan. – Ne možeš sam protiv svih.

I bez naređenja, kauboji se šuteći raširiše od jedne do druge strane ulice. Osim dvojice MacFluggera bilo je tu još petnaestak kauboja s ranča »Two Stars«.

Taylor je bio u nedoumici. Nije znao što da učini. Iako se to činilo suludim, mislio je da bi sâm lakše izišao na kraj s Georgom Wallyjem. MacFluggerova pomoć mogla bi biti dvosjekli mač: to je moglo pokolebati Wallyja, ali je s druge strane, bude li ovaj uporan, moglo dovesti do pravog rata. Na ulici je bilo petnaestak muškaraca s ranča »Two Stars«, pripravni na borbu, a ni Wally zacijelo nije dolazio s maњim brojem momaka; moglo ih je samo biti više.

Pogledao je Harpera. Kockar je shvatio neizrečeno pitanje i slegnuo ramenima dajući do znanja da ne želi utjecati na odluku.

Onda je šerif namjestio pušku pod pazuhom i otišao do sredine ulice. Udaljen desetak koraka od momaka s ranča »Two Stars«, zastao je i okrenuo se u smjeru iz kojeg su dolazili George Wally i njegovi ljudi.

Jahači s »Red Eaglea« jahali su ne žureći. Dolazili su u manjim skupinama, od četiri ili pet ljudi, jedna od druge udaljene nekoliko koraka. Ispred svih jahao je George Wally, sam. Držao je uzde desnom rukom. Lijeva mu je mlitavo visila uz tijelo.

Ian MacFlugger sjaše i stane uz šerifa.

George Wally zaustavi konja. Opazio je skupinu ljudi ispred šerifova ureda. I njegovi ljudi se zaustaviše. Nakon nekoliko trenutaka Wally potjera konja i zaustavi se tridestak koraka od šerifa i MacFluggera. Njegovi ljudi su bili tik uz njega.

– Gdje je Malcolm, Taylore!? – viknuo je.

Čuvar zakona ne odgovori.

Rančerovi zubi su bljesnuli na svjetlu mjesečine kad mu se lice razvuklo u nešto što je trebao biti osmijeh. Iz njega je izbijala mržnja.

– Opomenuo sam te, Taylore, da mi ne staneš na žulj – glas mu je odavao neskrivenu prijetnju. – Mislio sam te otjerati iz grada kad se obračunam s kradljivcima stoke. Međutim, uhapsio si mojeg sina. To je bila kap koja je prepunila čašu. Smjesta oslobodi Malcolma!

Taylor ga je netremice gledao. Očekivani trenutak obračuna je došao. Bio je potpuno miran kao i toliko puta dosada kad se našao oči u oči s nekim odmetnikom i kad je znao da će doći do pucnjave. Bila je to ona čudna vrsta smirenja koju donosi pomirenost s neizbježnošću sudbine.

Osjetio je na obrazu lagani dodir povjetarca. Da li je to bio i ledeni dodir smrti? Prkosno se isprsio.

– Malcolm ostaje u zatovru – kazao je odlučno. – Pričekat će dolazak sunca. Ako ga on oslobodi, tada ću ga pustiti!

Wallyjevo lice se iskrivilo od bijesa.

– Ne vraćam se na rančbez njega – procijedio je. – Uništit ću cijeli grad bude li potrebno, ali ću ga izvući iz zatvora!

Ian MacFlugger iskorači naprijed.

– Pokušaš li to učiniti – reče – moji ljudi i ja ćemo ti se suprotstaviti. Mi smo uz šerifa!

Wally okrene glavu prema njemu. Kad bi se pogledom moglo ubijati, od MacFluggera ne bi ostala ni hrpica prašine.

– Ne miješaj se u ovo, MacFluggere Wallyjev se glas gotovo nije mogao prepoznati toliko je bio bijesan. – Ovo se tebe ne tiče! Idi na svoj ranč dok nije prekasno!

Nastala je tišina. Onda se MacFlugger, koračajući natraške, vrati uz šerifa.

– Prekasno je, George, već je prekasno – rekao je poluglasno. – Neću odustati!

Vlasnik »Red Eaglea« polako spusti desnicu prema boku.

– Poznaješ me već godinama – odvratio je. – Dobro znaš da ni ja neću odustati.

– Znam to – tiho je, kao sam za sebe, kazao Ian MacFlugger.

Gotovo u istom trenutku njegova i Wallyjeva ruka posegnuše za oružjem.

George Wally još nije ni izvukao svoje oružje kad je MacFlugger zapucao. Međutim, njegov metak promaši.

Wallyjev konj preplašeno zarže i propne se. Rančer izgubi ravnotežu i pade na zemlju. U ruci je držao oružje. Odmah je pucao.

MacFlugger krikne i ispusti oružje. Wally još jednom potegne okidač. Vlasnik ranča »Two Stars« propne se na vrhove prstiju kao da ga je podigla neka nevidljiva sila, a onda se okrene oko sebe i sruši na zemlju kao pokošen.

Taylor i kauboji s oba ranča stajali su kao skamenjeni i gledali što se događa. Sve je došlo tako brzo i neočekivano. Onda je nastao pakao.

– Oče! – vrisnuo je Tim MacFlugger.

Povukao je oružje i zapucao prema Georgeu Wallyju koji je već skočio na noge i, skrivajući se iza konja, pokušavao se dokopati nekog zaklona.

Taylor je pucao brzo repetirajući pušku. Jedan kauboj krikne i sruši se s konja. Skriven u uredu, Harper zapuca. Još jedan jahač se nađe u prašini.

Nastala je bjesomučna pucnjava. Svatko je pucao nasumce pred sebe nastojeći naći neki zaklon pred kišom metaka.

Taylor isprazni pušku trčeći prema otvorenim vratima ureda. Bacio se unutra i otkotrljao sve do suprotnog zida. Nekoliko metaka udari u dovratak.

Odbacio je ispražnjenu pušku i uzeo sa zida drugu. Prišao je prozoru. Iza ugla zgrade sa suprotne strane ulice neki je kauboj nišanio u njega. Brzo se povukao natrag. Metak razbije staklo i zabije se u zid.

Na ulici je odjekivala grmljavina oružja. Opori miris baruta nagrizao je oči.

Taylor pažljivo proviri van. Tamna sjenka muškarca krene od jedne zgrade prema uglu druge. Šerif zapuca. Čuo se krik. Nepoznati se uhvatio za nogu i bacio se u zaklon.

Onda odjednom pucnjava počne zamirati. Taylor shvati da pucaju samo kauboji s MacFluggerova ranča. S druge strane bi odjeknuo tek poneki pucanj.

Okrenuo je glavu prema Harperu koji je stajao uz drugi prozor. I ovaj je gledo u njega. I on je opazio da se nešto odjednom dogodilo.

Onda Tayloru zastane dah. Cynthia, proletjelo mu je kroz glavu. Nije valjda...

– Taylore! – odjeknuo je Wallyjev glas.

Šerif pažljivo proviri. Pokušao je nazreti gdje se rančer nalazi. Nije ga mogao vidjeti.

Pucnjava potpuno prestane. Nastala je neka neprirodna tišina.

– Čuješ li me, Taylore?! – ponovo se oglasio rančer.

Glas je dolazio odnekud s lijeve strane. Šerif pogleda u tom smjeru i nikog ne opazi. Ian MacFlugger i dvojica ljudi s »Red Eaglea« ležali su na ulici.

– Izvedi Malcolma van i mi ćemo otići iz Dartlaya! – čuo se Wallyjev glas.

– Nikad! – odvratio je odlučno šerif. – Učinit ću to tek onda ako ga sudac oslobodi!

Rančerov smijeh odjekne kroz noć. Bilo je u njemu nečega podmuklog i sotonskog.

Taylor prisloni pušku uza zid, izvadi revolver i otkoči ga. Pogledao je prema Harperu. Kockar se vidljivo trgnuo.

– Dovraga – prošaputao je.

Taylor mu hitro priđe i pogleda kroz prozor. Zastao je kao da je skamenjen.

Iz dvorišta kuće, koja je bila točno s druge strane ulice, izađe Cynthia Quinsly. Ruke su joj bile priljubljene uz tijelo, a oko njih je u visini grudi bio zategnut laso čiji se drugi kraj gubio u tmini dvorišta. Imala je na sebi samo spavaćicu. Bila je bosonoga. Načinila je nekoliko koraka prema suprotnoj strani ulice, k uredu, a onda se laso zategne. Trgnula se i zastala.

– Poznaješ li je, šerife?! – ironično je upitao Wally. – Neću se više igrati s tobom. Dozlogrdio si mi... Dajem ti minutu vremena da mi predaš Malcolma ili će djevojka umrijeti pred tvojim očima!

Taylor bijesno opsuje. Ovoga se plašio. Grozničavo je razmišljao pokušavajući naći izlaz, ali mozak kao da mu je stao. Ničeg se nije mogao sjetiti. Strah za Cynthijin život kao da mu je blokirao sposobnost razmišljanja. Nije bilo ni traga hladnokrvnosti i trezvenom prosuđivanju koje je imao kao lovac na glave.

Osjetio je na čelu ledene kapljice znoja. Nije želio pokleknuti pred ucjenom, ali tako se plašio za Cynthiju. Ona je bila jedina osoba koja mu je nešto značila. Spremio je revolver u korice i zagnjurio lice u dlanove.

– Što ćeš učiniti? – upitao je Harper.

– Ni sam ne znam – odgovorio je iskreno.

Nemoćno se ugrizao za usnu. Pomisli na Dartlay. Što mu je značio ovaj prokleti grad? Ništa, baš ništa. Ničeg nije bilo u njemu, ničega što bi mu nešto značilo. Ničega osim Cynthije. Ona mu je ipak značila više nego Malcolm Wally. Zašto ga onda ne bi pustio na slobodu? Tako bi spasio djevojku. Samo, koliko je mogao vjerovati Georgeu Wallyju!? Glasno je uzdahnuo. Na žalost, nije bio u položaju da bira što će učiniti...

– Vrijeme je prošlo! – odjeknuo je opominjujući rančerov glas. – Što si odlučio?!

Grčevito je stegnuo šake. Zar će ipak morati priznati poraz, prvi nakon toliko godina? Kroz glavu mu proletješe slike iz prošlosti. Kao dječak jedini je preživio napad Komančerosa na malu karavanu: jauci, zapaljena kola, krici i tupi pogledi silovanih djevojaka, leševi oko logorske vatre i on, skriven iza stijene, nemoćan da bilo što učini. Vrijeme je prolazilo, a rane nisu zarastale. Mrzio je ljude koji su nasiljem ostvarivali svoje prohtjeve, borio se protiv njih, ubijao ih i postajao, možda, i sam sličan njima. Pratio ga je loš glas da je smrt njegov jedini prijatelj i da je ubijanje njegov zanat. Ljudi su za njega govorili da je krvoždna zvijer i da u sebi nema ničega ljudskog... Prošla je vječnost otkada je netko u njemu, još kao dječaku, vidio čovjeka a ne samo zvijer. A sad, dok je gledao Cynthiju kako nemoćno stoji nasred ulice, sve ono ljudsko, potiskivano godinama, naviralo je kao bujica, rušeći pred sobom sve preprekе, i iz sve snage izbijajući na povr-

šinu... Ne, nije to želio izgubiti, ni po koju cijenu!!!

Harper ga je još upitno gledao. Gurnuo je kockara u stranu i otvorio prozor do kraja.

– Pobijedio si! – viknuo je. – Dobit ćeš Malcolma! Nosite se obojica k vragu!

Tim MacFlugger bijesno opsuje.

– Ti si prokleti slabić, šerife! – gotovo je kriknuo. – Ako si muškarac, nećeš to učiniti. Dokaži da nisi plašljiva baba koja se može pokolebati!

Taylor nije obraćao pažnju na njegove riječi. Uzeo je ključeve i otključao Malcolmovu ćeliju. Rančerov sin je sjedio na rubu kreveta i nadmoćno se smješkao gledajući kako se otvaraju vrata. Taylor oslobodi i Rogera.

– Znao sam da me otac neće ostaviti na cjedilu – kazao je nadmeno. – On je ipak gospodar Dartlaya.

Šerif ga prostrijeli pogledom. Gadio mu se taj nadmeni osmijeh na Malcolmovim usnama. Najradije bi ga udario. Ipak se suzdrži. Širom je otvorio vrata i pomaknuo se u stranu.

– Izlazi! – naredio je grubo.

Malcolmu Wallyju se odjednom nije žurilo. Uživao je u šerifovoj nemoći. Ustao je i protegnuo se. Tayloru se zacrni pred očima. Uletio je u ćeliju i zabio šaku u Malcolmov trbuh. Rančerov sin zaječi. Čuvar zakona mu priđe s leđa, stegne ga oko vrata i izgura zatvorenika van.

Otvorio je vrata ureda i, držeći Malcolma pred sobom, izišao ne nogostup. Cynthia je još stajala na istom mjestu i gledala prema njemu.

Skriven u tmini, George Wally se glasno nasmije.

– Da li je sve u rédu, Cynthia? – upitao je Taylor zabrinuto.

Kimnula je. Laso se zategne i ona zatetura nekoliko koraka unatrag.

George Wally izađe iza ugla kuće. U ruci je držao oružje. Pogledao je prema MacFluggerovim ljudima, a onda se vratio korak natrag.

– Dobro, Taylore! – doviknuo je. – Pusti Malcolma, a ja ću oslobediti djevojku.

Mahnuo je rukom prema dvorištu iz kojeg je izišla Cynthia i laso odmah popusti. Djevojka raširi omču i zbaci konopac sa sebe. Pošla je prema uredu.

Taylor pusti Malcolma Wallyja i on odmah krene k ocu. Kad je došao do njega, okrenuo se prema Tayloru koji je stajao na nogostupu. Zadovoljno se nasmijao.

– Postigao sam što sam želio! – viknuo je George Wally. – Sad idemo kući. Doći ću ujutro u grad i ako te nađem ovdje, ustrijelit ću te bez opomene, Taylore!

– Zašto to ne učiniš odmah, oče? – upitao je pakosno Malcolm. – Zar nisi rekao da ti je već dozlogrdio?

Otac ga prijekorno pogleda i on skrene pogled u stranu.

Taylor uđe u ured i zatvori vrata. Znao je da ne može vjerovati Georgeu Wallyju kad mu naređuje da prije jutra ode iz grada. Rančer će vjerojatno postaviti svoje ljude na svim putovima i oni će ga čekati u zasjedi. Želio ga se riješiti na nekom osamljenom mjestu i izbjeći dalji sukob s ljudima s ranča »Two Stars«. Taylor nije bio toliko naivan da ne bi shvatio rančerovu zamisao.

Privukao je Cynthiju na prsa i zagrlio je. Osjetio je kako dršće u njegovu naručju.

S ulice se začuo topot kopita. George Wally se vraćao na ranč.

Tim MacFlugger izađe iz zaklona, priđe očevu lešu i sagne se. Oči Ia-

na MacFluggera bijahu otvorene. Tim mu polako zatvori kapke. Taylor priđe.

– Bio je dobar čovjek – reče.

Mladić podigne pogled. Jedan kraj usana mu se podigao u jedva primjetan osmijeh gorčine.

– O pokojnicima sve najbolje – tiho je odvratio, pa dodao: – Bio je pohlepan, i to ga je stajalo glave.

Šerif ga začuđeno odmjeri. Nije znao što Tim želi kazati. Kao da mu je pročitao misli, mladić ustane i reče:

– Nije vam želio pomoći zato što zaista toliko puštuje zakon, šerife. Nešto drugo je bilo u pitanju. Moj otac je uvijek govorio o Georgeu Wallyju da je pohlepan i da želi imati cijeli Dartlay, a ni on nije bio ništa bolji. Kad ste uhapsili Malcolma zbog ubojstva, otac je isplanirao da će ako bude potrebno, podmititi suca samo da donese smrtnu presudu. Govorio je da je važno riješiti se Malcolma. George Wally više nije imao nikoga osim njega. Ne bi imao kome ostaviti »Red Eagle« i da bih ga onda ja trebao prigrabiti. Oduvijek je želio da »Two Stars« bude veći od »Red Eaglea«, ali, eto, nije to i doživio.

Kauboji se skupiše oko njih dvojice. Skinuli su šešire i gledali u svoga mrtvog poslodavca. Onda ga dvojica podigoše sa tla. Odnijeli su ga do konja i prebacili preko sedla. Tim je gledao za njima. U njegovim očima nije bilo suza, tek neki izraz odsutnosti i razočaranja.

– I što sad, Time? – upitao je Taylor.

– Ne znam ni sam, šerife. Kad sam vidio oca kako pogođen pada na zemlju, osjetio sam neizdrživu želju da ustrijelim Wallyja, a sad... sad ni sam ne znam što želim. Kad bolje razmislim, možda bi moja osveta bila besmislena. Njih dvojica su sa smrću zaigrali opasnu igru, koju je izgubio moj otac, a isto tako je i Wally mogao izgubiti. Isto tako je sad i on mogao ležati u prašini.

Teško je uzdahnuo. Onda se okrene i priđe konju, uzjaše i, uhvativši za uzde konja preko čijih je leđa bio prebačen leš njegova oca, krenuo prema ranču. Kauboji pođoše za njim.

Taylor ih isprati pogledom, a onda se vrati u ured. Uzeo je sa stola ključeve i otključao O'Stolmera. Kauboj je sjedio na rubu kreveta i pušio.

– Slobodan si, O'Stolmere – reče šerif. – Pođi kući i nemoj više praviti gluposti.

Kauboj ustane. Bezizražajno je pogledao Taylora, a onda šutke prošao pokraj njega.

Taylor zaključa vrata i vrati se u ured. O'Stolmerr bijaše već otišao. Harper je sjedio za stolom, a Cynthia je stajala kraj njega. Prišao je djevojci i zagrlio je.

– Već je kasno – rekao je. – Hajdemo, Cynthia. Odvest ću te kući. Pokušaj odspavati i sve ovo zaboraviti.

XI

Cynthia prebaci ogrtač preko ramena i obuje papuče. Taylor je čekao u dvorištu. Zagrlio ju je.

– Cynthia, ja... – prošaputao je.

Nije mogao pronaći prave riječi. Nježno ju je uhvatio za vrh brade i podigao glavu. Strasno ju je poljubio.

– Volim te, Cynthia – kazao je. – Lud sam za tobom. Nisam volio nijednu ženu dok tebe nisam upoznao... Da li bi... da li bi se htjela... udati za mene?

Pogledala ga je iznenađeno. Onda se odmakla jedan korak i namjesti-

la ogrtač koji joj bijaše pao s ramena.

– Ne znam, Waltere, što da ti odgovorim – kazala je. – Zaista si mi drag, ali... ali možda je ipak prerano govoriti o braku. Tvoja je ponuda došla tako iznenadno. Treba mi vremena. Moram razmisliti.

Prišao joj je i ponovo je zagrlio.

– I ja bih želio da razmisliš. Ne bih volio da prihvatiš nešto zbog čega bi se poslije kajala. Osim toga, još nisam obavio ono zbog čega sam pozvan u Dartlay. Bio sam naivan kad sam mislio da ću prijetnjama zaplašiti Georgea Wallyja. Morao sam biti oštriji. Zacijelo tada ne bi došlo do nemilih događaja koji su se večeras odigrali.

Još jednom ju je poljubio, a onda je pustio.

– Moram krenuti, Cynthia. Harper me čeka u uredu. Razmisli o mojem prijedlogu. Kad budem završio s Wallyjem, doći ću po odgovor.

Ušla je u kuću, a on krene prema uredu. Osjećao je olakšanje. Nije bio siguran da će smoći snage izreći bračnu ponudu. Tako se plašio da će ga Cynthia odbiti i da će nestati ove lijepe idile koju je sad proživljavao. Nije prihvatila ponudu, ali mu je njen izraz lica govorio da se može nadati. Radosno je ubrzao korak tiho pjevušeći neku baladu.

Dvije tamne sjenke izidoše iza ugla kuće. Bili su udaljeni tridesetak metara. Šerif zastane.

Dvojica muškaraca također zastadoše, okrenu se prema njemu i pričekaju. Onda Taylor prepozna jednog od njih – Malcom Wally! Zar je mogao imati toliko drskosti i hrabrosti i tako brzo se vratiti u grad?!

Čuvar zakona produži i zastane desetak koraka od dvojice muškaraca. Ipak se nije prevario. Jedan je bio rančerov sin. Drugog je poznavao samo iz viđenja, ali je znao da je također s »Red Eaglea«.

Šutke su se gledali. Onda Malcolm Wally gurne rub sakoa iza drška revolvera.

– Znaš zašto sam došao, šerife-reče.

– Nije teško pretpostaviti – odvratio je Taylor suho.

– Čini se da su godine smekšale moga oca – Malcolm se zlobno nasmije – ali sam zato ja ovdje. dao ti je rok do jutra da odeš iz grada, ali sam ja mislio da je to predugo... Otići ćeš izgrada odmah, i to ravno u pakao!

Taylor obriše dlan o hlače i primakne ruku bliže revolveru. Wallyjeve oči bijahu skrivene u sjenci oboda šešira. Nastojao je nazreti njihov izraz: da li je u njima bilo odlučnosti ili straha. U trenu mu kroz glavu proleti sjećanje na onaj dan kad je prvi put čuo da George Wally ima sina. To mu je rekla Cynthia. Malcolm je trebao biti na školovanju na Istoku. Međutim, poslije je saznao od Harpera da je Malcolm shvatio da u životu postoje i druge stvari osim škole – kockanje, piće i drugi poroci koji su mu se svidjeli više od učenja. Da li je i GeorgeWally znao za to ili je njegov sin nastojao u očevim očima biti ono zbog čega je bio poslan na školovanje?

Malcolm Wally malo raširi noge i primakne ruku revolveru. Pogledao je krajičkom oka čovjeka koji je bio s njim.

– Makni se u stranu, Eddy – rekao je. – Nije mi potrebna tvoja pomoć da bih ga poslao k vragu.

Eddy ga neodlučno pogleda, a onda se odmakne nekoliko koraka u stranu.

– Jesi li spreman, šerife? – upitao je mladi Wally.

U njegovu glasu nije se mogao zapaziti ni najmanji trag neodlučnosti ili nesigurnosti. Bio je uvjeren da će biti brži od protivnika.

Taylor ga je hladno gledao. Njegovo disanje je postalo jedva primjetno. Ni on nije osjećao straha. Ruka mu je naizgled opušteno visila kraj revolvera, spremna svakog trenutka dohvatiti držak oružja.

– Nisi se trebao vraćati u grad – primijetio je šerif prijeteći tiho. – Otac ti je spasio život. Trebao si to iskoristiti i pobjeći glavom bez obzira.

Malcolmove se usne kao da želi nešto reći, a onda mu se na licu pojavi grč. Istog trenutka mu se ruka spustila k revolveru.

Nasuprot njemu, Taylorovo lice se ni najmanje ne promijeni dok je vadio oružje. Davno je naučio da ne pokazuje osjećaje i ne odaje protivniku kad će potegnuti oružje. Čim je dohvatio držak, znao je da će biti brži.

I Malcolm Wally je to shvatio. Odskočio je očajnički u stranu i podigao cijev prema šerifu.

Taylor potegne okidač, a Malcolm Wally krikne i zatetura. Lijevom rukom se uhvatio za prsa, a u desnici je još grčevito stezao držak revolvera. Zastenjao je i nanišanio u protivnika. Lice mu se iskrivilo od napora dok je to činio.

Taylor zapuca još jednom i rančerov sin zastane u pola pokreta. Stajao je kao ukopan, a onda se srušio na koljena. Gledao je bezizražajno Taylora i, držeći oružje s obje ruke, pokušao još jednom podignuti cijev nagore. No nije više imao snage za to. Revolver opali i tane se zabije u zemlju tik do njegovih nogu. Onda je ispustio oružje, tiho zastenjao, zaljuljao se i srušio. S licem u prašini ostao je nepokretno ležati.

Taylor okrene oružje prema muškarcu koji bijaše došao s rančerovim sinom. Međutim, on je mirno stajao i ne pokušavajući dohvatiti oružje. Gledao je ne vjerujući u mrtvog Malcolma Wallyja, a onda se okrene šerifu. Opazi oružje u njegovoj ruci, ali ničim nije pokazao da se plaši.

– George Wally će vam živom oderati kožu zbog ovoga – istisnuo je.

– Dobio je što je zaslužio – reče Taylor hladno.. – Ionako bi završio na vješalima. Osim toga, vidio si da me je izazvao i prvi potegnuo.

– To neće ništa promijeniti u gazdinim očima – odvratio je kauboj. – Bit će mu svejedno.

Onda brzo ode do ugla kuće iza kojeg su se pojavili Malcolm i on. Izveo je iz dvorišta dva konja. Prišao je mrtvacu, podigao ga sa zemlje i prebacio preko sedla. Onda s drugog konja skine laso i leš priveže za sedlo da ne bi pao na zemlju. Uzjahao je drugoga konja i pošao prema »Red Eagleu«. Ispružene ruke Malcolma Wallyja sablasno su se ljuljalę u ritmu konjskog hoda.

Taylor izbaci dvije prazne čahure ubaci nove metke u bubnjić, gurne revolver u korice i požuri u ured.

Harper je stajao na pragu. Taylor zastane nekoliko koraka ispred njega.

– Ako želiš otići, idi odmah – kazao je. – Ujutro će možda već biti prekasno.

– Što se dogodilo? Čuo sam pucnjavu.

Taylor prođe pokraj njega. Ušao je u ured i bacio šešir na stol.

– Malcolm Wally se vratio u grad. Izazvao me je na dvoboj. Bio sam brži.

Harper tiho zazviždi.

– Do vraga, onda bi zaista ovdje moglo biti vrlo neugodno. I to vrlo brzo.

– Da, ovdje će uskoro biti paklenski vruće. Zato idi ako želiš, dok ne bude prekasno.

Kockar pripali cigaretu. Prišao je bliže i zagledao se u Taylora pa odmahnuo glavom.

– Neću otići i ostaviti te na cjedilu. Nisam takav čovjek. Bit ću s tobom do kraja.

Taylor ga pogleda zahvalno. Onda brzo spusti pogled i pođe k izlazu.

– Odmah ću se vratiti – reče. – Idem samo reći Cynthiji što se dogodilo da bude spremna na sve. Morat će dobro zatvoriti sva vrata i prozore. Ne bih želio da me Wally opet ucjenjuje.

Nebo je na istoku postajalo sivo. Uskoro će svanuti. Taylor je stajao naslonjen na zid kraj ulaza u ured. Napeto je osluškivao kad će čuti tot kopita Wallyjevih jahača. Očekivao je da će stići prije zore u grad. Zacijelo će se vrlo brzo pojaviti.

Bacio je opušak na ulicu. Grad je još spavao. Nigdje nije bilo nikakvog znaka života.

Odjekne pucanj!

Osjetio je oštar bol u lijevom ramenu. Kriknuo je i skočio prema vratima.

– Ubijte pseto! – vrištao je odnekud George Wally. Taylor uskoči u ured. Prava kiša metaka poleti za njim. Tanad je udarala u dovratak i zidove zlokobno zviždeći. Harper brzo zatvori vrata. Dovukao je stol i naslonio ga na vrata. Onda se sagne i pride prozoru. Taylor je već stajao kraj drugog prozora.

Mukli udarci tanadi u vrata i zidove razbijali su jutarnju tišinu. Stakla na prozorima razletješe se u paramparčad. Wallyjevi su ljudi bjesomučno pucali prema uredu i ne čekajući da im se na nišanu pojave šerif ili Harper.

Taylor pažljivo proviri. S druge strane ulice opazi muškarca koji se skrivao iza velike bačve za kišnicu. Brzo je nanišanio i zapucao pa se povukao u zaklon. Meci počeše udarati u okvir prozora kroz koji je šerif pucao. Njegov metak pogodi cilj.

Muškarac iza bačve se ispravi držeći se rukama za glavu. Načinio je nekoliko koraka, a onda zastenja i srušio se. – Taylore! – čuo se Wallyjev glas. – Čuješ li me?

Pucnjava odmah zamukne.

– Što hoćeš? – upitao je šerif.

Kleknuo je i otkinuo rukav na košulji. Osjećao je u ramenu jak bol. Zgužvao je rukav i obrisao krv. Koliko je mogao ocijeniti, metak nije ozlijedio kost. Udario je u mišić, ali nije izišao van. Skinuo je maramu s vrata i pritisnuo je na ranu.

Puzajući četvcronoške, Harper mu priđe. Uzeo je maramu i pritisnuo je na ranu, a onda odvezao crnu traku koju je nosio oko vrata i privezao maramu uz ranu. Odna se šuteći, također četveronoške, vratio do mjesta na kojem je ostavio pušku.

Taylor pažljivo proviri van. Na trenutak opazi Georgea Wallyja. Bio je skriven na istom mjestu kao i sinoć kad je istjerao Cynthiju na ulicu.

– Raduje me što si još živ – pakosno se nasmijao rančer. – Želim da još patiš. Da sam te ustrijelio prvim metkom, bila bi to preblaga smrt za tebe.

Jedan čovjek skoči iz zaklona i potrči prema uredu. Držeći u ruci revolver, pucao je naizmjenično prema prozoru iza kojeg je stajao šerif i onom drugom iza kojeg se

nalazio kockar. Ispraznio je pušku i odbacio je pa izvadio revolver.

Taylor nanišani, Harper je bio brži.

Muškarac je zateturao raširenih ruku, srušio se u prašinu.

George Wally bijesno opsuje. Zapucao je prema prozoru. I njegovi ljudi učiniše isto.

Jedva se razaznavajući kroz odjeke pucnjeva, na krovu se začulo nekoliko muklih udaraca. To nije moglo promaći Tayloru. Pokazao je kockaru da ostane na istom mjestu, a on sam pošao u drugu prostoriju.

U kutu su bile ljestve čiji je gornji dio bio naslonjen na otvor u stropu što je vodio na tavan. Držeći revolver u ruci, popeo se.

Nekoliko je crepova na krovu bilo skinuto. Muškarac je zatečen prestravljeno gledao u Taylora. Šerif ga je odmah prepoznao – Eddy, kauboj koji je bio s Malcolmom Wallyjem kad ga je čuvar zakona ustrijelio.

Eddy divljački krikne i posegne za revolverom koji je ostavio na krovu. Taylor je brzo pucao dva puta. Eddy krikne i njegova lica nestade s otvora na krovu. Čulo se kako se kotrlja, a onda mukli udarac kad je tijelo udarilo u tlo.

Taylor brzo siđe u ured. Harper mu dade znak rukom da pogleda kroz prozor.

– Čini mi se da nas hoće istjerati vatrom – reče.

Taylor kimne. Iza jedne kuće počeo se pomaljati dim, ali ne iz dimnjaka već negdje dalje iza zgrade. Taylor je grozničavo razmišljao. Uzeo je ključeve ćelija.

– Nemamo mnogo vremena, Harpere. Moramo požuriti ako želimo preživjeti.

Ispalio je nasumce još nekoliko metaka, a onda se sagnuo i pošao prema zatvoru. Kockar isprazni pušku i krene za njim. Otvorio je sve ćelije. Pregledali su sve rešetke. Međutim, ni kroz jedan otvor nisu mogli izići. Sve su rešetke bile vrlo čvrste.

– A što sad? – reče kockar.

– Nemamo izbora. Morat ćemo izići preko krova.

Taylor se prvi popeo ljestvama. Kroz otvor na krovu se vidio komadić plavoga jutarnjeg neba. Počekao je nekoliko trenutaka. Ništa se nije čulo. Na tavan je provirio kroz otvor. Nikog od Wallyjevih ljudi nije bilo gore. Pozvao je kockara.

Skinuli su još nekoliko crepova i kroz otvor se provukli na krov pa se pažljivo spustili do ruba krova. Ni u dvorištu nije bilo nikoga. Metar i pol niže nalazio se krov drvarnice. Harper skoči prvi.

U tom trenutku na ulazu u dvorištu pojavi se jedan Wallyjev čovjek. U lijevoj ruci je nosio buktinju, a u desnici revolver. Brzo je nanišanio u kockara.

Harper ga opazi prekasno. Bacio se na leđa i u padu povukao okidač. Dva se pucnja stopiše u jedan.

Taylor je vidio kako se kockar stresao kad ga je pogodio metak. Šerif nanišani u Wallyjeva čovjeka i okine.

Kauboj krikne i ispusti buktinju. Crvena mrlja na njegovim prsima je postajala sve veća. Zateturao je nekoliko koraka i udario leđima u ogradu, ispustio oružje i srušio se.

Taylor skoči na krov drvarnice. Harper je sjedio držeći se lijevom rukom za trbuh a u desnici je stezao oružje. Na čelu mu se pojaviše kapljice znoja.

– Dobro je – procijedio je stiskajući zube od bola. – Izdržat ću do kraja.

Došao je do ruba krova i skočio u dvorište. Zastenjao je od bola kad su mu noge dodirnule tlo. Nekoliko

je trenutaka ostao sjediti na zemlji boreći se za dah, a onda polako ustao. Bio je blijed poput vapna. Taylor skoči za njim. Kad je udario nogama u zemlju, u ramenu ga presiječe oštra bol. Stisnuo je zube i brzo napunio revolver.

S ulice su se čuli razjareni povici i trenutak zatim s krova se počne dizati crni gusti dim.

– Na vrijeme smo umaknuli – reče Harper tiho.

Brzo je podigao revolver jer se odjek trčećih koraka brzo približavao. I šerif otkoči svoje oružje.

Tri Wallyjeva plaćenika utrče u dvorište s revolverima u rukama.

Harper je odmah zapucao. Lice mu se iskrivilo u grč kao da mu to predstavlja golem napor.

Visoki brkati muškarac krikne i sruši se na zemlju kao pokošen.

Ostala dvojica odmah zapucaše. I Taylor povuče okidač, onda još jednom, i još jednom...

Wallyjev plaćenik zastane kao ukopan. Ruka u kojoj je držao revolver nemoćno padne uz tijelo i ispusti oružje. Čovjek se uhvati za prsa. Metak ga je pogodio u srce. Bez glasa se srušio i ostao ležati.

Drugi se muškarac stresao kad ga je pogodio metak. Bacio se na zemlju i još jednom nanišanio, ali nije imao vremena zapucati jer je Taylorov metak bio brži.

Šerif gurne revolver u korice i okrene se kockaru. Harper je klečao na zemlji držeći se za trbuh. Na glavi nije imao šešira. Kosa na čelu bila mu je slijepljena od znoja. U njegovu licu kao da nije bilo ni kapi krvi. Taylor mu priđe i uhvati ga ispod pazuha. Kockar ga uhvati za zglob.

– Ne vrijedi, Taylore – tiho je rekao. – Nemoj se truditi... prekasno je...

Zastenjao je i srušio se na stranu. Šerif tek tad opazi da je kockara pogodio još jedan metak.

– Idi... brzo – procijedio je Harper. – Čuli su pucnje. Uskoro će svi biti ovdje.

Na licu mu se pojavio grč. S ruba usana potekao je tanak mlaz krvi. Tiho je zastenjao, a onda mu glava klone. Jeffrey Harper, jedini čovjek koji je u Tayloru barem nakratko probudio onaj osjećaj koji se naziva prijateljstvom, ležao je mrtav pred njegovim nogama.

Nemoćno je stisnuo šake. Onda mu se na licu pojavi neki čudnovat izraz. Bio je pripravan ubiti bez milosti i bez najmanje grižnje savjesti. Izvukao je revolver i stisnuo držak takvom snagom da su mu prsti pobijelili. Napunio je oružje i izišao na ulicu.

Jedan Wallyjev plaćenik pojavi se iza ugla. Zastao je kao ukopan kad je opazio šerifa i posegnuo za revolverom.

Taylor hladnokrvno nanišani i povuče okidač dva puta.

Čovjek odskoči unatrag kad mu se tanad zabila u prsa. Okrenuo se oko sebe i udario u zid kuće, odbio se od njega i srušio u prašinu.

S druge strane, tamo gdje je bio ulaz u ured, ponovo se začula pucnjava i uz nju odjek kopita. Taylor potrči onamo.

Tim MacFlugger i nekoliko kauboja s njegova ranča ulazili su u grad pucajući na Wallyjeve plaćenike. Borba nije bila duga. Preživjeli s »Red Eaglea« počeli su se povlačiti iznenađeni napadom MacFluggerovih ljudi.

Mladić skoči s konja, priđe šerifu i pozdravi ga. Taylor šutke prođe pokraj njega. Smrknuto je koračao od leša do leša što su ležali na ulici. Tražio je Georgea Wallyja. Nije ga

bilo među poginulima. Mladić je išao za njim.

– Pobjegao je – reče.

– Možda je otišao da dovede još ljudi – hladno će šerif.

– Sumnjam u to. Na ranču su mu ostali samo oni čiji je posao vezan za stoku a ne za pucanje. Svi plaćenici, i poneki kauboj koji se polakomio za novcem, bili su u Dartlayu. George Wally je izgubio.

Taylor ne reče ništa. Pogledao je leševe. Nije osjećao nikakvo sažaljenje ni grižnju savjesti, samo umor. Okrenuo se prema uredu. Uz zaglušan tresak krov se uruši u unutrašnjost ureda.

Taylor strgne šerifsku značku s košulje. Držeći je na dlanu, bezizražajno ju je gledao nekoliko trenutaka a onda je zamahnuo iz sve snage i bacio je u plamen.

Taylor pritisne ranu koja je počela sve jače krvariti i pođe polako prema Cynthijinoj kući.

Građani Dartlaya počeše izlaziti iz svojih kuća. Gledali su šutke za Taylorom koji je odlazio ne okrećući se. Tim je gledao za njim sve dok nije ušao u dvorište. Onda uzjaše i pođe kući. Bio je zadovoljan što je pomogao zakonu. To je zaista želio. Nije bio poput svojeg oca. Znao je da će Wally ponovo napasti i zato se bio pritajio blizu grada. Zadovoljno se osmjehnuo i pošao kući.

Cynthia otvori vrata čim je Taylor ušao u dvorište. Zagrlio ju je zdravom rukom i poljubio je.

– Oh, bože. Pa ti si ranjen – tek tad je opazila. – Uđi u kuću. Previt ću ti ranu.

Ušao je. Već je počeo osjećati kako ga počinje hvatati lagana vrtoglavica zbog gubitka krvi.

Očistila mu je i previla ranu. Popio je gutljaj viskija. Osjećao se malo bolje. Ispričao joj je što se sve dogodilo.

– A gdje je Harper? – upitala je.

– Mrtav je – odvratio je suho.

Spustila je pogled i nježno zagrlila Taylora.

– Sad je sve gotovo. Pođi liječniku da ti izvadi metak prije nego što dođe do trovanja.

Podigao je glavu i zagledao se u nju.

– Još nije sve gotovo, Cynthia – rekao je. – George Wally je još živ. Harper je mrtav i on mi mora za to platiti.

Odmaknula se od njega i razočarano ga pogledala.

– Zar nije već dovoljno kažnjen? Toliki njegovi ljudi su izginuli, a i njegov sin. Ako ja, kojoj su njegovi ljudi ubili oca, mislim da je već dovoljno kažnjen, zašto ne bi i ti mogao sve zaboraviti?

Odlučno je odmahnuo glavom.

– Nisam takav čovjek, Cynthia. Kad nešto započnem, idem do kraja. Tko mi može reći da se i on meni ne želi osvetiti? Ne želim do kraja života misliti kad će me i gdje napasti. Shvaćaš li me?

– Mislim da te ne mogu razumjeti. Ako se plašiš osvete, što je onda sa svim onim ljudima koje si uhapsio ili ustrijelio, dok si bio lovac na ucjene? I oni su imali očeve, braću ili prijatelje.

– To su bila druga vremena – sjetno se nasmiješio. – Onda sam lutao od grada do grada i lako sam mogao zametnuti trag. Ali sad, ako ostanem u Dartlayu, sve se mijenja.

Ustao je i izišao u dvorište. Pošla je za njim.

– Idem na »Red Eagle«. Wally će zacijelo biti tamo. Kad se budem vratio, doći ću k tebi da mi kažeš što si odlučila. Nadam se da ćeš...

Odmahnuo je rukom i pošao prema staji u kojoj je ostavio konja. Gledala je za njim. Odjednom joj se učinio stran. Ponekad je bio tako

mio i drag, a ponekad ju je plašio svaki njegov pogled i dodir. Kao da je u njemu bilo nečega životinjskog. Da li se mogao promijeniti i zaboraviti svoju prošlost? Bila bi najsretnija na svijetu kad bi to mogla znati.

– Taylore!

Zastao je na samom ulazu u staju i okrenuo se. Dvadesetak koraka od njega stajao je strašno mršav čovjek u tamnoj košulji. Bio je blijed kao da ga je izjela neka bolest i kao da je na samrti, a pogled mu je djelovao potpuno odsutno. Glas kojim je pozvao lovca na ucjene bio je tako tih da ga je ovaj jedva mogao čuti.

– Ti si Walter Taylor, lovac na glave? – upitao je mršavi tako tiho kao da to od njega zahtijeva golem napor.

Taylor ga pogleda bolje. Činilo se da jedva stoji na nogama i da će se svakog trenutka srušiti. Ipak, bilo je u njemu nečega jezivog. Kao da iz njega zrači ledeni dah smrti.

– Da, ja sam – odvratio je lovac na ucjene. – A tko si ti?

– Zovem se Hutton, Luc Hutton – odvratio je mršavi glasom koji je ličio na šuštanje.

Taylor osjeti kako mu niz kralješnicu prolaze ledeni trnci. Da, Luc Hutton je bio upravo onakav kakvim su ga ljudi opisivali. Bio je brz, užasno brz. Mnogi su govorili da je i najbrži, a iza njega je ostalo već mnogo mrtvih.

– Što hoćeš od mene, Huttone? – oprezno je upitao Taylor.

Huttonove oči se suziše u sitne proreze, a jedan kraj usana se podigne u jedva primjetan osmijeh.

* * *

George Wally sjaše pred kućom. Dvorište je bilo prazno. Kauboji su bili na pašnjacima i čuvali stoku, a oni koji su pobjegli iz Dartlaya još nisu stigli.

– Prokleti MacFlugger! – bijesno je procijedio i ušao u kuću. Nalio je viski u čašu i popio u jednom gutljaju. Grozničavo je razmišljao. Sve je propalo: bio je poražen, sin mu je mrtav, njegovi revolveraši su bili mrtvi. Taylor će zacijelo krenuti za njim.

Odlučio je u trenu i skočio. Izvadio je iz ormara kožnatu torbu, otišao u drugu sobu i otvorio pretinac u zidu. Povadio je sav novac i stavio ga u torbu. Znao je što će učiniti: ako je potrebno, otići će i u Meksiko. Tamo su se skrivali otpadnici od zakona. Platit će im koliko god budu tražili i dovesti ih u Dartlay. Onda će pokazati građanima da je još jak i da ih još može držati u pokornosti. Onda neće biti ovako glup i nastojati biti čist pred zakonom kao što je to dosad činio. Svi oni nepoznati koje je dovodio da bi se riješio Harpera i Taylora, ili onaj koji je pratio Cynthiju do Vendgawa, sve je to bilo zbog toga da ih netko ne bi povezao s njim. Ali sad će biti drugačije. Bez milosti.

Onda se sjeti. Uzeo je manju torbu iz ormara i nekoliko svežnjeva novčanica stavio u nju. Stavio je torbu na stol i uzeo komad papira. Ostavio je poruku da je to novac kaubojima za plaće i da će se vratiti. Bio je zadovoljan što se sjetio ostaviti novac i poruku. Kad se bude vratio, i onda će mu biti potrebni ovi kauboji koji će se brinuti oko stoke i čiji posao neće biti pucanje.

Uzjahao je i potjerao konja. Gonio ga je iz sve snage. Onda odjednom trgne uzde i životinja stane kao ukopana.

Brian O'Stolmer izide iza stijene i stane na cestu. U ruci je držao revolver. Rančer problijedi.

– Što hoćeš, O'Stolmere? – procijedio je. – Makni mi se s puta. Žuri mi se.

– Nikamo ti nećeš otići – hladno je odvratio riđokosi kauboj. – Tvoj put vodi samo u pakao.

Wally osjeti kako mu se niz leđa skotrljala kapljica znoja. Progutao je slinu.

– Pusti me da prođem – promucao je. – Ja ću...

Rukom je naglo posegnuo prema kožnatoj torbi. Želio je izvaditi nekoliko svežnjeva novčanica ne bi li potkupio O'Stolmera. Nije imao vremena. Taylor se mogao pojaviti svakog trenutka.

Riđokosi kauboj pogrešno protumači Wallyjev pokret. Mislio je da rančer želi dohvatiti oružje i zapucao je.

George Wally krikne i uhvati se za vrat. Krv mu je šikljala između prstiju. Zanjihao se i srušio s konja. Torba padne sa sedla i otvori se. Svežnjevi novčanica ispadnu iz nje.

Rančer je ležao na leđima držeći se za vrat. Pokušao se okrenuti na stranu, ali više nije imao snage. Zastenjao je i ostao nepokretno ležati.

Brian O'Stolmer mu priđe i vrhom čizme ga okrene na leđa. Onda spremi revolver u korice.

* * *

– Sjećaš li se Dukea Bentona? – tiho upita Hutton.

Taylor se sjeti Blankladea i leša koji je donio i predao šerifu. Za to je dobio dvije tisuće.

– Njegova sestra mi je platila dvije tisuće da te ustrijelim, Taylore. Toliko si ti dobio za Bentona, zar ne?

– Nemam vremena, Huttone. Moram još nešto obaviti. Čekaj me dok se vratim.

Mršavi revolveraš odmahne glavom.

– Nikoga ne čekam! Ti si prokleta kukavica, Taylore. Ne želiš se boriti... plašiš se.

Dok je govorio, Hutton je polako koračao unatrag i zastao na sredini ulice. Taylor je znao da neće moći izbjeći borbu. Osjetio je bol u ramenu. Stegnuo je zube i pošao k sredini ulice.

Leševi Wallyjevih plaćenika još su ležali na ulici. Pogrebnik je dotjerao kola u koja će ih staviti i odvesti do svoje radnje da ih položi u lijesove. Potjerao je konja u stranu da ga ne bi pogodio neki zalutali metak.

Prvi put otkako je postao lovac na otkupnine, Taylor osjeti kako ga ledena ruka smrti hvata za vrat. Progutao je slinu.

Luc Hutton malo raširi noge i primakne ruku revolveru.

Nepokretno su stajali i netremice gledali jedan drugoga. Vladala je neka neprirodna tišina.

Taylorova se ruka munjevito spustila naniže. Sljedećeg trenutka već je u ruci držao oružje.

Luc Hutton se tek tada pokrenuo. Bio je toliko brz do oko gotovo nije moglo pratiti njegov pokret. Revolver kao da se stvorio u njegovoj ruci i oružje je grmnulo dva puta.

Taylorova ruka zastane u pola pokreta. Na licu mu se pojavi izraz bola. Ispustio je oružje i srušio se na koljena. Onda se zaljuljao i srušio licem u prašinu.

– Kako si živio, tako si i umro – reče Hutton kao za sebe.

Spremio je revolver i otišao u salun i ne pogledavši više svoju žrtvu.

Taylor još bijaše živ. Odjednom se osjetio potpuno bespomoćnim. Pokušao se podignuti na laktove, ali nije imao snage. Zabio je prste u prašinu i pokušao povući tijelo naprijed, a onda shvatio da je ovo kraj.

Čuo je još samo ženski krik, učini mu se da je Cynthijin, a onda mu se zacrni pred očima. Zastenjao je i zauvijek se umirio.

U PRIPREMI:

Al Mills
Kočijom u Pillory

LASO

Cijena pretplate za godinu dana iznosi 14.040 d, a za šest mjeseci 7.020 d. U cijenu je uračunat i pretplatnički popust. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa: NIŠPRO »Vjesnik«, Interna banka, Zagreb, broj 30101-833-2052 (00027 – LASO)
Cijena inozemne pretplate za šest mjeseci: DM 33,00, ASCH 234,00, SFR 27,00, HFL 37,00, SKR 116,00, FF 109,00, US$ 17,00 (avionom US$ 20,20), C$ 24,00 (avionom C$ 28,30), Australia £ 12,00 (avionom £ 15,00).
Uplata na devizni račun 30101-620-16-3252051 kod Udružene banke Hrvatske, Zagrebačka banka, Zagreb (za »Laso« izdanje OOUR-a IRO
Ekonomska propaganda »Vjesnik«, Agencija za marketing Zagreb, Trg bratstva i jedinstva 6.
Zadnja kolor stranica 300.000 d, C/b stranica 200.000 d. Oslobođeno plaćanja poreza Odlukom Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7-1973. od 26. XI. 1973. Rukopisi se ne vraćaju.

SuperStrip VPA

MAXI

Cijena:
600 DIN
kolovoz 1987
Posebni broj

GRU, LUTALICA
ZEUSOFCI
MATE, MALI

Dvije epizode Alana Forda:

Neprijatelj prirode broj 1

i

Ekologija